

VAJAT ERP

DOK HOLIDEJ

BROJ: 18

CENA 1 D.

VIKEND ROMAN

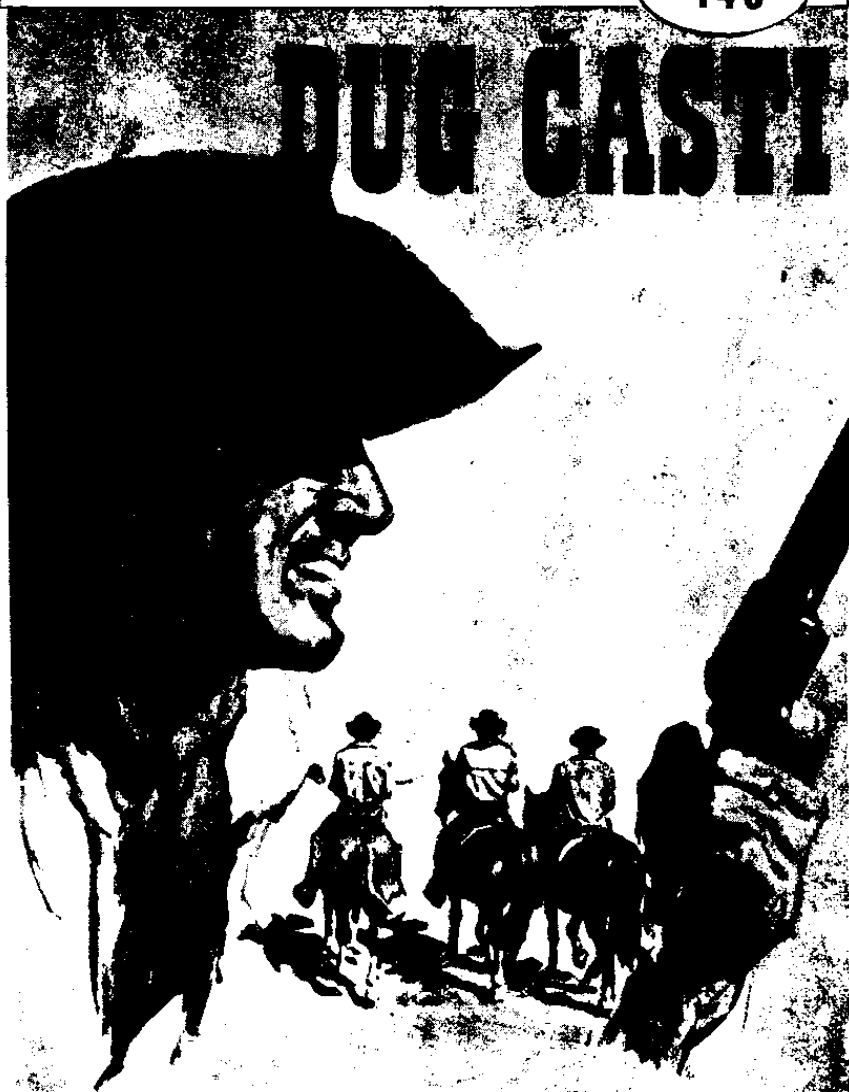
VUKOVI IZ KOLORADA

ČITAJTE SLEDEĆU SVESKU CRTANIH ROMANA

CRTANI ROMANI

CENA 1 D.

148

**SVAKOG 1-og, 10-og i 20-og
U MESECU NOVA SVESKA!**

64 STRANE – 1 DINAR!

**VUKOVI
IZ KOLORADA**

Naslov originala:

William Mark

DIE WOLFEN VON KOLORADO

Copyright by Martin Kelter Verlag

Hamburg

Prijatelji!

U zimskim mesecima, kada život u gradu postane mirniji, a goniči stada odu po drugu stoku, tada i maršal Vajat Erp osedla svog konja i napušta Dodž Siti, da bi negde u daljini zarađivao dolare. Tako je radio u Dakoti kao oružani pratilac Vels Fargou transporta, bio je nadzornik u logoru kopača zlata u Blek Hilsu, lovio je bizone u Montani, u Teksasu je bio nadzornik na jednom velikom ranču. U Nebraski i drugim državama radio je sa geometrima na premeravanju rezervata za Indijance po nalogu vlade. Više puta je bio u Stenovitim planinama u Koloradu nadzornik u logorima drvoseča. U zimu 1877. i 1878. godine, opet su ga privlačila brda i divljine, gore na šumovitoj visoravni Vajt Rivera, koja se nalazila između gradova Piramid i Jampa. Tamo je pre više godina vodio jedan od logora drvoseča. Dok je jahao kroz doline ovih, njemu tako dragih planina, prema Jampi, nije znao da li će tamo biti posla za njega i ove zime. Ali, vlasnik nije zaboravio tog izuzetnog čoveka. Za njega je uvek bilo posla. Samo, da je Vajat Erp znao, šta ga je te zime čekalo gore u brdima, možda bi okrenuo svog dorata, pa odjahao u neki drugi kraj.

Vilijam Mark

Čet Nadžet istegnu mišićavi vrat, stavi ruke pred usta, pa ispusti grlen, promukao krik, koji bi samo oštro indijansko uho, možda, moglo razlikovati od pravog vučjeg zova.

Čet je bio visok čovek, širokih ramena i uskih bokova. Šešir boje peska bio mu je namaknut duboko na čelo, bacajući senku na njegovo vetrom opaljeno lice. Prodorne, neobično svetlezelene oči imale su u sebi nešto zversko. Brada, koju je presecio jedan veliki ožiljak, bila je šiljata i isturena napred. Čet je bio Teksašanin. Prošarane čizme i velike mamuze još više su to isticale.

Naslonio je obe ruke na vrh sedla, pa je napregnuto osluškivao, glave okrenute prema klancu.

Tada se iz daljine čuo isti odgovor. Kao vučji zov.

Čet zadovoljno klimnu glavom i potera svog konja u pravcu doline.

Kroz nekoliko minuta opazi iza jedne stene jahača koji mu je dolazio u susret.

Čet zastade da sačeka čoveka.

Bio je to jedan malen, suvonjav momak, ogromne glave i izboranog lica, podmuklih očiju kao u risa i dugačkog nosa, koji je toliko visio, da je izgledalo kao da će se sastaviti sa bradom. Na glavi je imao bezbojan šešir sa koga je, od vetra i kiše, obod visio kao grane žalosne vrbe. Nosio je iznošeno kožno odelo i čizme, koje bi odgovarale dvostrukom većem čoveku. Iz džepa kaputa virio je jedan praistorijski revolver.

Kad je mali čovek stigao pred Četa, skoči sa svog riđana i, ljuljujući se na svojim krivim nogama i cereći se, reče Teksašaninu:

— Halo, Čet!

Čet takođe side sa konja, pa iz džepa izvadi pribor za pušenje. Ovaj Teksašanin je bio toliko uobražen da nije smatrao za vredno da odgovori na pozdrav krivonogog čoveka. Ko je, u ostalom, bio? Šta je predstavljao taj patuljak? Džimi Pleg. Jedan. prijavljuje bandit, koji je nekada radio na poštanskoj stanici za promenu konja, dole kod Volkota, pa je već davno bio najuren sa posla, zato što je s vremena na vreme „zaboravljao“ da natovari sav prtljag, koji je bio na stanici pretovarivan iz jednih u druga kola. On je bio sitan kradljivac, i da ga onda, kada je u Jampi ležao mrtav pijan pred salunom „Kopači zlata“, Čet nije uzeo sebi, danas bi već sigurno negde ležao u zatvoru.

Da, tako je to bilo i zato se Čet Nadžet nije osećao obavezanim da ga pozdravi. Stavio je malo duvana u žućkasti papir, pa savio cigaretu.

Džim pripali jednu šibicu o svoju čizmu i pruži je Teksašaninu.

— Gde su ostali? — upita Čet.

— U kući.

— Je li Džef sa vama?

— Ne — odgovori patuljak leno.

Teksašanin besno pusti duvanski dim kroz nos, skupi obrve i upita grubo:

— A zašto nije?

— Kao i obično. Sinoć se kartao sa Henk Elebijem, pa su se posle potukli.

— Pa šta onda? Zar zbog toga nije mogao ostati na ranču?

Mali Pleg je tako klimao glavom, da je izgledalo da će ona svakog trenutka pasti sa tog nakaznog tela.

— Tako je, Čet. Uopšte ne može da gleda. Henk ga je tako premlatio da su mu se od otoka skoro sasvim zatvorile oči. Treba će mu bar tri dana dok ga to prođe.

— Idiotti! — prosikta Teksašanin, bacivši besno svoju cigaretu, vinu se u sedlo i odjaha ne progovorivši više ni reči.

Pleg je turobno gledao za njim.

Nasred jedne prilično strme stene nalazio se prolaz koji se jedva video. Čet skrenu udesno, u taj tako uzan prolaz, kroz koji je mogao proći samo jedan jahač. Ovaj je imao jedva oko pedeset jardi, a onda se iznenada proširio u jedan veliki plato, koji je sa svih strana bio okružen stenama. Tu je bila sagrađena koliba od drvenih balvana, sa jednim malim koralom.

Ispred kuće Čet skoči sa konja. Pusti ga u koral, a onda priđe kućici.

Vrata se naglo otvoriše i tri tipa sa isukanim revolverima izleteše napolje. Kada su prepoznali jahača, samo su se nacerili i vratili oružje u futrole.

— Halo, Čet!

Teksašanin umesto pozdrava samo dodirnu rub šešira, pa prođe pored ove trojice i uđe u kolibu. I oni su za njega bili samo sitni, prijavljuje banditi, kojima je on nalazio posla. Dakle, ljudi na koje uobraženi Čet Nadžet nije morao trošiti reči.

Kolibica se sastojala iz dve velike prostorije, od kojih je jedna bila spavaća, a druga za dnevni boravak. Obe su bile veoma primitivno uređene. Oko grubo izdelfanog stola sedelo je šest ljudi, koji su, videći Teksašanina, ustali da ga pozdrave.

— Halo, Čet!

I njih je pozdravio samo dodirnuvši obod šešira.

Samo jedan nije bio ustao. Jedan mladić grubog izraza lica, sivih očiju i šiljatog nosa. Nosio je crni kaubojski šešir, plavu košulju i tamni kožni kaput. O opasaču su mu bila obešena dva pištolja kalibra 44, čije su drške bile ukrašene slonovačom. Sedeo je pored prozora ispruživši no-

ge. Ruke su mu bile u džepovima, a u ustima jedna tanka „virdžinija.“

Čet ga pogleda i na licu tog mladog čoveka pojavila se neprijatna grimasa, koja je trebalo da bude osmeh.

— Halo, Čet!

— Halo, Lari. — Uobraženi Teksašanin je jedino njega pozdravio, a zatim, veštim pokretom nabacio svoj šešir na jedan klin na zidu, pa seo za sto.

I ostali ljudi su polako prilazili i sedali za sto.

Čet savi novu cigaretu, zapali je na cigari jednog momka, nasloni oba lakta na sto i šakama podboči svoju šiljatu bradu. Onda, kroz oblak plavog duvanskog dima, ne vadeći cigaretu iz usta, procedi:

— Za tri minuta krećemo.

Ljudi samo klimnuše glavom. Već godinama su znali njega i njegovu nadmenost. Odavno se više nisu čudili postupcima Teksašanina.

— Hajde, spremajte se!

Ljudi su odmah ustali i natakli šešire, obukli se i pripasali oružje. Samo je Lari Hout i dalje sedeo mirno na svom mestu.

Čet ga pogleda.

— Zašto Henk nije došao sa vama?

Lari je u zubima držao i dalje svoju crnu cigaru dok je nemarno odgovarao.

— A kako to misliš da bi mogao? Džef mu je slomio desnu ruku i obrađio celo lice...

— Fred! — urliknu Čet.

Jedan ridokosi tip surovog lica, sa debelim otromboljenim ustima, priđe i upitno pogleda Četa.

— Donesi mi viskija!

— Odmah — reče Fred. Ubrzo donese flašu.

Čet naspe viski do vrha velike čaše i jednim gutljajem je ispi, kao da je to bila voda. Onda je uzeo svoj šešir i pošao ka vratima.

Odmah zatim jedanaest jahača napustilo je ovaj skroviti plato, pa se

kroz strmi klanac spustiše na visoravan, prateći Teksašanina koji je jahao napred.

Nebo se plavilo iznad visoravni Vajt Rivera. Šume po obroncima su već bile prošarane divnim plamenim i žutim jesenjim bojama, a vazduh je bio oštar i pun mirisa okolnih šuma.

Nekoliko sati ova grupa je jahala preko visoravni, a zatim je skrenula ka severu u pravcu šumovitih brda.

Bilo je već kasno popodne, kada se Teksašanin zaustavio na ivici jedne visoke šume, pokazujući široki proplanak, na kome je bilo nekoliko brvnara ograđenih visokim zidom od balvana.

— To je to — reče kratko.

Velika glava Džimija Plega njihala se amo-tamo kao klatno na zidnom časovniku.

Fred Morgan je češkao svoju riđu, čekinjastu bradu, tražeći flašu koju je uvek nosio sakrivenu u džepu.

Lari Hout, koji je stajao pored Četa, zlobno je gledao prema drvenim kućama.

Čet objasni:

— Preko drvene ograde nećemo moći da pređemo. Bing će odjahati do kapije. Kada budu otvorili, sjahaće sa one strane koja je nasuprot stražaru. Lari će preuzeti stražara na sebe. Sada je u logoru samo pet ljudi. Ako bi se, suprotno očekivanju, pojavilo više ljudi na kapiji, za njih će se pobrinuti Ed i Brajen. Slim i Fred će otvoriti kapiju, i kada Lari bude dao znak, ostali će za mnomo uleteti u dvorište.

Niko ne progovori ni reči. Surovi banditi nestrpljivo su gledali prema logoru drvoseča, koji je mirno i spokojno počivao pod nebeskim plavetnilom.

Čet Nadžet izvuče svoj veliki kolt iz futrole, pogleda još jednom u doboš sa šest metaka i dobro izvežbanim pokretom stavi ponovo revolver u futrolu.

I ostali su kontrolisali svoje koltove.

Samo Lari Hout to nije uradio. Bio je i suviše siguran da je njegov kolt u redu.

I Džim Pleg nije kontrolisao svoj kolt, ali zato, jer je on bio siguran da neće pucati.

— Grmlje je udaljeno pedeset jardi od ulaza. Prilično veliki prostor koji moramo da pređemo. Preći ćemo ga u galopu, kada Lari bude dao znak sa kapije — objasni Čet. — Sada ćemo odjahati prema groblju u polukrugu.

— Jasno? — upita Teksašanin surovo.

Ljudi samo klimnuše glavama.

— Onda krećemo.

Grupa polete napred i zaustavi se iza grmlja.

Jedan momak dečačkog izgleda popravi crvenu maramu, ukloni sa čela plave pramenove kose, pogleda u Četa i pođe u pravcu kapije logora.

Bing Voters je zaista ličio na dečaka. I to na nevinog, dobrog dečaka. Bez sumnje je u toj družini ostavljao najprijatniji utisak. Zato je Čet i odredio da posluži kao mamac za posadu logora, da otvori vrata. Ali taj devetnaestogodišnji mladić iz Tenesija ni u kom slučaju nije bio tako naivan kako je izgledalo. Iza njegove plave kose i naivnog izgleda skrivala se surovost geparda.

Bing je u Memfisu zbog pokera nožem ubio jednog čoveka. Od tada je bio u bekstvu. Nakon prvog ubistva redala su se i druga. U Springfieldu, u Misuriju, na osnovu poternice, prepoznao ga je jedan šerif, pa je pucao na njega. Iako je bio ranjen veoma teško, Bing je ubio šerifa. Od tog trenutka njegova sudbina je bila zapečaćena.

Posle ovog sudbonosnog pucnja na šerifa stavljen je i Bing na crnu listu ubica, koji su se nalazili u bekstvu i bili traženi u svim državama

Amerike. Nije bilo čudo što je tada pobeo u Stenovite planine. Tamo je naišao na Četa Nadžeta, kome su bili potrebni momci kao što je bio Bing Voters.

Sada je on jahao lagano onim delom puta koji je Čet prilično tačno procenio na pedeset jardi.

Džim Pleg je nervozno grickao donju usnu. Morganu je kosa bila sva mokra od znoja, Edu Flečer su nozdrve podrhtavale od uzbuđenja.

Brajen Deber je razrogačenih očiju buljio u Bingova leđa.

Jedino je lice Slima Kremera bilo bezizrazno. Krajevi usana bili su opušteni, ali pažljivi posmatrač bi ipak primetio da mu se desna ruka, koja je ležala na butini, neprirodno grčila.

Ostali su gledali bezizrazno prema kapiji logora. Ali i oni su bili uzbuđeni, svaki na svoj način.

Samo su Čet Nadžet i Lari Hout bili mirni i kao da su na licu imali gipsane maske.

Kao i uvek, Četove usne bile su čvrsto stegnute. Hladnim pokretom pratio je Binga.

Lari je držao uzde u levoj ruci, glavu je malo nagnuo, a donju usnu malo isturio. On je bio taj koji je prvi trebalo da pređe onih pedeset jardi, kada kapija bude otvorena. Bilo je to veoma opasno. Nikada i nikako odavde ne bi mogao da pogodi čoveka na kapiji. Moraće jahati bliže da bi mogao da pogodi kad počne pucati. Znao je vrlo dobro da je u ovom prepadu njegov posao bio najteži, iako je ostavljao utisak da je smiren i hladnokrvan. Svaki nerv mu je bio napet. Znao je da mora poleteti kao tane i pucati tako brzo i sigurno, da mora ubiti.

Logor drvoseča ležao je mirno pred njima. Ograda od balvana davala mu je izgled male tvrđave. Pet drvenih zgrada, tri šupe za alat, dve štale i jedan mali toranj, poput onih

koji su bili podizani u utvrđenjima, u doba borbi protiv Indijanaca, činili su ovu malu naseobinu.

Bio je to mali, ali ipak najvažniji logor Haris kompanije, čije je sedište bilo tamo, iza visoravni Vajt Rivera, šezdeset milja istočno odavde, u Jampi. Ovaj logor je donosio najveće prihode kompaniji.

Drvoseče, koji su radili u ovom logoru, bili su već dugo godina zaposleni kod ove kompanije. Bila je to dobro uvežbana ekipa od dvadeset tri čoveka, koje je predvodio sedokosi Kvin Bakster. Kompanija je ovaj logor izgradila pre tri godine, a prvi nadzornik je bio Vajat Erp.

Drvoseče su se već nekoliko nedelja zadržavali u jednoj šumi visokih jela, udaljenoj sedam milja od logora, koji su čuvala samo dva čoveka.

Čet Nadžet je to sve vrlo dobro znao. Već odavno je on čekao na tu priliku da izvrši napad na logor Haris. Ali drvoseče su ili radili sasvim u blizini, u grupama, tako da su bili u stalnoj vezi sa logorom, ili su, pak, u logoru ostavljali mnogo više ljudi, tako da bi prepad predstavljao veliki rizik. Novo radilište dole, u onoj velikoj jelovoj šumi, bilo je Nadžetu kao poručeno. On je bio oprezan čovek, pa je posmatrao šta se radi u logoru. Znao je tačno da se hrana do radilišta ne vozi iz logora, i da preko dana samo jednom, i to u podne, dolazi jedan radnik sa radilišta da vidi da li je u logoru sve u redu.

Podne je već odavno prošlo.

Bilo je blizu pet sati. Teksašanin je znao da se radnici neće vratiti pre osam, jer su koristili svaki trenutak da rade do zadnjeg sunčevog zraka. A ovde, u brdima, bilo je u ovo godišnje doba još dugo svetlo.

Stiv Damp je besciljno lunjao po dvorištu, obuzet mislima o svojoj porodici. Bio je to crnomanjast, mršav čovek, srednjeg rasta, sa dobroćudnim licem, na kome su se isti-

cale crne oči i jako veliki brkovi. Mislio je na En i njihovo troje dece. Oni su živeli dole u Kolorado Spring-su i uvek su čekali poštu od njega. Večeras će im pisati. Već po treći put je on, jesen, zimu i proleće provodio na radu ovde u brdima, jer u to vreme dole u gradu nije bilo posla.

Stiv zastade pred jednom od drvenih kuća i pogleda kroz prozor. Unutra je, na krevetu ležao jedan krupan čovek sa prekrštenim rukama pod glavom, buljeći u plafon.

Stiv pokuca u prozor.

Onaj drugi okrete glavu.

— Možeš se polako spremati, Džone. Sada će pet.

Čovek klimnu glavom i, zevajući, diže se sa ležišta. Bio je to Džoni Kes. Njegova stražarska smena počinjala je u pet sati.

Stiv iz džepa izvadi lulu. Napuni je, pa pogleda preko prema malom stražarskom tornju. Predomišljao se da li da se još jednom popne i da osmotri okolinu. Kvin Bakster je naredio da se stražari svaka dva sata popnu na toranj.

Stiv je smatrao da je to glupo. Ali, konačno, tako je bilo naređenje.

Izvadi iz džepa svoj stari sat, koji mu je ostavio otac kada je pre dvadeset godina, tamo, u dalekom Sent Luisu zauvek zaklopio oči. Bilo je tačno pet časova.

Stiv napuni lulu i zapali šibicu na jednom od stubova kapije.

Razmišljao je: ako ono što budem zaradio u toku ove zime dodam uštedi od prošle godine, onda ćemo moći da kupimo onu malu kućicu u ulici Denver.

Ta mala kuća bila je njegov san. Možda će kasnije moći da kupi i onaj komad zemlje iza nje. Ta zemlja je pripadala starom Rodžeru. On i onako neće još dugo živeti, a njegova kći su udala u Pueblo. Stiv je bio pun planova.

Tog trenutka neko je spolja zakucacao na kapiju.

Stiv se strese.

— Da! — poviče on.

— Jel'te, mogu li kod vas dobiti gutljaj vode? — upita nepoznati.

Stiv vide kako Džon izlazi iz kuće oblačeći kožnu jaknu, pa priđe kapari, podiže teški balvan, povuče obe gvozdene reze i otvori kapiju.

Napolju je stajao jahač. Jedan mlad momak svežeg i prijatnog lica.

— Ulazi burazeru — reče Stiv raspoloženo.

Na kraju, nije bilo razloga da se jednom usamljenom jahaču ne da gutljaj vode.

Bing pogleda drvoseču u lice i vide njegove tamne oči. Znao je da ovaj čovek sada mora umreti. Ipak, hladnokrvno se smeškao, pokazujući svoje zdrave bele zube. Lagano je kliznuo iz sedla na levoj strani konja. Stiv je stajao desno od njega.

Tada iz grmlja polete jedan jahač na vrancu. Stiv iznenađeno pogleda u njega.

U ruci jahača pojavio se revolver.

Stiv oseti udarac metka u grudi, otetura nazad i nasloni se na kapiju. Kad je nameravao da izvadi svoj kolt, jahač je pucao još jednom.

Stiv Damp se kao prazna vreća sruči pored kapije na zemlju.

Posle prvog pucnja, Bing je skočio u dvorište. Video je još jednog čoveka na vratima stambene zgrade, pa je pucao.

Džon Kes, koji je bio grub momak i za sobom imao već dosta borbi pištoljima, odmah je odgovorio na vatru.

Posle prvog pucnja Bing se bacio na zemlju. Njegov sledeći metak pogodio je drvoseču u glavu.

Kes pade, ali još uspe da stisnuvši zube, podigne kolt u vis. Tri puta je okinuo. Treći metak je Binga Votersa pogodio pravo u srce.

U tom trenutku ulete drugi jahač u dvorište. Iako je video Kesa kako pada, pucao je u njega.

Zatim okrete konja sa kapije i mahnu svojom jarko crvenom maromom.

Čet Nadžet i njegova banda jurili su napregnuto i uz topot kopita uleteše u dvorište logora. Ne obazirajući se na mrtve ljude, koji su ležali na zemlji, uleteli su u zgradu i započeli svoj posao.

Sve je išlo po planu.

Četvrt sata kasnije sedeli su ponovo na svojim konjima. Čet je gledao u mrtvog momka koji je sa njima jahao tri godine. U njegovim očima nije bilo ni trunke sažaljenja. Onda podiže ruku i naredi pokret.

Banditi su opljačkali logor drvoseča. Poneli su satove, revolvare, puške, namirnice koje su se držale, krzna i novac.

Na dvorištu su ležala tri mrtvacu.

Čet Nadžet odjuri sa svojom hordom u brda.

Kada je dva sata kasnije Kvin Bakster ujahao u dvorište logora, sa svojom grupom drvoseča, zaustavio je svoga konja i zaprepašćeno se zagledao u tela trojice ljudi.

— „Vuci” su bili ovde — procedi kroz zube.

Lagano je silazio sa sedla i prišao Stivu Dampu. Kleknuo je pored njega i zagledao se u njegovo voštano žuto lice. Onda priđe i Džoniju Kesu.

Kod zgrčenog tela Binga Votersa se zaustavi i upita:

— Pozna je li neko tog momka?

Ljudi pogledaše u voštano lice mrtvacu i odmahnuše glavom.

— Hm, onda pogledajte u kuće, da li su nam ostavili bar čeban...

Sa odlučnim izrazom lica vraćao se sedi upravnik logora svom konju. Zatim se vinuo u sedlo.

— Džime, ti ćeš poći sa mnom.

Jedan dugonogi momak konjskog lica klimnuo je glavom i takođe se vinuo u sedlo.

Bakster se obrati jednom kratkonogom debelom momku sa kudravom bradom.

— Dan, ja ću sa Džimom odjahati u Jampu. U međuvremenu ćeš me ti zamenjivati. Sutra ćeš samo sa pola momčadi odjahati na radilište, a druga polovina će ostati ovde. Džo Vanderbilde, ti ćeš ovde voditi računa o redu. Tako će ostati dok se ja ne vratim. Jel' jasno?

Ljudi klimnuše glavama.

Starac okrete svog dorata i pođe. Sledio ga je dugonogi Džim Podgiter. Moraće proći skoro šezdeset milja da bi kroz planine stigao do grada, u kom je bilo sedište kompanije. Bio je to dug i naporan put, ali Kvin Bakster nije imao drugog izbora. Morao je u Jampu da gospodinu Harisu javi o prepadu.

Džon Haris je bio sedokosi čovek šezdesetih godina. Nosio je zlatom uokvirene naočari, crno odelo, belu košulju sa visokom kragom i svilenu kravatu. Iako je na prvi pogled izgledao miran, u njemu je sve vrilo. Vest koju mu je upravo doneo stari upravitelj logora sa visoravni Vajt Rivera, bila je gora nego što je to Bakster mogao i pretpostaviti.

Haris je dobro znao šta znači to što su se vuci opet pojavili u ovom kraju. Neko vreme su mirovali. Možda su imali svoje sklonište u nekom drugom kraju. Možda čak i u nekoj drugoj državi. Uostalom, pre godinu i po dana napali su i opljačkali sve logore. Pošto su se prepadi odigravali uvek u odsutnosti posade, bili su pobijeni samo stražari. Samo? Džon Haris je do tog dana iz platnog spiska precrtao devet svojih ljudi. To su bili gubici samo njegove kompanije. Gore u brdima i druge kompanije su imale svoje logore drvo-seća. „Vuci“ su ih skoro sve posetili, sem nekolicine malih, nevažnih logora, koji su bili u neprohodnim krajevima i na takvim visinama da su banditi odustali od prepada. Ve-

rovatno su ocenili da bi opljačkani plen bio suviše mali.

Onda, kada je pre godinu i po dana, posle prepada nestao u plamenu logor Džefrisa i komp., gore u bazenu Kojota nije se više ništa čulo o „vucima“. Haris i njegovi poslovni partneri su se nadali, pošto je u miru proteklo pola godine, da su banditi napustili ove planine.

Ali napad gore na visoravni Vajt Rivera, jasno je ukazivao na ponovnu aktivnost „vukova“ u ovom kraju.

Haris stavi palčeve u izrez prsluka, priđe prozoru i pogleda na glavnu ulicu. Bila je to prokleta gorka pilula, koju mu je doneo ovaj verni, stari drvo-seća. Haris je znao da će banditi napasti i ostale logore. Moraće odmah poslati kurira koji će ih upozoriti. Inače bi moglo biti prekasno.

Stari gospodin se okrete i pogleda u drvo-seću.

— U redu je. Bakster. Pođite sa Džimom preko u Grand hotel i neka vam daju jednu sobu. Još danas ću preduzeti potrebne mere, a sutra ujutro ćemo razgovarati dalje. Ispavajte se dobro posle onog dugog i naporanog jahanja.

Bakster odbi.

— Ja ću Džima poslati u hotel, ali na mene se ne morate obazirati, mister Haris. Ova stvar je jako hitna.

Džon Haris sleže ramenima.

— Šta da radim, Kvin? Neću moći da prikupim ljude koji bi hteli da odnesu poruke do svih logora.

Starac je gledao u svoj šešir, koji je za celo vreme razgovora nervozno gužvao.

— Ako ne ide drukčije, mister Haris, Džim i ja ćemo pojahati odmah. Konačno, ne radi se samo o logorima koje ovi nitkovi pljačkaju, već se radi i o ljudskim životima.

Haris reče:

— Znam, Kvin. Ali ja to ne mogu izmeniti. Nemoguće je da posle ovako velikog puta odmah, bez odmora,

podnesete još jedan takav napor. Odmah ću razgovarati sa šerifom i videti, šta se može učiniti. Nemojte za sada brinuti i najpre se dobro ispravajte. Do viđenja.

Stari drvoseča turobno izađe na polje i polako pođe preko ulice sa svojim umornim drugom ka Grand hotelu.

Te noći Džon Haris nije mogao da spava. Za osam dana očekivao je svoja dva kompanjona Lendija i Keligena da se vrate iz Bostona. Ova dvojica su tamo vodili pregovore sa velikim drvnim firmama iz gradova sa istočne obale.

Haris najpre potraži šerifa, pa ga obavesti o napadu na logor, i ovaj mu odgovori upravo ono što je i očekivao.

— To je prokleta stvar, mister Haris. Ove prljave hulje su baš počele na najvećim logorom. Ali, ne znam šta bih ja tu mogao preduzeti. Na kraju, visoravan Vajt River ne spada više u moj rejon.

Haris samo polako klimnu glavom i ode. Do ponoći je sedeo u malom baru „Kod potkovice“ zureći u svoj brendi.

Nešto posle ponoći jedan čovek uđe u krčmu. Svojim elegantnim izgledom svakom je u ovoj sredini padao u oči. Bio je to čovek četrdesetih godina, veoma dobrog izgleda, sa prosedom kosom na slepoočicama. Oči su mu imale boju ćilibara, imao je pravilan nos i lepa usta. Možda se gledao u ogledalu sa malo suviše dopadljivosti, kada je, fino negovanih prstiju, zataknutih u izreze prsluka, prilazio šanku.

Klajd Endrju, krčmar, ukočio se od strahopoštovanja, kada je video ovog kasnog gosta. Načinivši iza šanka jedan nespretni poklon, po-
više:

— Kakva li čast, mister Keri.

Haris je u jednom polumračnom uglu sedeo za svojim stolom i ne pogledavši ga. Bilo mu je više nego

neprijatno što je ovde sreo baš Deva Kerija. Od banke ovog čoveka iz Jampe uzeo je zajam, a do roka plaćanja ostalo je još veoma malo vremena. Izuzev toga, Haris u stvari nije imao ništa protiv ovog uvek veoma ljubaznog i predusretljivog bankara. Ovaj čovek je uvek do sada pokazivao veoma mnogo razumevanja za njegove teškoće. Ali, pomisao na svoju skorbu finansijsku propast činila mu je nemogućim da podigne glavu.

Keri se nasloni na šank i reče svojim prijatnim glasom:

— Jedan fajrpoint, molim, Klajd.

— Da, molim, jedan fajrpoint, odmah — reče gostioničar uslužno, ne skidajući pogled sa svog uvaženog gosta. On izvadi jednu kratku, četvorouglaonu bocu, dohvati jednu čašu i napuni je.

Keri popi jedan gutljaj, pa se okrete prema sali gostionice.

Hárisa zahvati neka nelagodnost kada je na sebi osetio bankarev pogled.

— Halo, mister Haris — reče Keri nonšalantno drvarskom trgovcu, pa uze svoju čašu sa šanka i približi se Harisovom stolu. — Mogu li sesti sa vama?

— Izvolite — reče Haris i sa mukom se nasmeši. Šta li je toga čoveka ovako kasno dovelo ovamo? Nemirna savest dužnika sprečavala je Harisa da pogleda bankara u oči.

Taj Dev Keri je bio čovek pun uspeha. Pre tri godine došao je ovamo iz Kalifornije, pa je tamo preko, na uglu, kod pijace, otvorio banku. Mora da je već tada bio imućan čovek, jer je onu nekadašnju šupu tako komforno uredio, da bi ovako uređena banka pristajala i u znatno većem gradu.

Kao i ranije, Haris je i sada gledao u svoju čašu.

— Jeste li bolesni? — raspitivao se bankar pun razumevanja.

Haris odmahnu glavom.

— Ne, nije mi ništa, mister Keri. Znae i sami kako je to. Čovek uvek ima nekih sitnih problema, koje mora da proguta.

— Proguta! Gluposti! Mi ćemo ih isprati dobrom kapljicom i to zajednički! Hej, Klajd, dajte jednu flašu.

Dvojica ljudi sedela su još oko tri sata u potpuno praznom baru. Haris je već bio duboko zavirio u flašu. Pošto nije bio navikao da pije alkohol u tolikoj količini, posle sedme čaše, glava mu se klimala kao klatno na satu: tamo-amo. On je govorio i govorio. Izneo je sve svoje nevolje.

I Keri je govorio. Govorio je o svojoj ženi, koja ga je prevarila. Dok je Haris bio još napola trezan, slušajući ovu diskretnu priču, samo je klimao glavom.

Čitav grad je poznavao lepu Neli Tarner. Od one prolethne večeri, kada je izašla iz kočije Vels Fargou Kompanije, nije bilo čoveka u čitavoj Jampi koji, bar jednom, nije sanjao o njoj. Lepa, tamnooka Neli došla je iz Njujorka, pošto je preko jednog agenta dobila nameštenje kao plesačica i pevačica u Lauverovoj kafani. Nije umela ni plesati ni pevati. No, uprkos tome, njen prvi nastup bio je jedinstvena senzacija za Jampu. Nelini koraci su oduševili ljude, a njen dubok glas izazivao je prave orkane odobravanja u velikoj sali kasine. Otada je to sve tako ostalo. Neli je i dalje ostala na visokoj ceni, a pošto je imala običaj da nastupa samo jednom nedeljno, i to subotom — i pošto je onda ipak pevala neku novu pesmu, ostala je i dalje senzacija.

Veći broj uglednih ljudi je zbog nje razbijao glave, ali izgleda da do sada nije nikog prihvatila. Da, onda kada je divlji Džimi Flut došao u grad, sve se okrenulo naopačke. Tada je Brifov salun gotovo rastavio na sastavne delove, premlatio sedmoricu ljudi i izbušio mecima izloge mnogih radnji. Izgledalo je tada da

je Neli našla svoga čoveka. Posetila je toga momka u zatvoru, kada se tamo našao, pošto ga je jedan hrabar kauboj pomoću lasa uspeo da savlada. Odnela mu je flašu viskija, kobasice, kolača i duvana. Ali, kada je Flut izašao iz zatvora nije više htela da razgovara sa njim.

U gradu nije bila nikakva tajna da se Dev Keri trudio za naklonost ove lepote.

A sada je sedeo ovde, lica zajapurenog od viskija, govoreći o korpi koju je dobio od Tarnerove.

— Možete mi to verovati, Džon, ili ne, primala je cveće i poziv nije odbila. Ali, izgleda ima nešto protiv mog crnog slugu...

Haris, koji već davno nije mogao da kontroliše svoje reči, promrmlja:

— Možda ima nešto protiv njega što se nije pojavio u triplikatu. — Haris se glasno smejao lupajući šakom po stolu.

Keri ga pogleda sa strane:

— Hej, kako to mislite, Džon?

— Možda bi joj milije bilo da su tamo bila trojica slugu!

Keri je zapanjeno buljio u sago-vornika, ne shvatajući ništa. Najzad upita:

— Zašto?

— Zato što nije htela da ostane sama sa vama, Dev.

Lica crvenog od viskija i besa, bankar ustade, njišući lagano.

— Kako to mislite?

Gostioničar je zabrinuto gledao prema ovoj dvojici. Dočavola, samo da se ne posvade. Oni su spadali među najuglednije građane varošice i Klajd je bio počastvovan što su oni jednom posetili njegovu štalu. Ako bi se ova dvojica ovde posvadała, to baš ne bi bilo dobro za njegov posao.

Možda bi bilo dobro da se on umeša u razgovor.

Prišao je stolu; pa ušeta diskretno:

— Da li da vam se donese jedna kava?

Haris poviče: — Ol rajt, momče, donesi!

Keri gurnu ruke u džepove prsluka na njemu svojstven način, pa ustade zavaljen unazad i pogleda u Harisa: — Gde smo ono stali?

Haris ga povuče, uhvativši ga za kaput: — Sedite. Zašto — hik — zašto sebi stvarate nepotrebne brige zbog te žene?

Keri se glasno nasmeja. — Da, u pravu ste!

Naglim pokretom spusti se na svoje mesto. — One to i onako ne zaslužuju — te žene... da čovek zbog njih razbija glavu. Želim da one sve odu dođavola. Neli i sve ostale!

— Samo ne tako radikalno! — reče drvarski trgovac. — Ima još masa drugih žena, koje su bolje od Tarnerove!

— Ne! — Keri se opet podiže. — To vi ne razumete Haris. — Za to ste, možda, već prestari! Neli je najdivnija...

Haris skoči, ali se zanjiše poput bambusove trske: — Prestar! Keri? Jeste li rekli — prestar?

Gostioničar se zabrinuto ugrize za usne i poluglasno ubaci: — Kava će odmah doći.

Sada je Keri povukao Harisa u stolicu: — Sedi, Džone. Jasno je, da je Neli jedinstvena. To znaš i ti. Postoji samo jedno. Moram je imati. Ti ćeš mi u tome pomoći.

Haris izvuče svoju maramicu i obrisao znojavo čelo:

— Ja? Čoveče, pa kako da ti u tome pomognem? Pa, upravo si mi rekao da sam prestar...

— Gluposti! — prekide ga bankar bučno, — Naravno da još nisi prestar, Džone. Uopšte si za svoje godine đavolski svež momak.

Obojica su pila i govorila. Haris je iznosio bankaru svoje brige zbog logora, pa mu je pričao da se naročito plašio za logor II, koji se nalazio

u blizini jezera Grinvoter, pošto je ležao u veoma nezaštićenom položaju, da je tek skoro bio snabdeven novim zalihama, i da je tako nezgodno postavljen da bi „vucima” mogao pružiti najslabiji otpor.

Keri zaklima glavom i iznese svoje mišljenje, da Haris ne bi trebalo toliko da brine. Konačno, činjenica da je bio napadnut jedan logor, nije razlog za očajanje.

— Pa ko očajava — upita Haris.

— Vi sebi stvarate i suviše nepotrebnih briga, za stvari koje se neće dogoditi, Džone — poviče Keri patetično. — Vidite, sa Neli je to sasvim drugačije...

Haris objasni šta je nameravao da preduzme, da bi spasao logor, a Keri je govorio o svojoj obožavanoj lepici.

Bilo je tri sata kada su ova dva zakasnela gosta napustila bar „Kod potkovice”.

Krčmar odahnu. Stalno se plašio svađe između ova dva pijana čoveka. A to je bilo upravo ono što mu ne bi odgovaralo. Kada su već ova dva imućna čoveka jednom svratila kod njega, nije želeo kraval, to, na kraju, ne bi bilo dobro za jednu krčmu.

Ova dvojica su mirno izašla iz krčme, šta više, ruku pod ruku. Rastali su se napolju, na trotoaru, u najboljem raspoloženju.

Izgleda da se nije ništa desilo što ne bi trebalo sutra ujutro da bude zaboravljeno.

Tako je bar izgledalo...

Prošlo je nedelju dana. Kroz dolinu Asketčevan jurilo je ka severu sedam jahača. Na čelu je jahao mali Džimi Pleg.

Kada se, posle jačeg uspona, dolina pretvorila u jednu malu visoravan, Pleg zastade i pokaza na nekoliko građevina, koje su bile ograđene redom oguljenih balvana.

— Mora da je to ovde! — reče još zadihani od brzog kasa.

Jedan krupan momak sa velikim brkovima, koji je zastao pored njega, zažmuri na levo oko: — Tako je. Čet je imao pravo. To je za nas samo sitnica, kao miš za mačku.

Džim Pleg protrlja bradu. — Pa, nisam baš sasvim siguran u to. Nemoj sebi ovu stvar, Pet, predstaviti baš tako jednostavno. Ako je ovde četvorica ljudi, neće to biti samo miš, već jež.

Pet Holister odmahnu rukom. — Gluposti, ovo gnezdo ćemo zgnječiti kao miša. U to budi siguran.

Pleg izvadi svoju izgrizenu lulu iz džepa, napuni zemljanu glavu i zapali duvan. — Džek će se uskoro vratiti.

Pet se cerio. — Nadam se.

Ljudi siđoše iz sedala, pa se nasloniše na konje.

— Zar nas ovi odozgo ne mogu videti? — pitao je jedan krivonogi momak.

Džimi Pleg je odmahnuo glavom. — Ne, momci. Za to bi morali imati oči divlje mačke!

— Možda imaju durbine — nastavi momak.

— Pa, ako. Ovde ne mogu videti. Mi stojimo ispod drveća, ovde je mračno, a, sem toga, u logoru ne mogu dozvoliti sebi taj luksuz, a nemaju ni vremena da neprestano osmatraju okolinu.

— Nadajmo se — dobaci ponovo Holister.

U to se, sa desne strane, zaklonjen od logora, približavao jedan jačač.

— To je Džek! — poviče Pleg.

Da, to je bio izviđač kojeg je Pleg još prethodnog dana poslao, da dobro osmotri logor i radilište.

Džek Dolen je bio čovek kosih očiju, izbočenih jagodica, surovog izraza lica, sa žutim zubima i pljosnatim nosom.

On skoči iz sedla, gurnu šešir sa oznojenog čela i prihvati flašu viskija, koju mu je Pleg pružio. Pošto povuče dobar gutljaj, reče:

— I ovde je kao svugde. Polaze iz logora u sedam sati ujutro, a u sedam uveče se vraćaju.

— A koliko je ljudi u logoru — upita Holister.

— Devetnaest.

— Drvoseča — da. Ali ja bih hteo da znam koliko ljudi ostaje u logoru kao stražari.

Dolen sleže ramenima i povuče još jedan gutljaj iz flaše. Džim Pleg mu je tada grubo i besno istrgao flašu iz ruku.

— To nisam mogao da ustanovim. Za to bih morao nekoliko dana posmatrati ovo društvo. Sve je trebalo obaviti ludačkom brzinom.

— Nije tvoje da ocenjuješ da li je to ludački — ljutio se Pleg na uhođu. — A šta bi moglo biti? U logoru su najviše dva čoveka. Oni nemaju računa da više njih ostave kod kuće. Dakle, momci, ima da se uradi tako kako je Čet naredio...

Džimi Pleg dodeli ulogu svakom pojedincu.

Sve je bilo potpuno onako kako je to Čet Nadžet, osamdeset milja zapadno, uradio na visoravni Vajt River. Šta bi ovde moglo ispasti loše?

Opet su se „vuci“ pripremali za napad, opet će kroz neki minut morati umreti neki drvoseča, možda i dvojica... opet će biti opljačkan jedan logor, a devetnaest dobrih, poštenih drvoseča pri povratku neće naći svoje satove, odelu i zalihe u logoru.

U logoru Haris II bila su na straži dva čoveka. Tog trenutka dvadesetdvogodišnji Leon Febr penjao se na malen toranj, da bi osmotrio okolinu.

Nije video ništa neobično. Sve je bilo kao i uvek: brda, jele, stenje i jesenji pejzaž.

Lagano se opet spuštao dole.

Febr je bio poreklom iz stare Evrope. On se pre tri godine ukrcao u Avru na jedan brod za Njujork. Pošto nije mogao da zaradi sredstva za život u gradovima Istoka, probijao se ka Zapadu. U biti, ni ovde nije radio ništa drugo nego kod kuće u Vogezi. Sekao je drva. Istina, drveće je ovde bilo deblje i veće, planina viša, a zemlja prostranija, a pre svega, posao se bolje plaćao nego u Francuskoj. Ali, zato je ovde zemlja bila divlja i surova. Ljudi su nosili oružje, revolvare o opasačima, a toga u staroj Evropi nije bilo već dobrih sto godina.

Kada se Leon vratio, video je Alana Njumen kako stoji preko oslonjen u šupi za alat.

Njumen je spadao među stare radnike. Imao je pedeset godina i radio je kao drvoseča u šumama Kolorada, otkad je znao za sebe. U Piramidu je imao ženu i sedmero dece.

Iznad oba ova čoveka lebdela je smrt.

Još samo nekoliko minuta delilo je „vukove“ od logora. U isto vreme, niz jednu dolinicu zapadno od logora, kroz okolinu punu grmlja, jahao je usamljeni jahač. Bio je to čovek snažne konstrukcije, visokog rasta, širokih ramena i uskih kukova. Njegovo koštunjavo, vetrom opaljeno lice bilo je veoma lepo. Nos mu je bio pravilan, usta takođe, a ispod crnih obrva, pogled plavih očiju presijavao se poput čelika.

Jahač je svoj crni šešir, širokog oboda navukao široko na čelo. Čudnovata ozbiljnost izbijala je iz njegovog muškog i snažnog bića. Ispod crnog, kožnog kaputa nalazio se opasač od bivolje kože, krcat mecima, a na obe strane imao je po jednu futrolu. Leva futrola je naročito nisko visila, pokazujući dršku jednog teškog, pomalo čudnovatog revolvera. Desno je bio zataknut jedan kolt, kalibra četrdeset pet.

I jahačeve pantalone bile su od crne teleće kože, kao i kaput. Košulja mu je bila jarko crvena, a rukavice od jelenske kože bile su žute. Na visokim čizmama bile su velike, teksaske mamuze. Na sedlu, sa leve strane, bila je zataknuta jedna od retkih vinčesterki kalibra sedamdeset tri. Njegov dorat je veoma sigurno hodao kamenitom stazicom doline.

Jahač je gledao na put preko uspravljenih ušiju životinje. Izgledalo je da okolini ne pridaje nikakav značaj i da bezbrižno jaše. Međutim, on je veoma pažljivo osmatrao sve oko sebe. Još od rane mladosti bio je navikao na duga usamljena jahanja, pa se tako i privikao da, sa što je moguće manje kretnji, sedi u sedlu, ali ipak tako da bi, poput Indijanca, zapažao sve što se oko njega dešavalo.

To je bio čovek iz Misurija, Vajat Erp. On je u ova brda dojahao iz Kanzasa da bi se prihvatio nekog posla u logoru drvoseča, tokom zimskih meseci.

Tog trenutka bio je od logora udaljen oko dvesta pedeset jardi. Ali, logor nije mogao videti, pošto još nije stigao do visoravni, na kojoj su bile smeštene zgrade logora.

Da su logorski stražari malo pažljivije osmotrili ivicu šume, primetili bi kako iznad grmlja vire glave jahača.

Bilo je oko pet časova popodne. Azurno, plavo nebo, bez ijednog oblaka, nadvijalo se nad šumovitim planinama Kolorada. Duboka tišina je vladala nad celim krajem.

Lagano, bez žurbe, pođe Džimi Pleg. Kada je stigao do kapije, pokuca i viknu da bi hteo vode.

— Vode? — upita Leon. — Čoveče mora da umesto očiju imaš dugmad. Pa, tamo preko teče potočić i ima dovoljno vode.

— Treba mi sveže vode.

Leon je bio prilično ograničen momak. On otvori širom kapiju i pogleda ljutito u jahača.

— Čoveče, voda u potoku je hladna i kristalno bistra. Ni mi nemamo bolju.

Džimi napravi kiselo lice, kao da mu je neko upravo izvadio zub. — Dobro, burazeru, to ti verujem, ali niti imam flašu, a ni lončić kod sebe, kao što vidiš.

Leon Febr pogleda u bandita i klimajući glavom upita:

— Čoveče, odakle ti to dolaziš?

Džim sleže ramenima i neodređeno odmahnu rukom. Zatim skliznu dole, sa desne strane svoga konja.

Toga momenta sa ruba šume porjuri ogromni Holister. Već na pola puta potegao je svoj kolt i pucao. Jednom, dvaput, tri put.

Pucnji su odjekivali preko visoravni. Leon brzo skoči iza njegovog konja.

Tada Pleg poteže svoj stari kolt iz džepa. Ali, nije stigao ni da ga nategne.

Začu se pucanj jedne teške vinčesterke. Holisterov konj dobi snažan udarac metka i preturi se. Pod sobom prignječi jahača.

Vajat je upravo stigao na visoravan i video logor kada je čuo pucnje. Odmah je izvukao vinčesterku iz futrole i pucao.

Kada je Džin Pleg video da je Holister oboren skoči na konja, spretnošću koju niko od njega ne bi očekivao i odjuri uz ogradu logora.

Kada je Vajat nameravao da pođe napred, zapraštaše pucnji iz šume, jer su „vuci” videli jedan mali oblačić dima odakle je odjeknuo pucanj koji je oborio Holistera.

Vajat okrete konja i polete nazad. Kad je dorat bio u sigurnosti, skoči iz sedla i sa puškom u ruci otpuza ponovo napred.

Ali to kratko vreme donelo je smrt banditu Petu Holisteru.

Džimi Pleg se u međuvremenu vratio, pa je jurio prema Petu, koji je bio oboren i vadio kolt iz džepa.

Smrtno prestrašen Holister se iza dera na ovoga, kada ga je video gde mu prilazi sa koltom u ruci:

— Džime, jesi li poludeo!

U tom trenutku Pleg pritisnu obarač dva puta.

Stigao je već iza grmlja, kada je Vajat opet imao pregled nad visoravni.

Preko iz šuma opet su praštali pucnji.

Odmah posle pucnja sa desne strane, Leon Febr je skočio nazad. Ali, zbog paljbe koja je dolazila preko iz šume, nije više mogao da zatvori kapiju.

Skočio je iza ograde, te opazi Alana Njumena kako stoji na drugoj strani kapije.

Stari drvoseča je buljio u njega bleđa lica i razrogačenih očiju.

— Šta se to zapravo dešava?

— Banditi — uzviknuo je mladić.

— Kako to? Zar se oni tu pred kapijom međusobno ubijaju. Čoveče, to nešto nije u redu!

Vajat skupi šake u trubu i viknu prema logoru:

— Zatvorite već jednom tu kapiju! Leon pogleda Alana upitno.

— Hej, šta je to?

Alan sleže ramenima. Onda zabrunda: — U svakom slučaju čovek ima pravo. Ako je kapija zatvorena, onda neće moći tako lako da uđu! — Sagnu se i potrča preko brisanog prostora i dohvati železnu rezu.

Iz šume pripuca. Alan se sruši. Leon opsova kroz zube i zablene se u starog drvoseču.

— Morate ipak pokušati — viknu Vajat. — Uzmite laso i prebacite ga preko stubova!

Leon pogleda napolje na visoravan. Gde je zapravo ležao taj čovek? Ko li je to bio? Tada ponovo pripuca iz šume.

Meci su praštali po drvenoj ogradi. — Napred inače će jurišati na tu vašu kletku — povika čovek spolja.

Leon je čučao na zemlji kao oduzet.

Vajat je držao u levoj ruci vinčes-terku i napeto gledao prema kapiji.

— Dođavola, da li je i onaj drugi stražar pogođen?

Alan je ležao pored poluzatvorenih vrata tako da su mu ona štitila telo prema šumi.

Leon se podiže. Tako je neko vreme stajao drhtavih nogu, a znoj mu je u potocima curio niz leđa. Zubi su mu cvokotali. Momak se još nikada nije našao u takvoj situaciji. Ne znajući šta da radi gledao je napolje kroz otvorenu kapiju.

— Hej, čoveče, pokušaj da zatvoriš kapiju lasom. Ako pričekas još jedan minut, oni preko će započeti sa svojom igrom.

Leonove ruke su drhtale. Isturi glavu i poviče glasom, promuklim od straha:

— Ne mogu... ja...

— Jesi li ranjen?

— Ne!

— Pronađi jedan laso!

— Nema to svrhe. Ne umem da rukujem s njim.

Vajat stisnu zube i pogleda prema rubu šume.

Tamo se nije ništa micalo.

Ali, svakog sekunda moglo je po-četi. Najgore od svega je bilo što se i on sam nalazio tamo na opakom mestu. Banditi su tačno ocenili njegov položaj, pa će pokušati da mu se privuku s leđa. Sigurno imaju dovoljno ljudi da to mogu učiniti.

Za to vreme bi ostali napadali na logor.

Erp je stezao pušku u levoj ruci. Šta da radi?

Ako bi sada pokušao da skoči i da potrči prema kapiji, onda će ga ustreliti kao zeca. Sem toga, u tom slučaju bi morao da tamo ostavi svoga konja. To ne dolazi u obzir,

A sa doratom to bi bilo nemoguće. Tako veliki cilj one lopuske ne bi promašile. Ne bi živ stigao ni do ograde.

— Je li, imaš li kod sebe pušku?

Leon jedva odgovori: — Da.

— Pored kapije je jedna puškar-nica. Isturi napred pušku i uperi je prema rubu šume.

— Da!

Leon uze pušku koja je uvek stajala pored kapije, pa je proturi kroz puškar-nicu. Tada zapraštaše njegovi pucnji.

Tog momenta je u velikom polu-krugu stigao Pleg do svoje momčadi, a to je morao učiniti, zbog čoveka koji je bio sakriven zapadno od lo-gora. Bandit pogleda svoje drugove.

Jedan čovek širokih ramena i grgu rave riđe kose gledao je besno u njega:

— Ti si ubio Holistera!

Pleg uspravi svoji ptičju glavu. Najednom mu se u ruci pojavi stari pištolj. — Da, učinio sam to. Ako ti se to ne dopada, Mek, možeš odmah da završiš svoje ovozemaljsko pu-to-vanje!

Irac uvuče glavu. — Pa, dobro, zašto si ga smaknuo?

Pleg pogleda hladno prema logo-ru. Tada procedi kroz zube:

— Konj mu je slomio najmanje jednu nogu. Prema tome ne bi mogao bežati...

— Bežati? — zakrešta jedan mršavi momak plave kose i poput pepela sivih očiju.

— U redu, morao si ga likvidirati zato što bi ga oni možda mogli od-vući u logor i što bi lako mogao po-stati izdajica. Ali, bežati! Ko name-rava da beži?

Pleg opet isturi glavu poput grab-ljivice. — Možda si primetio da tamo preko, levo od logora, ima par čvr-stih momaka koji proketo dobro ga-đaju!

— Da, to nije bilo teško prime-
titi — reče Majk —, ali Džek, Edi i
Hauard im neće ostaviti mnogo vre-
mena da troše barut i olovo.

Kada je to izgovorio na bandito-
vom licu se pojavi pakostan osmeh.

Džimi Pleg skupi svoje izborano
lice kao da je progutao limun.

— Ti si poslao onu trojicu?

Bandit Majk se naceri. — Nadam
se da nemaš ništa protiv toga?

Pleg je frktao: — Ipak, čoveče,
imam mnogo toga protiv.

Majk ga nadmeno pogleda. — Šta
ti zapravo hoćeš? Praviš se kao da
si ti gazda.

— To i jesam — odgovori Pleg. —
Ako ti se to ne dopada, možeš da se
čistiš.

Majk Hemptn se i dalje cerio.

— Naravno. Onda bih stigao isto
tako daleko kao i Džon Alfi!

Plegovo voštano lice je pocrvenelo.
Majk se dotakao opasne teme. Ona
stvar sa Džoni Alfijem bila je pri-
lično mutna. Džoni je nameravao
tamo gore iza piramida da klisne.
Ako bi se gledalo kako je pravo, on
je u stvari, samo rekao da mu se
ne dopada ona stvar sa Blauveri
rančom. Samo što se okrenuo i na-
pravio tri koraka pogodilo ga je
smrtonosno olovo u leđa.

Mali zajedljivi Džimi Pleg ga je
ubio. I tada je on imao komandu. Bi-
lo je i tada momaka koji su mislili
da Džoni i nije nameravao da klisne.
Koliko god je mali Pleg u prisustvu
Četa Nadžeta bio miran i plašljiv,
toliko je bio oštar i surov kada je u
nekoj akciji on zapovedao.

Tako je i sada ljutito vikao na
čoveka iz Tenesija, Majka Hemptna.

— Da, kao Džoni Alfi. I on je uvek
imao svoje mišljenje o svim stva-
rima.

— Valjda i to ne nameravaš da
nam oduzmeš — brundao je Majk.

— Da, i to ću učiniti. Ne možemo
dozvoliti da u našem poslu svako
ima svoje mišljenje. Ovde ima da se

izvršava ono što ja naređujem. Čet
je meni dao naređenje. Prema tome,
ti imaš da radiš ono što ja naređu-
jem. Jel' jasno?

Hemptn siđe s konja i izvadi iz
džepa svoj pribor za pušenje.

— Popni se na konja — zasikta
Pleg.

— Jesi li sasvim poludeo? Tamo
preko čuče drvoseče, a ti prokleti...

U tom momentu se ponovo začu
teška vinčesterka Vajata Erpa.

Posle svakog metka maršal je me-
njao svoje mesto, izazivajući pri to-
me kod bandita utisak da imaju više
protivnika.

Pleg se okrete. — Eto ti. Jesi li
video?

Hemptn se vinu u sedlo.

— Napred — naredi Pleg. — Lek,
Džo, štitite ih vatrom.

Ova dvojica bandita osmotrila su
teren odakle su dolazili pucnji. Pleg
je čačkao nos i razmišljao glasno. To
je bio idiotizam da šalje Džeka, Eda
i Hauarda. Nikada i nikako im neće
uspeti da priđu s leđa onim tipovima.
A njemu je baš sada bio potreban
svaki čovek.

— Šta sada nameravaš — upita
Brajan Darber.

Pleg osmotri logor drvoseča i reče:
— Odjahaćemo u polukrugu prema
istoku, pa ćemo odatle pokušati da
priđemo prema logoru.

— Sa istoka? — upita Hemptn
podrugljivo. — Ti si slab šef Džimi.
Stražarski toranj u logoru stoji baš
na istočnoj strani. Oni psi se čak ne
moraju ni popeti do gore. Mogu nas
opaziti sa istoka na pola milje.

— Mogu — ispravi ga Pleg —, ali
oni to neće učiniti, zato što moraju
čuvati kapiju, jer je ne mogu zatvo-
riti.

Hemptn učuta. Možda je Džimi
Pleg ipak bio u pravu. U svakom slu-
čaju bio je stari lisac. To niko nije
mogao osporiti.

— Ne bi li dva čoveka trebalo da ostanu ovde, da bi one tamo držali pod vatrom? — reče Majk Hemptn.

Pleg zakluma glavom. — Ne, već je dovoljno što si odvojio trojicu od grupe. Znaš da je Čet naredio da u svakom slučaju uvek ostanemo zajedno. Ako se neki jahač od nas odvoji, onda postoji veća mogućnost da bude uhvaćen od drvoseča.

Majk to istina nije shvatao, ali nije više ništa ni govorio. Pleg je upravo nameravao da naredi pokret kada se desi nešto, što ga je u tome sprečilo.

Preko zapraštaše pucnji. Ali ne kao malo pre, sa ruba šume. — Hauardov pištolj — reče patuljak, osluškujući. — Znam ga dobro.

Hemptn zatvori oči i oslušnu, takođe, napregnuto.

— Da. To su oni. Mora da su dospeli za leđa drvosečama, pa su ih napali! Šta ćemo mi? — upita Branjan Darber.

— Tamo! — reče Fred Moris, promuklo.

— Zaveži gubicu — frknu Pleg.

Vajat je blagovremeno čuo topot kopita za svojim leđima. Naglo se okrenuo i primetio kako su se gore na rubu visoravni pojavila tri jahača.

Kada su ga oni opazili odmah su pripucali.

Ali, kanonada koja ih je dočekala, baci ih nazad.

Jedino je Hauard Kolins bio dovoljno tvrdoglav i jahao je i dalje napred. On potera svog konja dole nizbrdicom, pucajući iz oba revolvera — no i pored toga ne pogodi cilj, pošto je Vajat ležao u jednom udubljenju.

Strmina je prisiljavala jahača da gleda na put. Kada je stigao dole, morao je potražiti protivnika.

Ali, onda je već bilo kasno. Kada je poterao svog konja, jedan laso,

zviždeći, poleti prema njemu. Samo delić sekunde lebdela je omča lasa nad njim. Onda pade brzo na njega, pa ga obuhvati preko ruku i tela.

Jedan oštar potez i bandit Hauard Kolins je ležao na zemlji. Njegov konj je jurio uzbrdicom i u paničnom galopu nestade preko visoravni. Vajat je potpuno mahinalno uzeo laso sa puškom. Sada potrča prema čoveku te ga dobro sveže i ostade da leži pored njega.

Dok je osmatrao visoravan, bandit je zaprepašćeno brundao.

— Da ne ležiš ti, možda, ovde sam?

— Ne — odgovori Vajat podsmešljivo. — Sada si ti pored mene.

— To je paklena igra, burazeru, koji ti ovde igraš.

— Misliš? — Vajat je i dalje osmatrao visoravan. Video je kako ona druga dvojica u velikom luku idu na desno prema rubu šume.

— Ali od toga neće biti ništa, čoveče. Nas je ovde dvadesetorica.

— Dvadeset vas nema — odgovori čovek iz Misurija mirno.

Hauard Kolins se pakosno smejao. — Šta ti zapravo uobražavaš, čoveče? Zar misliš da će i jedan jedini drvoseča moći da nas zaustavi?

— Vidiš da to upravo činim.

I pored svog ne baš zavidnog položaja, Kolins se glasno nasmeja. — Pleg će ti svući kožu preko ušiju, kada te bude nakljukao olovom.

— Zaveži gubicu, glupane, jer ću ti inače ja svući kožu preko ušiju, pre nego što budeš stigao do vešala dole u Jampu.

Kolins proguta knedlu jer mu pomisao na vešala još nikada nije dolazila. Dođavola, ako ga momci ne oslobode, onda mu ode koža na šiljak.

Ovaj čovek do njega, u crnom kožnom odelu, zaista ne odaje utisak nekog šaljivčine. Onako kako je malo pre zaustavio Holistera, a sada Edija

i Džeka, to je bio prokleta siguran rad. I za Plega biće on tvrd orah.

No, ipak ako je ovde napolju zastita sam, onda jedva da ima ne-kakve šanse.

Pleg je turobnog lica pratio napad svojih ljudi, bar onoliko koliko je mogao videti.

Kada je Hauardov konj pojurio sam preko ravnice, besno je opso-vao u sebi.

Majk Hemptn se veoma nepri-jatno osećao. Morao je da misli na Alfija.

Borbeno raspoloženje bandita je sasvim splasnulo.

Preko, u logoru, vladala je tišina.

Kada je Leon čuo hice u blizini, skočio je izabravši jednu puškarnicu, koja je bila više na zapadu, pa u nju stavi svoju pušku.

Kod poluotvorene kapije je još uvek ležao Alan. Leon potrča opet ka kapiji pa se zabulji u nepomično telo svoga druga. Oprezno proviri prema visoravni.

Najednom opazi na oko četrdeset jardi na zemlji jednog čoveka.

Leon izvuče pištolj i nategne oroz.

Tada ču kako mu onaj čovek pri-gušenim glasom viknu: — Čoveče ostavi svoj kolt na miru.

Drvoseča odmah prepozna taj glas. Bio je to nepoznati pomagač.

— Hvala bogu — izbi iz njega. — Već sam mislio da su vas šćepali.

— Još ne, mladiću, ali to bi se moglo desiti svake sekunde.

— Šta nameravate?

— Hteo bih da sklonim onog čoveka sa kapije. On je još živ.

Leon se uplaš. — Alan! Zar je on još živ?

— Da, momče. A sada dobro poslušaj šta ću ti reći. Poslednjih dva-deset jardi moram pretrčati. Tamo je tako ravno da me svakako moraju videti iz šume. Postavi se pored puškarnice. Kad ti budem dao znak za-pucaj kao lud.

— U redu.

Momak napuni pušku i stavi je opet napolju u puškarnicu. Vajat je puzao kroz jedan plitak jarak. Onda poviče: — Napred!

Leon okide. Začu se prvi pucanj.

Vajat skoči u vis pa polete pravim tigrovskim skokovima napred. Drvoseča žestoko zapuca.

Kada je Vajat skoro stigao do kapije začuše se pucnji iz šume.

Dva metka se zabiše u stubove tačno ispred Vajata. On skoči, diji napred i leže do starog drvoseče. Odmah ga odvuče u dvorište.

Leon je još uvek pucao.

— Treba mi jedan laso — začu iza sebe.

Okrete se i vide jednog visokog čoveka, tamna lica i crne kose.

Alan je ležao pred njim na zemlji.

— Jedan laso.

— Brzo.

Momak potrča. Nije dugo potrajalo a on se vrati sa jednim lasom od tanke kože.

Leon vide kako ga stranac u le-voj ruci zavitla i nabaci omču na krajnji stub još uvek poluotvorene kapije.

Leon odahnu.

Stranac klekne pored Alana.

— Metak ga je samo okrznuo preko slepoočnice. To nije strašno. Treba mu jedan gutljaj viskija, pa će već brzo stati na noge.

Leon je brzo doneo viski.

Ulili su Alanu par kapi u usta.

Čovek iz Misurija mu očisti ranu alkoholom pa mu stavi zavoj.

Tada Alan dođe k sebi. Video je pred sobom krupnog čoveka i zabu-ljio se u njega začuđeno.

Vajat se okrete Leonu. — Slušaj, momče! Ti ćeš se sada popeti na to-ranj i dobro ćeš paziti. Tvoj drug može sada ovde da sedi na pragu kuće. Kapiju oni psi neće moći tako brzo da otvore. U slučaju nužde možete vas dvojica pucati na dve strane kroz puškarnice.

— A vi? — upita Leon.

— Ja moram da idem zato što na polju još leži jedan čovek, koga sam malopre uhvatio, a drugo ne mogu ostaviti svog konja. — S tim rečima otrča, pope se na severozapadnom uglu na jedne lestve i skoči sa drvene ograde dole.

Okolnim putem stiže do zarobljenika i svog konja.

Tada mu sinu jedna misao. Natovari čoveka na konja i odveze životinju prema severnoj strani ograde.

Zatim viknu mladića. — Prebaci laso, ali sa omčom. Imam za vas jedan paket.

Kada je Hauard primetio šta se to njemu sprema, pobledeo je kao kreč. Ali, već se poput zavežljaja njihao na pola visine i počeo da viče.

Leon ga prevuče preko ograde i viknu. — U redu je, mister. On je ovde. — Vajat se pope u sedlo. — Zatvorite ga. A sada mi recite gde mogu da nađem vaše ostalo ljudstvo.

Leon mu opisa mesto.

Čovek iz Misurija pojuri.

Kad se vratio sa grupom drvoseča, Džimi Pleg je već davno napustio bojište. Začudo, nije se više usudio da još jednom napadne logor.

Drvoseče su stajale pred kapijom, posmatrale su ranjenog Alena i rupe od metaka na ogradi, a nisu se mogli ni nagledati stranca.

Pat Norton, upravnik logora, jedan stariji drvoseča čelave glave, sa velikim brkovima i svetlim očima smeškao se na čoveka iz Misurija.

On je odmah pošao sa Vajatom Erpom, te nije imao vremena da sa maršalom izmeni neku reč na miru.

Ponudi strancu jednu veliku cigaru, doda mu vatru i reče:

— Dakle, mister, to se zove spas u poslednjem trenutku. Vi ste to zaista odlično izveli, mister...

— Erp.

— Da, mister Erp. To ste... — najednom zinu drvoseča — Niste li vi to rekli: Erp?

— Da.

Švi koji su stajali naokolo učutaše iznenada.

Nadzornik logora zviznu lagano kroz zube.

— Hej, jeste li vi Vajat Erp?

— Da.

Ljudi zaurlaše od veselja.

To se moralo proslaviti.

Ali maršal odbi.

— Ljudi, to je bila samo opomena. „Vuci” će se opet vratiti. To se može desiti svakog trenutka. Onda ćete morati svi biti na svojim mestima.

— U pravu je — reče Norton.

— Ja ću sada da krenem i nastojaću da po noći stignem u Jampu. Bilo bi dobro kada bi poslali kurire do susednih logora.

Čelavi drvoseča se i sa tim složio. Svojom ogromnom ručerdom se udari po kolenu.

— Boga mu, to se zove sreća. Ako ste vi Vajat Erp, onda su „vuci” opevali svoje. Dobro je što idete za Jampu, mister Erp, onda ne moram slati posebnog kurira.

Njih dvojica su je još dogovorili o neophodnim merama za bezbednost logora. Zatim se Vajat pozdravi sa njima i odjaha.

U oštrom kasu prevaljivao je milju za miljom.

Uzbrdo, nizbrdo, jurio je brzonozi izdržljivi dorat prema severu.

Neposredno pre sumraka opazi maršal na vrhu jednog brega usamljenog jahača.

Odmah zatim je i onaj drugi njega primetio.

Prilazio je čoveku iz Misurija upravljajući svoga vranca kroz kamenito korito jednog potočića, pa siđe u dolinu.

Vajat zaustavi svog dorata gledajući u susret jahaču.

— Halo!

— Halo!

Trideset milja od najbliže naseobine srela su se ova dvojica usred pustoši planine i gledali jedan drugog ispitujućim pogledom. Preko brda se lagano spuštalo veče. Plavetnilo neba, koje je bilo još uvek bez oblaka, postepeno je postajalo ljubičasto. Vajat je onog drugog obuhvatio jednim kratkim pogledom. Bio je to visok, snažan čovek sa licem preplanulim od vetra, neobično svetlim zelenim očima i jednim velikim ožiljkom preko brade.

Imao je na sebi šešir boje peska, smeđe kožno odelo i čizme koje su bile ukrašene na teksaški način. I velike mamuze kao i kompletna poljska jahačeva oprema bili su teksaški rad.

Na neki način taj čovek nije spadao u ova brda. On je bio Teksašanin.

Vajat je to znao još pre nego što je čovek progovorio i jednu reč. I pored njegovog veoma muževnog, čistog i ponositog izgleda, bilo je nešto u njemu što je Vajata odbijalo. A što je to bilo, to Vajat nije znao. Da li je to bio pogled smaragdno zelenih svetlucavih očiju, koje su podsećale na pogled pume, ili veoma isturena brada, koja je bila nešto prevelika. Ili je to bilo čelo, koje je iako visoko, bilo nekako čudno nadvijeno nad očima.

Da je maršal znao da je taj čovek bio vođa „vukova“, drukčije bi sa Četom Nadžetom razgovarao.

— Žuri vam se? — ispitivao ga je Teksašanin, pri čemu je posmatrao dorata uznojenog od brzog jahanja. Bio je dobar poznavalac konja, pa je odmah mogao oceniti vrednost ovoga dorata.

— Da — odgovori Vajat kratko.

— Idete li za Jampu?

— Da.

— I ja.

Cutke su jahali jedan pored drugog.

Kada su bili savladali uspon i kada su stigli do jednog proplanka, okruženog vrhovima brda, potera Vajat svog dorata u galopu.

Nadžet mu dobaci čudan pogled i lagano pukne jezikom. Njegov konj ga odmah posluša i zagalopira pored dorata.

Vajat je nezainteresovano gledao ispred sebe.

Nadžet je sa strane posmatrao koščati profil Vajata Erpa.

— Jeste li iz toga kraja?

— Ne.

U svakom slučaju ste čovek veoma škrt na rečima, a to mi se dopada. Sasvim je dobro što smo se sreli. Nisam dobro znao put do Jampe. Moglo bi mi se desiti da projašem pored grada na sedam milja. Naravno po ovoj noći.

Vajat je ćutao.

Teksašanin je za vreme jahanja zavio cigaretu i kada ju je zapalio, ponudi Vajatu pribor za pušenje.

Ovaj odbi. — Hvala.

Čet je u sedlu sedeo lagano nagnut unazad. Već kroz pola sata Vajat je ustanovio da je ovaj jahač poznavao put za Jampu. Naime, kada su napustili dolinu i kada su pogledali preko terena, koji je tamo lagano išao niz brdo, Vajat je usporio svoga konja. Nesvesno, Nadžet preuze vodstvo, uputivši svog konja prema severozapadu.

Bilo je jasno da je poznavao put.

Čet je zaista hteo u grad. Kada je stigao tog usamljenog jahača, bilo mu je jasno da ga mora prestići i da mu mora pripaziti na prste.

Kada bi se još u ovoj pustoši plaline sretao jahač? Prema tome, taj jahač bi morao pripadati nekom logoru drvoseča. Možda je on čak bio kurir koga je nadzornik logora slao u grad, da bi preneo neko obaveštenje.

Čet nije ništa znao o ishodu napada, kojeg je trebalo da izvede Pleg na Haris II, logor drvoseča, tamo kod jezera Grinvoter.

Možda je ovaj čovek pripadao tom logoru.

To je Čet svakako morao da sazna. A on će se i onako postarati da taj čovek ne stigne u grad. Ali, pre toga je morao saznati, odakle taj čovek dolazi i kakvo naređenje ima.

Vođa „vukova“ je bio lukav čovek. Iako je njegovo lice delovalo grubo, gotovo brutalno — njegova najveća osobina bila je prefriganost.

Senke mraka su se već uveliko spuštale na šume ovog kraja. Tama je svojim crnim velom polako obavijala strme klanice.

— Kladam se da ste drvoseča — reče Teksašanin posle kraćeg ćutanja.

Vajat odmahnu glavom.

Nadžet je bio ljut. — I ja ne volim kada se puno brblja, mister, ali vi ste đavolski mutav momak.

I posle ove primedbe Vajat je i dalje ćutao.

Čet je sada bio uveren da pred sobom ima jednog kurira iz logora. Ako se iskombinuje pravac i vreme, moralo se raditi o čoveku iz logora Grinvoter, koji je Pleg sa svojim ljudima trebalo da napadne.

Najednom se, sa leve strane klanca, neko nestabilno kamenje sruči i uz grmljavinu slete u dolinu.

Dok se dorat ponašao sasvim mirno, banditov konj je pobesneo. Uspravljao se na prednje i zadnje noge i glasno njištao.

Vajat je skočio sa konja, uhvatio je dorata za uzde, pa se pribio uz levu stranu stene.

Iza prvog naleta kamenja nailazili su drugi. Kamenje je uz prasak letelo u dubinu, ispunjavajući klanac zaglušujućom grmljavinom.

Onda se sve odjednom utišalo. Pošto su se osipali još samo kamen-

čići i pesak, u klanču je zavladala jeziva tišina.

Vajat oslušnu još par sekundi, napusti svoj zaklon i osvrnu se na Teksašanina.

Njegov konj se bio stisnuo uz dorata.

Čet Nadžet je ležao popreko, na zemlji, preko dna klanca. Njegov sopstveni konj ga je udario kopitom.

Čovek iz Misurija opipa onesvešćenog čoveka pa ga na kraju postavi u sedeći položaj, oslonivši ga na žid stene.

Tek kada ga je Vajat poprskao po licu hladnom vodom iz čuturice, Teksašanin je došao k sebi.

Čet odmah poskoči, raširi noge i izvuče revolver iz futrole, pa reče kreštavo: — Šta je? Šta hoćete?

Čovek iz Misurija je mirno pričvršćivao svoju čuturicu o sedlo. — Morao vas je konj pogoditi u glavu.

Nadžet rukom prebrisa lice. Onda na desnoj strani čela napipa jedno bolno mesto. — Dođavola! Tako je. Sada se sećam. To se odronilo kamenje.

— Da — reče maršal i pope se na konja.

Čet nategne dobar gutljaj viskija iz jedne flaše, pa pođe za njim.

Veoma uski prolaz kroz klanac prisili ih da jašu jedan za drugim. Čet je jedva uspevao da prikrije svoje zadovoljstvo.

Sada je taj momak bio pred njim.

Ali, šta to vredi. Pa taj mu, u stvari, nije još ništa ispričao. Čet je svakako morao da sazna šta se to tamo gore desilo. On sam je, zajedno sa Lari Houtom i sedmoricom svojih ljudi, bio napao jedan maleni logor drvoseča, gore kod Singl klanca. Pošto ga je opljačkao, zapalio ga je. Morao ga je zapaliti zato što su prilikom veoma žilave borbe poginula dva njegova čoveka. Fred Martin i Džoel Hempšajr. Njih je poznavao celi Kolorado. Sem toga, Hempšajr je došao iz Piramida i tamo ima

rođake od kojih bi neki čvrst šerif mogao izvući nešto bliže o „vukovima“. Zbog toga je Teksašanin sve spalio, ostavivši za sobom pustoš i pepeo.

Klanac se sve više sužavao. Slabo svetlo noćnog neba bacalo je čarobni sjaj, koji se odbijao o kamenite zidove.

Ovaj deo puta dovodio je Četa Nađžeta u teško iskušenje. Sada je psolvao što je dopustio da ga Vajat navede da pokaže da poznaje put, umesto da je pošao pogrešnim pravcem.

Pred njim je drvoseča jahao ćutke. Nije ni pomišljao da se zaustavi, da izvadi pribor za pušenje, i kao ostali ljudi, da savije i zapali cigaretu. — Možda nije ni pušio. Taj dosadni, prokleti momak — razmišljao je Čet i postepeno počeo da oseća mržnju prema tom ćutljivom jahaču.

Iako ni sam nije bio brbljiv čovek, ipak nije voleo ovako mučnu tišinu.

Radeći dugo, godinama kao gonič stoke, uspeo je teškim radom da od običnog kauboja postane vođa goniča. Bio je smatran za poštenog momka sve dotle, dok jednog dana nije isporučio stoku na pogrešnu adresu, jednom čoveku koji od njega nije zahtevao da se sa novcem vrati rančeru u Teksas. Čet je zadržao novac, ali je za ovo morao trgovcu stokom da plati lavovski deo. Zatim se izgubio u Severnom Kanzasu. Ali, pošto je u toj, dotada tako divljoj državi, bilo ljudi poput Vajata Erpa, produžio je još dalje na zapad. Pobegao je u brda Kolorada.

Ali, on nije bio čovek koji bi mogao negde da se skrasi. Brzo je u kockarnicama ostavio jedan deo novca. Dobar deo je ostao u dansing holovima Sentral Sitija i Kripl Krika. Sa ostatkom je započeo novi „posao“.

Jednog jutra, posle prolumpovane noći u Piramidu, probudio se pod drvenim tremom sav promrzao i uko-

čen od zime. Kroz pukotine razmaknutih dasaka video je nebo i sunčeve zrake. Čuo je zveket mamuza ljudi koji su prolazili iznad njega i tada mu najednom pade na pamet „spasonosna“ ideja — da osnuje bandu. A to je ubrzo i ostvario.

Ostatak novca investirao je u ljude koje je u svoju bandu skupio s koca i konopca. Kupio je revolvere, puške, kola, konjsku zapregu. Bilo je potrebno dosta para da bi se jedna banda organizovala kako treba. Čet je u to uložio čitav svoj imetak.

Dobit nije ispunila njegovo očekivanje, kad je napao na poštanske kočije kod Delejna i Kojot basena. Odmah, već u prvoj akciji, izgubio je dvojicu od svojih ljudi. Dva čoveka i dva konja. Zato je ubio oružanog pratioca kočije. Baš taj pratilac je bio prevelik zalogaj. On je smakao oba Četova čoveka, dva konja, a samog Četa je praznom puškom dokačio po bradi.

Ovaj prepad mu nije skoro ništa doneo. U kočiji je bilo samo dva putnika od kojih je jedan imao trideset, a drugi samo sedam dolara. Kočijaš i njegov pomoćnik imali su samo po nekoliko centi.

U drugom napadu takođe je izgubio jednog bandita. Ostao je samo Džim Pleg. Tada su se izgubili iz tog kraja. Otišli su u brda, gde su se jednog dana sreli sa Lari Houtom.

Čet nikada neće zaboraviti trenutak, kada je sreo Lari Houta. Momak mu je dolazio u susret iz jedne šume.

Pre nego što je Čet uspeo i da izvuče pištolj, već je pred sobom gledao otvore cevi dva kolta, koje je u njega upro taj bledoliki momak.

Lari shvati da ova dvojica nemaju kod sebe nikakve predmete od vrednosti. Nasmeha se i vrati koltove u futrole.

— Možeš jahati sa nama — reče Čet, koji se nije baš naročito prijatno osećao, iako se ovaj momak cerekao. I već, po svom običaju, počeo hvalisavu priču:

— Imam dobar posao za momka hitre ruke.

Lari se zainteresovao kakav je to posao i koliko bi donosio.

Na zaprepašćenje Džima Plega Čet reče:

— Nameravam da napadnem banku u Jampi.

Lari klimnu glavom u znak pristanka.

Sva trojica su odjahala u Jampu. Ali nisu izvršili prepad na banku. Zapravo, to nisu stigli da urade.

Kada su Čet i Lari ušli u prostorijsku sa šalterima, za njima se zalupile vrata i oni spazili nasmejanu lice jednog elegantno obučenog čoveka, koji je u ruci držao „deringer“.

I Lari se nasmeši: — Halo, mister!

Bankar Dev Keri, još uvek držeći pištolj u ruci, objasni im da je on njihovog kova i da za njih ima bolji posao.

Sa Kerijevim novcem Čet Nadžet sastavi bandu planinskih „vukova“. Uskoro su oni bili strah i trepet toga kraja. Posle dva tri prepada imali su toliko plena, da su neko vreme mogli napustiti okolinu Jampa. Tom idejom ljudi baš nisu bili oduševljeni. Što se njih tiče, mogli su nastaviti ovako. Ali pravi gazda koga su poznavali samo Čet i Džim Pleg, naredio je da se povuku oдавде. Čet odvede družinu u Utah, gde su dugo vreme ugrožavali okolinu Slanih jezera. Sve dok Čet nije, preko veze u Solt Lejku primio poziv, da se zajedno sa ljudima vrati u Kolorado.

Bilo je to ovoga leta.

Čet je morao da ispitiva novozgrađene logore i njihov sistem obezbeđenja. Pri tome su mu pomagali Lari Hout i Džimi Pleg. Ostali su morali da se zadrže u skloništu, koje

se nalazilo u davno ugašenom krateru vulkana, u koji se ulazilo klancem Sitard.

Čet je imao velike planove. Za sada je napadao samo velike logore drvoseča gore na visoravni Vajt Rivera. Zatim su se „vukovi“ povukli u svoje sklonište.

Posle Kvin Baksterovog dolaska u grad, odmah je stigao glasnik od Kerija koji mu je naredio da ostale planove realizuje u dve odvojene grupe. Neka odmah pošalje Džimi Plega sa nekolicinom ljudi na jezero Grinvoter. Čet učini sve onako kako mu je Keri naredio.

Pošto je, posle paljenja onog jednog logora, trebalo i onako da nastupi pauza, Čet odluči da odjaše u grad. Morao je da obavesti gazdu o smrti Džoa Hempšajra. To je bila stvar o kojoj je Čet želeo da lično govori sa gazdom. Zbog toga je poslao Larija sa ljudima u sklonište koje je tako spretno odabrao, da je bilo gotovo nemoguće da se pronađe.

I tako je na ovom putu za Jampu naišao na ovog čoveka.

Klanac se iznenada počeo proširivati u veoma strmju kamenu dolinu, koja je bila tako prekrivena kamenjem, da su morali sići sa konja i povesti ih niz vratolomnu nizbrdicu u dolinu.

Konačno, put je opet postao ravan, a dolina se dalje proširivala. Stene su sada bile udaljene, a njihove siluete su se ocrtavale na noćnom nebu. Ispred dvojice jahača opet se pojavilo prvo grmlje i drveće, pa je put uskoro vodio kroz crnogoričnu šumu.

Zapravo to i nije bio put. Čak ni kolski.

Najednom, Teksašaninov konj pokleknue. Samo uz veliki napor jahač je uspevao da se zadrži u sedlu. Ali, iako sa velikim naporom, konj je šepuckao dalje.

Čet opsova kroz zube.

Kada primeti da čovek iz Misurija nije usporio svoj hod, on zabruna:

— Hej, burazeru, morali bi da se malo odmorimo.

Vajat zastade:

— Morali? Meni se žuri.

— I meni — zavrka Tekšašnin.

— To do sada nisam primetio.

Čet siđe s konja. Oči su mu se u mraku sijale kao u zveri.

— Silazi, burazeru.

— A zašto?

Čet tada podiže glavu, isturi bradu i reče kroz psuvku:

— Moj konj hramlje.

Vajat siđe s konja, saže se i opipa Četovog konja. Na levoj prednjoj nozi kod donjeg zgloba primeti vruć otok.

Ponovo se uspravi.

— Uzmite svoju maramu, naspite u nju vode, pa je privežite konju na ovom mestu. Otok će onda splasnuti.

— Toliko pameti imam i sam — prosikta Čet. Namesti životinji hladan oblog i kada primeti da je Vajat pošao dalje, uputi se za njim.

Njegov konj je još jako šepao. Skoro kod svakog koraka se zanosio.

— Hej! — izdra se on.

Vajat okrete glavu, zaustavljajući svog dorata.

— Stani čoveče!

— Zašto?

— Moj konj je gotov!

— Znam. — Vajat okrete dorata i vrati se nazad. Posmatrao je Tekšašanina. — Morate sjahati da se životinja odmori bar dva sata.

— To bi ti odgovaralo!

Glas mu dobi jasan neprijateljski prizvuk.

Vajat hladno pogleda čoveka. — Šta to ima da znači?

— Silazi! — zavrka Tekšašnin.

— Slušaj, prijatelju, ako ti je dosadno da ovde sediš sam, pa tražiš društvo, onda ćeš to morati da učiniš na drugom mestu.

— Silazi — promuklo viknu Čet.

— Mora da si poludeo! — Vajat povuče uzde i ponovo okrete svoga konja.

Tada Tekšašnin poteže svoj kolt iz futrole. Vajat ču metalni zvuk oroza koji se nateže, pa stade.

— Dakle? — upita čovek iz Misurija ne okrenuvši se.

Tada se bandit tiho nasmeja. — Ti si đavolski momak. Kako se zoveš?

— Beri Step.

— Idiotsko ime.

— Misliš?

— Da. Uostalom, ja sam Čet Nadžet.

— To ime ne odgovara čoveku koji poteže revolver iza leđa.

Banditov smeh se sledi: — Šta to ima da znači?

Vajat se okrenu preko sedla:

— Izgleda da si gluv, Čet. A, sad konačno siđi sa konja, da bi bar za dva sata mogao da nastaviš sa jahanjem. Ako još dugo ostaneš u sedlu, konj te danas neće preneti do Jampa.

Čet steže šaku oko drške revolve-
vera.

— To je nemoguće. Beri, jer ti ćeš mi dati svoga konja.

— Što ne kažeš?

— Da. Teško da ćeš to moći da izbegneš. Ali stvar je samo upola tako teška, ako promisliš da svako mora jednog dana umreti.

Vajat se sa obe ruke osloni o sedlo.

— Tako, dakle. Sada ti već nije dosta samo moj konj. Već želiš i moj život.

— Jedno ide s drugim.

— Čet, ti si pametan čovek!

Tekšašnin. malo okrete glavu.

— Čini mi se da ti ovu stvar baš ne uzimaš ozbiljno.

— Ne. To i ne mislim.

Bandit lagano siđe iz sedla. Pri tome je u ruci držao uperen kolt.

— Onda ćemo ovu stvar ubrzati, momče. Silazi.

— Žalim. Ja silazim s konja samo onda kada se to meni dopada.

U Četu je sve kuvalo od besa.

Ovog tvrdoglavog crvotočca već davno je trebalo da zbriše, ako ne namerava da izvuče nešto iz njega. U svakom slučaju, taj čovek mora da mu kaže kakvog posla ima u gradu. Da li to ovaj momak sluti? Da li je zato tako siguran? Zbog saznanja da ga ovaj drugi neće ubiti sve dok mu nešto ne kaže o svom poslu u gradu?

Čet napravi glupost, jer koltom počea svoju čekinjastu bradu. Tako nešto se ne radi sa nategnutim oružjem.

Vajat to primeti, siđe s konja, pa se osvrte oko sebe.

— Šta to tražiš? — upita bandit zapanjeno.

— Jedno mesto...

— Šta?

— Da, mesto gde bih mogao da te zakopam. — Vajat zabi vrh čizme u zemlju: — Ovde je dosta tvrdo, ali ja imam malu lopaticu.

— Hoćeš da me zakopaš? — upita Čet uzbuđeno.

— Verovatno ću to morati da ura dim. Jer, čovek koji češe po čekinjastoj bradi sa nategnutim pištoljem, nema šanse da dugo živi.

Nadžet koji je opet cev kolta držao na bradi, munjevitom brzinom spusti oružje.

— Prokleti tvore! — prosikta on, besan što je sebi dozvolio da jedan običan drvoseča primeti da se on od njega uplašio.

— Dakle, napred! Hteo si nešto da me pitaš. Samo budi kratak, jer moram dalje.

— Aha! Tako dakle. Ovaj momak sluti da bi prvo trebalo da ga ispitam.

— Dalje? — poviče Čet, smejući se. — Da. Svakako ti je dobra ta ideja, burazeru. Tvoj put je prilično dalek. Mislim da do pakla ima nekoliko hiljada milja. Lep put. Dobro ćeš ga preći.

Teksašanin najednom prestade da se smeje. — Dakle, ti si drvoseča?

— Čet, imaš proketo slabo pamćenje — odgovori Vajat podrugljivo. — Već sam ti jednom rekao da nisam drvoseča.

— Šta si onda?

— Maršal.

Bandit ustuknu korak nazad. Onda se grohotom nasmeja. — Grom i pakao! Imaš živce kao laso. Tako dakle, ti si maršal. — Zatim nastavi reskim glasom. — A sada je dosta sa ludorijama. Dolaziš iz logora.

Vajat lagano klimnu glavom:

— Da. To je tačno.

— A šta ćeš u Jampi?

— To te se ne tiče.

— Još kako me se tiče, inače te to ne bih ni pitao.

Čovek iz Misurija raširi noge, pa ga odmeri od glave do pete. — Ti si, dakle, bandit, Čet Nadžet?

— Ššta? — Teksašanin zinu.

Vajat desnom rukom dohvati sedlo da bi se popeo na konja. Sa tri skoka Teksašanin je bio kod njega, pa ga povuče nazad.

— Stoj! Nećeš otići!

— Slušaj, Čet. Rekao sam ti da se žurim. Skloni sada ruke sa sedla, jer će se inače moje ruke naći na tvom licu.

Tada bandit podiže kolt sa namerom da ga sjuri na glavu „drvoseče”.

Brzo, poput misli, pogodila je desna ruka čoveka iz Misurija, tačno vrh banditovog srca.

— Putuj u pakao, ti crvotočcu.

Bandit povuče oroz. Ali, začu se samo tup, metalni zvuk. Čet se za blenu u oružje, pa još jednom nategnu pištolj. Bubnjić se okrete. Tupi udarac se ponovo začu.

— Ti prokleti... ti prokleti crvotočcu — reče on promuklo. — Ti bedni tvore. Ti si... ti si izvadio metke iz kolta.

— Da — odgovori mirno čovek iz Misurija. — Ja sam ih izvadio iz bubnja pištolja, kada si ležao u nesvestici, u onom klancu. Znao sam, Čet, da si zločinac.

— A šta si to znao?

— Da si podmukao bandit, momak koji drugim ljudima puca u leđa. Slušaj, momče, meni nisi ništa učinio. Ovoga puta ću te milostivo pustiti neostriženog. Ali, ako mi još jednom dođeš pred oči, biće ti bolje da budeš što manji i što tiši.

Teksašanin zinu zaprepašćeno. Nije još mogao shvatiti promenu situacije.— Milostivo... promuća on.— Što manji...

— Da. Nemoj to zaboraviti, Čet Nadžet.

Vajat se pope u sedlo.

Bandit je iskolačio oči, stisnuo šake i procedio kroz zube:

— Još ćemo se mi videti, momče.

— Bolje da se ne vidimo, Čet. To ti neće doneti ništa dobro. Samo jednom učestvujem u šalama. Drugi put će biti ozbiljno.

Njegova ruka pođe ka opasaču. Međutim, prsti mu ne napipaše ni jedan metak. Opasač je bio prazan.

— Prokleti tvore, ukrao si mi svu municiju.

— Na tvom mestu, Čet, ja bih veoma oprezno baratao sa takvim izrazima.

— Šta uobražavaš ti, drvosečo? Zar treba ovuda da se movam bez pucaljke? Ako ovuda naiđe neka puma ili zaluta neki crvenokožac treba da im pred noge stavim svoju kožu. Ti prokleti crvotočcu, ja ću...

— Patrone su ti u bisagama — prekide ga Vajat hladno. — Nemoj da zaboraviš: konju treba najmanje dva sata mirovanja, inače ćeš ga jahanjem uništiti.

Čovek iz Misurija priteže uzde i dorat pođe laganim kasom.

Bilo je pet časova ujutro kada je Vajat stigao u Jampu. Ispred kuće Haris kompanije sjaše sa konja. Na njegovo kucanje se, posle dužeg vremena, pojavi jedna stara crnki-

nja, sa petrolejkom u ruci. Kada je napolju ugledala velikog čoveka, uplaši se i htede da zatvori vrata.

Vajat je zadržao: — Moram odmah da govorim sa gospodinom Harisom.

— Zar sada, usred noći?

— Već je pet časova. Za jedan sat biće svetlo. Hitno moram da govorim sa gospodinom Harisom.

— Ali, to je nemoguće — odgovorila je još uvek zapanjena domaćica. — Gospodin Haris je već danima bolestan. I onako je kasno zaspao. Doktor Longvel kaže...

Maršal izvuče jedan srebrnjak i dade ga ženi.

Debela žena se dahćući pope stepenicama, koje su užasno škripale pod njenom težinom. Na pola puta stade. — Kako ono beše vaše ime, mister?

— Erp. Recite mu, molim vas da dolazim iz Dodž Sitija.

Žena klimnu glavom i pođe gore.

Dva minuta kasnije začu Vajat odozgo lupkanje papuča.

Razbarušena glava Džona Harisa naže se, razrogačenih očiju, preko ograde stepeništa.

— Vajat! Grom i pakao! Vajat Erp! Boga mu, kakvo li je to iznenađenje! Odmah silazim dole.

Haris prebaci preko ramena kućni ogrtač i siđe niz stepenice. Raširenih ruku gotovo je poleteo prema čoveku iz Misurija.

— Vajat Erp! Nebesa! Nemam reči, Vajat! Danima već mislim na vas. Desilo se nešto strašno. No, molim vas, dođite u sobu.

Džon Haris smesti čoveka iz Misurija u jednu stolicu. On je stajao pred njim drhteći. — Vajat, da, baš sada dolazite! To je kao prst sudbine. U strašnom sam položaju. — A zatim nastavi bez razmišljanja.

— Ali šta tu sada pričam! Mora da ste mrtvi umorni. Čime vas mogu poslužiti? Sara!

Stara crnkinja, koja je napolju osluškivala, promoli glavu kroz vrata. — Molim, mister Haris?

— Donesite odmah — ali on ne pije viski, napravite brzo jednu šolju jake kafe i ogroman komad hleba sa sirom.

Kada je stara nestala, sedokosi trgovac je počeo da šeta sobom gore-dole. — Tek sam pre jednog sata zaspao, Vajat. Već sam vam rekao da se nalazim u strašnom položaju. Gore u šumama hara jedna banda, koja već dve godine lunja ovim krajem. Oni su napali i opljačkali jedan od mojih najvećih logora drvoseča. Dva stražara su ubijena. Jedan od bandita, jedan mladić, ležao je pored njih sa metkom u srcu. Sada se može očekivati da ove lopuže napadnu i druge logore.

— Znam. Zato sam upravo kod vas.

Trgovac ga zabezeknuto pogleda. — Ne razumem...

Tada ga čovek iz Misurija obavesti o napadu na logor drvoseča kod jezera Grinvoter. Skromni čovek pri tome preskoči da kaže da je napad odbijen njegovom zaslugom.

Harisove šake su se zgrčile oko naslona jedne stolice. Grudi su mu se uznemireno dizale i spuštale. — Ti prokleti psi! Najviše sam se plašio za Grinvoter. Bili su brži nego što sam se nadao. Dođavola, hteo bih znati na koji način su saznali, i kako su mogli tako brzo stići gore u Vajt River. Put između ta dva mesta je ogroman i prolazi kroz teško проходno područje. A gore na Vajt Riveru ima i drugih logora. Mojih i Ficdžeraldovih.

Haris obrisa čelo. — Dođavola, baš su učinili ono čega sam se najviše plašio. Udarili su na moje naslabije mesto. Logor Grinvoter nije još izgrađen do kraja, tamo ima još mnogo alata, kola i još mnogo toga, što je bilo namenjeno izgradnji dva nova logora.

Džon Haris sede na rub jednog teškog hrastovog stola. Tiho i potišteno nastavi: — Kada sam vam,

Vajat, malo pre rekao da se nalazim u strašnom položaju, nisam mislio na napade na logore. Stvari stoje još gore.

Stari čovek spusti glavu. — Špekulisao sam — reče on muklo. — I to ne samo sa svojim novcem. Uzeo sam novac pre svega od Kerijeve banke Zapada. A najgore je u ovoj stvari što sam imao i dva kompanjona...

— Da. Samo me dobro gledajte, Vajat Erp. Tako nešto ne biste očekivali od starog Džona Harisa. On je posudio novac sakupljen od uloga malih kopača zlata, gladnih planinskih rančera, drvoseča, kauboja. — Prišao je prozoru pa se zagledao u mračnu ulicu. — Sada će se sve slomiti. Dva logora su „vuci“ napali. I ostale će opljačkati. Sinoć je ovamo stigao jedan stari Indijanac. Poznajem ga već godinama. Jednom pri likom sam ga pronašao polumrtvog sa strelom u leđima, kada sam pošao u potragu za novim drvosečama. Sinoć je dojurio na oznojenom poniju u grad i iznenada je stao pred mojom kapijom na način svojstven samo Indijancima. Moji nameštenici su ga prepoznali, pa su ga pustili unutra. Obavestio me je da je na jugozapadnom rubu visoravn Vajt Rivera video jedan logor drvoseča u plamenu. Znafe li šta to znači? Banda se više ne zadovoljava samo pljačkama i ubistvima. Ona sada uništava logore plamenom. Tako stoje stvari. To je moja propast. Primio sam novac koga nisam u stanju da vratim. Ja sam varalica. Da, dobro me pogledajte, Vajat Erp. Vaš nekadašnji gazda je varalica.

Vajat ustade. — Mister Haris — reče on otegnuto. — Vi stvari gledate suviše crno.

Trgovac drvima se gorko nasmeja. — Previše crno? Ne, moj dragi, vidim ih upravo onakvim kakve su. Ovih dana vrtiće se moji kompanjoni. Šta ću njima reći? Oni su

pretpostavljali da sam radio samo sa svojim novcem. Ali, to je bio pošuđen novac. Sem toga, kao poslovođa društva ja sam ulagao u posao novac tih ljudi i preduzeća. Da budem jasan: ja sam upropastio i njihov novac: Proneverio...

— Ali, to nije tačno, mister Haris — prekide Vajat ovu ispovest sedoga čoveka. — Vi niste taj novac proneverili. Vi ste ga, naprotiv, u najboljoj nameri uložili u posao, za koji se moglo pretpostaviti da će morati da donese dobit.

Opet se Haris gorko nasmeja. — Mladi prijatelju. Vi ste divan čovek, momak čvrsta srca i đavolski strelac, ali poslovan čovek niste. To što se rekli odgovara vašem poštenju i vašoj dobroj volji. Ali, to, nažalost, ne menja činjenice. Novac sam posudio, a nisam u stanju da ga vratim. Sem toga, uložio sam novac svojih kompanjona u posao koji je propao. Za to će me svaki sudija Sjedinjenih država optužiti za prevaru. Da, Vajat, nažalost, tako je. Šta će mi to doneti, ne pokušavam ni da izračunam. Tada bih mogao još samo da sebi nabavim konopac...

Vajat spusti smračeni pogled. Haris je u uzbudjenju neprekidno govorio. Najednom ga maršal prekide.

— Kažete da je prilikom napada na logor jedan od bandita poginuo. Da li je neko prepoznao tog čoveka?

Haris odrečno zaklima glavom. — Ne, ali Bakster je još ovde. Kasnije ćete moći da govorite sa njim.

Domaćica donese kafu i ogroman komad hleba sa sirom.

Dok je Vajat jeo, trgovac se nervozno šetao po sobi.

— U svakom slučaju, Vajat, vas je nebo poslalo — reče na kraju, odahnuvši.

Maršal je brisao usta svojom crveno belom kariranom maramicom, pa reče: — Imao sam nameru da vas zamolim za neki posao u vašim logorima.

— Dobro. Posao ćete dobiti gde god hoćete. Sada nema ni jednog nadzornika logora, koji ne bi rado predao svoj posao.

— Mister Haris, još ne postoji razlog zbog kojeg treba gubiti glavu. A još toliko toga ima da se uradi.

— A za koga? — upita Haris.

— He, to biste vi morali bolje znati. Konačno, mis Evelin je ipak biće za koga bi valjalo sačuvati svoje životno delo — odgovori čovek iz Misurija.

— Evelin? — Haris podiže glavu.

— Ah, na nju nisam ovih dana mogao da mislim.

Dvadesetogodišnja kćerka njegove pokojne sestre bila je ljubimica Džona Harisa. Jednoga dana ona će od njega naslediti sve. Nekada, kada mu je bilo previše posla, imao je običaj da kaže:

— To činim za nju.

— Slušajte, mister Haris, gore u logoru Grinvoter radi se samo sa pola ljudstva. Druga polovina ostaje kao logorska straža. Ona će moći doleteti i najtežem napadu.

Haris skupi obrve. — Ali, zar zaista mislite da će Bakster doći na pomisao da ide samo sa polovicom ljudstva na posao?

— Savetovao sam ga da tako učini. I on se stim složio.

— A koliko dugo će to činiti? Jedan ili dva dana — reče trgovac.

— Ne, ostaće tako, dok od vas ne stignu drugačije naredbe.

Harisovo lice se razvedri.

— Sem toga, imamo u logoru jednog zarobljenika.

— Koga to imamo?

Vajat protrlja bradu. — Da, zaboravio sam da vas izvestim, da sam uhvatio jednu lopužu. Leon Febr ga je izvukao sa lasom preko ograde logora. Taj tip nam je siguran. Na osnovu dosadašnjeg iskustva sa tom bandom, očekujem da će pokušati da ga oslobode. To na svaki način moramo sprečiti.

— Ako je tako, onda nam nikada neće uspeti da tog čoveka dovedemo iz logora.

— Zato postoje dve mogućnosti — odgovori čovek iz Misurija mirno. — Ili treba za neko vreme obustaviti rad u šumi...

...što bi predstavljalo za mene ogroman gubitak, a u ovoj situaciji dvostruko ili trostruko teži — prekide ga Haris.

— Tačno. Ali, cela družina iz logora bi mogla da prati tog čoveka, što bi bila dobra šansa da se on dovede u grad.

— Šansa pedeset prema pedeset posto — reče Haris.

— To je dobra šansa! — odgovori Vajat otegnuto. — Ali, ja ipak nisam za ovu mogućnost. Pri tome bi sigurno, dolazilo do krvavih sukoba sa bandom. Mogli bismo imati nepotrebnih gubitaka ljudi. Sem toga, banda bi sigurno, u tom slučaju, spalila prazan logor, a da ne govorimo o gubitku zarada i dobiti za to vreme.

— I? — stari trgovac drvima gledao je maršala sa malom iskrom nade u očima.

— Poslednja mogućnost bi bila da jedan čovek dovede tog bandita iz logora.

Haris uzdahnu. — To nikada neće uspeti. Sami ste rekli da je banda odlično organizovana i da je nemoguće suprotstaviti joj se bez veće grupe ljudi.

— Želeo sam da vam dam još jedan predlog, mister Haris. Čini mi se da je veoma važno da se opljačkani logor ponovo snabde alatom, oružjem i hranom.

— Da. Ako bi trebalo da dalje postoji. — Stari Haris je načinio lice kao kada tri leta uzastopno nema kiše, a farmer shvati da je nemoćan. — Možda ste se nadali da ću odmah poslati kolonu kola u brda, sa svim mogućim potrepnostima. Međutim ja nemam ni kola, ni novac da kupim

sve što je potrebno, a ni ljude koji bi taj posao obavili. Po gradu se već priča da su logori napadnuti. Pod takvim okolnostima nikoga nećete naći da obavi taj posao.

— Verujem da je tako, ali ipak treba pokušati.

— Čak i da mi uspe da nekako prikupim kola sa svim potrebnim stvarima, ne bih našao ljude koji bi na sebe primili prevoz.

— U redu — odgovori Vajat. — Pribavite mi kola. Ljude za prevoz ću ja obezbediti. Kada to bude gotovo, odjahaću do Grinvotera, da dovedem onog momka.

Haris skupi obrve. — Šta to ima da znači? Ne mislite, valjda da kažete, da ćete pratiti transport stvari?

— Tako je.

Trgovac drvima energično odmahnu rukom.

— Ne, to ne dolazi u obzir. Ne mogu dopustiti da upadate u takvu opasnost. Obojici nam je savršeno jasno da će „vuci“ napasti ovaj transport. Ako se to desi, sve je propalo — i stvari i ljudi.

— Možda.

— Sigurno kao smrt — odgovori trgovac. — Ni zarobljenika nećete uspeti da dovedete. Za ovako pakleni posao nikada ne bih izabrao čoveka koji će mi biti najbolji nadzornik logora.

— Šta vam vredi jedan jedini nadzornik logora, ako logori jedan za drugim propadaju? Moramo toga momka što pre dovesti u grad i nastojati da se rasprava što pre održi. To će primamiti bandite. Kad bude objavljen dan rasprave oni će se sigurno ovde pojaviti. Preduzeće sve moguće da oslobode svoga pajtaša ili da ga ubiju. Mislim da će na taj momenat trebati koncentrisati svu pažnju. Nažalost, najpre se mora obaviti transport za Vajt River, jer oni momci sigurno to očekuju kao ozebao sunce.

— To je tačno. Bakster me je obavestio da je banda tamo ostavila samo ono što nije mogla da počupa iz zemlje. Ali i to je uništila. Sve. I posude, alate, pribor sve, sve. To je sve neupotrebljivo.

— Dakle, neophodno je da se ove stvari nadoknade.

— O ličnim stvarima koje su ljudima ukradene ne bih sada govorio. — Malo počuta, pa nastavi: — Znam samo da su hrabrost i volja ljudi za radom stigli do nulte tačke.

— Utoliko je važnije da bar vide da nisu ostavljeni sami sebi, da dobiju hranu i neophodan alat.

— Da, ali ja ne znam kako to vi zapravo zamišljate, Vajat. Sve je to povezano sa ogromnim teškoćama.

— To ćemo prebroditi.

*

Odmah, ujutro, došao je stari Bakster u kancelariju. Pogledao je u visokog stranca, pa ga kratko pozdravi.

Haris pokaza na maršala. — To je Vajat Erp, Bakster. Sigurno ste već čuli o njemu.

— Vajat Erp? — stari drvoseča skupi svoje guste obrve. — Da, naravno da sam o njemu čuo.

— Mister Erp mi je ponudio svoju pomoć. Mislim da nam je sada više nego ikada, potrebna.

Bakster prodorno osmotri maršala.

— Dakle, to je Vajat Erp. Hm. Mnogo sam o vama slušao mister. Momci u logoru sanjaju o vama. Ima još nekoliko momaka koji su bili u logoru u vreme kada ste vi bili nadzornik.

Haris je obavestio Bakstera o Vajatovom predlogu.

Tada stari drvoseča energično odmahne. — Za ime božje! To nikada neće uspeti! Ko će transport dovesti do visoravni? U prvom redu, za to su mu potrebni dani, a drugo — to mu nikada neće uspeti.

— Imate li neki bolji predlog? — upita Vajat.

— Da. Mister Haris mora da napusti ovu stvar. On mora da shvati da su logori oko visoravni Vajt Rivera izgubljeni. Ako ne misli da žrtvuje sve ljude, mora ih napustiti.

Vajat priđe bliže žilavom starcu. — To znači da bi radnici došli u grad, da bi došli po svoju celokupnu imovinu, po svoju zimsku zaradu.

Bakster opet skupi obrve. — Da. Svakako bi to značilo. Na kraju, tako je i ugovoreno. Za slučaj da...

— Ugovor mi je poznat — prekide ga Vajat oštro. — S druge strane, ako su vam sve tačke dobro poznate, onda znate i to da kompanija, dakle, mister Haris, imaju pravo da odlučuju da li će se to i dogoditi.

Stari se nakašlja, pa izvadi svoju lulu iz džepa. Brundajući napuni je nekom nedefinisanom, sivkasto zelenom mešavinom, koju pripali. Pošto ispusti jedan ogroman oblak dima, zabrunđa: — Zato sam i došao u grad. Šta više, ponudio sam da obidem i ostale logore, da bih ljude upozorio. Ali, 'onde, na Vajt Riveru, gazda mora pristati na moj predlog. Kada „vuci“ zavijaju, onda je mračno. Momci i onako neće izdržati dugo. Većini se strah uvukao u kosti.

— U redu. Uprkos tome transport će biti tamo prebačen.

— Ah, a ko će ga pratiti?

— Ja ću ga pratiti.

Bakster se sruči u svoju stolicu. — Tako dakle, vi nameravate da to učinite. Slušajte mister Erp, ja sam o vama čuo dosta toga. Ne samo od momaka gore u planini, nego i u gradu ili preko u Kolorado Springsu. Navodno, vi proždirete bandite, i...

Vajat pripali cigaru. — Ostavimo to. Ja ću odvesti transport gore. I time je našem razgovoru stavljena tačka.

— Nije!

Kvin Bakster je skočio sa stolice. Njegovo izbornano lice bilo je crveno

kao bulka, odudarajući veoma od sive brade.

— Vi ste me prekinuli. Ja nisam završio svoju misao. Kazao sam da sam čuo puno neobičnih stvari o vama, ali ovde se radi o nečem drugom. Ovde se stvari ne rešavaju pesnicom ili brzim revolverom.

— Svaki put je u pitanju nešto drugo, mister Bakster — odgovori Vajat Erp. — Nemam nameru da ovu stvar sredim šakom ili revolverom. Ali, ako drukčije ne ide, onda će se tako desiti.

— To sam i mislio. Ali, tako ne ide, mister Erp. Možda na taj način možete smiriti nekolicinu kradljivaca stoke ili pobesnelih kauboja, ali ne i podivljalu hordu bezočnih zločinaca. Oni nailaze u hordi, pucaju iz svih mogućih oružja, pljačkaju, ubijaju, pale.

Vajat prekrsti ruke na grudima. — Ne radi se o tome da li će vaša koža biti izneta na pazar, Bakster.

Starac odmeri maršala ljutito. — Ne, ako time želite nagovestiti da se plašim, onda niste u pravu, maršale. Ne plašim se. Ali, ja nisam ni lud, a ni bez savesti.

— Čime hoćete da dokažete da ja imam te osobine? Razumem vas. Ali i pored toga, mister, taj transport ide u brda. Niko ne zahteva od vas da me pratite.

Dugajlija, koji se dotle zadržavao pred vratima, sada je ušao. Pogledavši u Vajata reče: — Mister Erp, čuo sam razgovor i želeo bih da kažem da je Bakster u pravu. Nemate nikakve šanse.

Haris pogleda u drugog drvoseču ljutito.

— Šta vi tu tražite? Uletite tako unutra i...

— Pustite ga samo, mister Haris — prekide ga Vajat. — Ovaj čovek želi da iznese svoje mišljenje, a ja sam poslednji koji bi mu to uzeo za zlo.

Haris stišće ruke tako jako da mu je koža na zglobovima pobeleža. — Dakle, ja sam vam kazao: nećete naći ni jednog čoveka koji će učestvovati u tom transportu. Sada ste to i sami videli. Ni moji ljudi nisu spremni na to.

— Nisu spremni, jer je to putovanje u pakao! — poviče Bakster uzbuđeno. — Mi smo u brdima zato da radimo, da sečemo drva, ali ne i da umremo!

Okrete se na peti i izađe napolje. Dugački drvoseča ga je pratio.

Haris je trljao ruke jednu o drugu, gledajući i dalje čoveka iz Misurija. — U redu, ja sam i onako propao. I zadnji kredit koji uživam upotrebiću za to da kupim tovar i kola. Na sreću, imam ovde još jedna velika kola i konje. Sve ostalo moraću da kupim...

Džon Haris otpoče posao.

Vajat napusti kancelariju Haris kompanije i ode niz ulicu. Ispred velikog Kolorado saluna primeti konja koji mu je bio veoma poznat.

Bio je to konj Četa Nadžeta.

U tom momentu vrata saluna se otvoriše i Teksašanin stupi na trem.

Vajat je gledao nekuda pored njega.

Tada se prodera Nadžet: — Hej, Beri, i ja sam ovde!

Vajat pogleda u njega. — Vidim.

— Dođi da nešto popijemo!

— Kasnije. Sada imam posla.

Teksašanin siđe jednim skokom niz stepenice, pa se nađe licem u lice sa čovekom iz Misurija. Promuklim glasom mu reče: — Momče, nećeš mi valjda odbiti ponuđeno piće?

Pošto nije hteo da izaziva gužvu, Vajat reče: — Ko to kaže! Ja sam samo rekao da ćemo to morati da odgodimo.

— Da odgodimo? Tako nešto se nikada ne odgađa!

— Mislim, Čet, da sada možeš sasvim lepo da odeš od mene. Ti si

već neku popio. Popi još neku, pa kada se idući put budemo sreli, pićemo zajedno.

Nadžet je bio malo pripit i reče ljutito: — Ali, noćas si rekao nešto drugo. Nisam zaboravio. Ti si mi pretio, prijatelju, a ja sam upamtio te reči. I dok sam ležao na zemlji bez svesti, ti si mi oduzeo sve metke. Ti si prokleti, gubavi pas, Beri.

— U redu, Čet. A sad se skloni, jer nemam mnogo vremena. — Vajati se okrete i pogleda ga hladno u oči.

— I još nešto, Čet: mi smo zajedno jahali komad puta. Nisam te pozvao da jašeš sa mnom. U više navrata si mi postavljao pitanja na koja ja nisam hteo da ti dam odgovor. Brzo sam došao do zaključka da si spreman na mnoga dela koja se meni ne dopadaju. Zbog toga sam ispraznio tvoj kolt. Moraš priznati, Čet, da sam dobro uradio. Kada je tvoj konj počeo da šepa i kada nisi mogao da nastaviš put, hteo si da me ubiješ da bi došao do zdravog konja. Ja to nisam zaboravio, Čet Nadžet. I zato ti sada kažem: kloni mi se s puta!

Vajati se okrete i pođe dalje. Čet se zagleda za njim. Jasno je video široka leđa čoveka koji je odlazio.

— Beri — povika Čet.

Poziv odjeknu promuklo preko ulice.

— Okreni se, Beri — reče Tekšanin. Borba pištoljem nije se mogla izbeći. Vajati se naglo okrete. U njegovoj levoj ruci našao se dugocevi „bantlajm” revolver. Čet je oružje izvukao već ranije. Odmah je pripucao.

Metak je načinio rupu u maršalovom šeširu. Čovek iz Misurija pripuca sa ledenom mirnoćom. Metak pogodi bandita u ruku.

Čet stisnu zube. Iako mu je bol prožimao celo telo, nije pustio ni glasa. Kolt mu ispade iz ruke i pade u prašinu ulice.

Čet pritisnu ranjenu ruku zdravom, te pogleda svoga protivnika očima zakrvavljenim i punim mržnje.

Ljudi na trotoaru zastadoše, posmatrajući sa zaprepaščenjem ovaj dvoboj. Preko, u velikim vratima Vestern banke, stajao je Dev Keri, bankar. Imao je na sebi svetlo sivo odelo, skrojeno po najnovijoj bostonskoj modi i smaragdno zelenu kravatu ukrašenu biserom. Razrogačenih očiju gledao je u čoveka iz Misurija.

— Do đavola, šta li se to dešava? Momak koji je uspeo da zaustavi Četa Nadžeta? Do đavola, to se do sada još nije desilo.

Još jednom pogleda kratko u Nadžeta, a tada se okrete i pođe nazad u banku. Tada se otvoriše vrata jedne male kuće. Napolje izađe sedokos malen čovek, gojazna tela i velikog podvaljka. Na levoj strani njegove duge i pune zakrpe jakne, svetlila se zvezda. Ljudi koji su izašli iz Kolorado saluna da bi posmatrali dvoboj smešili su se podrugljivo. I na licima drugih video se smešak pri pojavi šerifa.

Džef Berns siđe na ulicu i pođe prema dvojici ljudi.

Pogleda kratko u Četa, pa se onda okrete Vajatu: — Vi ste pucali u njega?

— To nije baš sasvim tačno — odgovori čovek iz Misurija.

— Šta znači: nije baš sasvim tačno? Šta je tačno, a šta nije, to u ovom gradu određujem ja.

U uglovima očiju čoveka iz Misurija pojavi se smešak.

Berns to opazi i oseti se pogođenim. — Ako mislite i da se podsmevate, mister, onda ćete se odmah naći u zatvoru.

— Ne smejem se vama, šerife — odgovori Vajati ozbiljno, iako je morao uložiti mnogo truda da se ne nasmeje. Ako ga sada šerif upita za ime, moraće mu reći, a to je baš že-

leo da izbegne. Nije potrebno da se okolo govori da je on u Koloradu. Banda u brdima će to sigurno saznati i pripremiće se da ga dočeka. A upravo to se ne sme desiti.

Berns, začudo, ne postavi to pitanje.

— Šta ćete vi ovde u gradu? — upita on smešno visokim i piskavim glasom.

— Moram ovde obaviti neki posao.

— Tako, neki posao. — Berns gurnu svoj stari iznošeni šešir na potiljak, zauzevši važnu pozu.

Najednom se Vajat doseti. — Da, mister, imam posao. Mister Haris je kod Gold banke u Sulforu poručio zlatne šipke. Moraću tamo da otpremim kola sa praznim gvozdenim sanducima. Zato sam ovde.

Berns razmisli. Džon Haris je veoma važna ličnost u gradu i ako je on angažovao tog čoveka, onda je sve u redu.

Haris je toga trenutka bio svega nekih sedam jardi udaljen od njih.

Šerif se okrete prema njemu. — Čuli ste šta je taj čovek rekao, mister Haris?

— Da, šerife.

— I, da li je to tačno?

Haris potvrdi: — Da. — A zatim pođe ka svojoj kancelariji.

Berns nabra čelo. — Ko je prvi potegao pištolj?

— Ja — povika besno Čet. — Ali, na žalost, on je pucao prvi. Okrete se i otrča do banke.

Dev Keri mu pođe u susret. — Šta ćeš ti ovde — ciknu on.

— Moja ruka!...

— Lekar stanuje tamo preko. Nestani odavde.

Čet dobaci svom gazdi besan pogled. Oterao ga je sa praga kao psa. Okrete se i besno pođe preko ulice prema Kolorado salunu.

Dev Keri je opet stavio palčeve za prsluk i osmatrao ulicu. Posmat-

rao je čoveka u odelu od crne teleće kože.

Ko li je taj čovek?

Keri je imao razloga da postavi to pitanje. Iako to nije pokazivao pred svojim nameštenicima, bio je stručnjak u gađanju. Umeo je da razlikuje majstorski pogodak od slučajnog, a malo pre to nije bilo slučajno. Keri je pažljivo posmatrao visoku figuru stranca.

Tada stranac okrete lice. Pogled mu se zaustavi na bankaru samo za delić sekunde. Ali, to je bilo dovoljno.

Dev Keri je video u onom paru očiju ledenu hladnoću. Od toga ga počеше podilaziti žmarci.

Kao oduzet, Keri je gledao u stranca.

Vajat Erp pođe prema Harderovoj berberskoj radnji, zvečeći mamuzama. Čelavi berberin ga je gledao, ispitujući ga pogledom preko svojih debelih naočara.

— Helo, mister. Uđite samo. Bio je to odličan hitac. Tačno sam...

— Molim brijanje — prekide ga čovek iz Misurija u pola reči.

Po izlasku iz berbernice, na putu ka kući Džona Harisa, ugleda kočiju koja se pred poštom zaustavila u oblaku prašine. Naoružani pratilac skoči i otvori vrata kočije.

Vajat uspori korak kada je prepoznao jedinog putnika koji je stigao poštanskom kočijom u Jampu. Bila je to kao slika lepa, mlada žena dvadesetih godina. Na njenom bledom licu isticale su se kao ugalj tamne oči. Kosa joj je bila crna i sjajna poput laka, a svetlo plava putna haljina odlično joj je pristajala. Upravo je prihvatila veliki kofer, koji joj je vozač skinuo sa kola, kada iz kancelarije dojuri drvoseča Patgiter. On skide šešir sa glave i uze kofer. Žena pođe ispred njega prema kući Džona Harisa.

Trgovac drvima je već stajao na vratima,

— Evelin!

Devojka mu potrča u susret.

Vajat je samo kratko vreme posmatrao ovo dvoje. Tada prođe pored kuće da pogleda svoga konja. Zatim odvede dorata do kovača da bi mu ovaj zamenio potkovicu. Kovač je bio snažan čovek, pedesetih godina, ćoškaste glave, koja je bila usađena na kratkom debelom vratu. Dok je Vajat plaćao, kovač mu reče:

— Slušajte, mister. Slučajno sam malopre posmatrao onaj dvoboj pištoljima. Uglavnom nemam vremena da posmatram pucnjave, ali Teksašanin je dovoljno glasno vikao, tako da ga je čitav grad mogao čuti...

Vajat se pope na sedlo. Tada priđe kovač i uhvati uzde dorata.

— Sačekajte jedan trenutak. Hteo sam nešto da vam kažem. Onaj momak koji se sa vama tukao, poznat mi je veoma dobro.

Maršal podiže levu obrvu.

— Da — nastavi kovač, te svojom dlakavom, mišićavom podlakticom obrisa znoj sa čela: — Pre nekoliko godina sam tamo gore kod Sulfura putovao jednom poštanskom kočijom, koja je bila napadnuta. Poješču svoj nakovanj, ako taj momak nije bio sa tim banditima. Istina, svi su preko lica imali marame, ali mogao bih se zakleti da je on bio među njima. Odmah sam ga prepoznao po stasu. To je bilo onda, kada je sa dve druge lopuže upao u Kolorado salun.

Vajat klimnu glavom.

— Da. Čuo sam o tome. Ali, da li je on isti onaj čovek koji je napao na poštansku kočiju, to je teško reći. Ljudi koji nose preko lica marame, teško se kasnije mogu prepoznati. Prepoznati čoveka samo po hodu, držanju ili figuri — vraški je teško.

— Znam. Ali, sigurno se ne varam,

— Dobro. Onda to recite šerifu. Kovač se opet okrete svom nakovanju.

— Da. To ću sasvim sigurno učiniti — zabrunda on ironično.

— A zašto ne?

— Berns je stara ruina. Šta može on da preduzme protiv ljudi kao što je onaj Teksašanin? Sem toga, ovde u gradu postoji masa lopova. Bernsu sigurno niko ne bi štitić leđa.

— A zašto, ste mi, zapravo, ispričali čitavu ovu priču?

Kovač podiže svoja snažna ramena, pa ih resignirano spusti. — Zapravo, to i ne znam.

Vajat htede da pođe na ručak u Belijev restoran kada ga Crnkinja, domaćica trgovca drvima, pozva.

— Helo, mister.

Čovek iz Misurija se okrete.

— Ješo je postavljeno! — poviče stara žena kolutajući očima.

Vajat zamišljeno protrlja bradu i uđe u kuću.

Evelin pocrvene kao paprika, kada je čovek ulazio u sobu.

Vajat je pozdravi. Ranije je on video ovu devojku, ali u međuvremenu je od onog žgoljavog devojčeta postala procvetala, mlada žena.

— Moj ujak... on će odmah doći. Otišao je samo po jednu bocu vina — promuca ona.

Vajat klimnu glavom. — Mogu li sesti?

— Izvolite.

Džon Haris se uskoro vratio. Veselo je mahao jednom prašnjavom bocom. — To je iz Francuske! Doneli su mi je moji kompanjoni iz Njujorka...

Haris je nastojao da za stolom stvori prijatno raspoloženje. Evelin nije smela da primeti kako ovde stoji stvari. Posle ručka je pošla u svoju sobu. Haris joj reče: — Pre svega, dobro se odmori od dugog puta, a ja se moram oporaviti od prijatnog iznenađenja koje si mi priredila svojim iznenadnim dolaskom.

Kada je Evelin izašla, Haris objasni: — Sve je u redu, Vajat. A ona vaša prevara sa zlatom je delovala kao čudo. Sve što god mi treba dobio sam u dovoljnim količinama. Samo kad bismo našli još dva čoveka da pođu sa vama, sve bi bilo u redu.

— Ako se ne nađu ljudi koji bi pošli sa mnom, poći ću sam.

I zaista, niko se nije našao, iako je Haris nudio kneževsku platu. O napadima u brdima se već šušalo po gradu, i niko nije želeo da rizikuje svoj život. „Vuci“ su još uvek bili u svežem sećanju stanovnika Jampe, a niko nije sumnjao da se upravo o njima radilo.

Vajat i Džon Haris su stvar tako udesili, da ni isporučioći, a ni ljudi koji su vrbovani, nisu mogli ništa saznati o transportu.

Haris je govorio da će stvari dati jednoj grupi drvoseča, koja će ovih dana krenuti u logor, a zalihe je morao da stvori da bi sve to sortirao. To je prilično uklonilo sumnju. Ljudi, koje je Haris pitao da li bi pratili čoveka iz Misurija, nisu ni pomislili da bi, u stvari prenosili hranu, municiju i alat u gvozdanim sanducima.

Kada se smračilo, Vajat je u dvorištu utovarivao stvari u kola.

Evelin je sedela kod trgovca u sobi: — Sada ide on sam?

— Ko?

— Maršal.

Haris klimne glavom.

— A ti to dozvoljavaš?

— A šta da uradim?

— Čitav grad priča o „vucima“, koji su opet počeli da napadaju logore drvoseča.

Čovek se sruči u stolicu. — Dobro. Onda ti je sve poznato.

— Da. Oni su napali tvoj logor gore na visoravni Vajt River.

— Pa?

— I drugi logor, preko na jezeru

Grinvoter, zar ne?

— Dakle, ona stara brbljivica osluškuje, znao sam to. Pokazaću joj šta znači osluškivati na mojim vratima.

— Ujače, nemoj da se uzbuđuješ. Budi srećan što mi je ona to rekla. Onda ne moraš to u sebi nositi. Uopšte je mnogo bolje kada mi sve govoriš. Uostalom, posle majčine smrti ti si mi to i obećao...

Kada mu je posle toga donela cigaru, klekla je pred njega na čilim i milovala mu ruku. Preko izmučenog lica tog starog čoveka prelete smešak. — Ah, Evi, ti si moja jedina sreća. Ali, ti i ne slutiš kako zaista stoji sa tvojim starim ujakom...

— Zašto ga puštaš samoga?

— Zar da ga ja pratim?

— Sigurno ne. Nije to za jednog starog gospodina sa išijasom, reumom i gihtom. Ali ja znam nekog ko bi sa njim pošao.

— Koga?

— Mene.

Starac poskoči kao da ga je ubo obad. — Jesi li ti poludela?

Tog časa neko pokuca na vrata.

— Da — poviče Haris još uvek uzbuđen.

Uđe Vajat.

Haris mu pođe u susret: — Znae li šta mi je rekla? Hoće da pođe sa vama.

Ledeni smešak se pojavi na Vajatovim usnama. — Zar je to rekla?

— Jeste. Zar to nije nečuveno?

— Ne čini mi se.

Vajat pripali jednu od svojih crnih, „virdžinija“ cigara, posmatrajući devojkicu koja je pocrvenela. Evelin pride maršalu.

— Povedite me, mister Erp!

Vajat je pogleda zaprepašćeno. — Da li vi to ozbiljno mislite, gospođice?

— Da.

— Ne dolazi u obzir — reče trgovac. — Putovanje je veoma opasno. Smrt vreba na svakom koraku. Jas-

no je da Vajat ima samo jedan prema sto šansu da će proći. Poći sa njim bila bi prava ludost...

Haris prestrašeno zastade. Tek tada mu postade jasno šta je rekao.

Dohvati ruku čoveka iz Misurija i stisnu je.

— Vajat, oprostite mi. Ja... ja sam to zbog nje rekao. I... osim toga, to je istina. To je stvarno ludost! Čak i vi imate samo malu šansu da uspete. Ja...!

— Dobro, dobro. — Vajat se okrete i pođe ka vratima. Evelin potrča za njim, zadržavajući ga.

— Mister Erp, molim vas, povedite me. Ipak, bolje je imati još jednog čoveka sa sobom, nego ni jednog.

Vajat je pogleda, izvadi cigaru iz usta i klimnu glavom.

— To je tačno, gospođice. Jednog čoveka.

Sutradan oko pet časova, pope se čovek iz Misurija na kočijaško sedište. Dorat je bio privezan uz kola. Oprema dva snažna konja za vuču, presijavala se.

Džon Haris je stajao pored kola. Zatim pruži svoju bledu ruku Vajatu. On je čutke stisnu.

— Sve najbolje, Vajat — istisnu stari kroz zube.

— Veliko hvala!

Kasno popodne kola su se kotrljala kroz jednu crnogoričnu šumu.

Vajat je sedeo na kočijaškom sedištu, nagnut napred, sa vinčesterkom spremnom za dejstvo, pored sebe.

Izenada mu se učini da čuje neki šušanj pozadi u kolima. Velikim skokom skoči sa sedišta u grmlje. Na kolima nikoga nije video. Ipak, zar se ne miče cerada pozadi?

Čovek iz Misurija brzo nestade iza jednog velikog drveta.

— Izlazi prijatelju. Tamo ti je previše neugodno. Hajde!

Ništa se ne pomače. Tada Vajat zape oroz svoje vinčesterke. — Dobro, onda moram da pucam!

— Ne!

Ženski glas odjeknu preko prop-lanka.

Vajat razrogači oči.

Ispod cerade se pojavi Evelinino lice.

Čovek iz Misurija izađe iza drveta i pride kolima.

— Sklonite za ime boga tu pušku — poviče žena.

Vajat zastade dole kod kola i pogleda je, zanemevši. Evelin siđe s kola. Imala je na sebi jahaće pantalone, čizme i kožnu jaknu.

Silaženje sa visokih kola pričinjavalo joj je teškoće, ali Vajat nije hteo da joj pomogne. Tada pade na zemlju.

— Zar mi nećete pomoći?

— Ne.

Gledala ga je zaprepašćeno svojim, još uvek dečjim očima. Onda se lagano podiže i otrese prljavštinu sa sebe.

— Mislila sam da ste džentlmen, mister Erp.

— Da. To primećujem. Smatrali ste me za džentlmena, pa ste mislili da bih vas zaista vukao sa sobom kroz ovu divljinu.

— Vukli za sobom? — upita ona razočarano. — Tamo gore je moj opasač sa mecima i moj kolt.

Evelin se ponovo pope na kola i kada izađe imala je oko pasa opasač, a na desnoj strani futrolu sa malim koltom, ukrašenim slonovačom...

Vajat je stajao čutke, oslonjen na pušku, gledajući u nju.

— Zar nećemo dalje — upita ona ljupko.

— Ali bez vas.

Ona se nasmeja, pokazavši pri tome dva niza divnih zuba.

— Šta će se sada desiti? Da ne mislite da ću sada otići peške u grad?

Vajat je grizao donju usnu.

— Ne. Ja ću vam, bilo to dobro ili ne, dati svog konja.

— Šta znači to: bilo dobro ili ne?

— To znači da to nerado činim. Odvajam se od svog dorata samo onda ako to nikako drugačije ne ide. Sem toga, lako bi se moglo dogoditi da mi konj ustreba. Ova dva tegleća konja napred, suviše su teška za jahanje. Za slučaj nužde, sa doratom bih mogao brzo da se prebacujem sa jednog mesta na drugo.

Gledala ga je ispitujući pogledom.
— Dobro, onda isprežite onog smeđeg tamo, ja ću se na njemu vratiti. Sedlo mi nije potrebno.

— Ne dolazi u obzir. U prvom redu mi je potreban konj tegljač, jer bi to za onog drugog bilo prenaporno. Drugi razlog je taj, što vi sa teškim konjem nećete izići na kraj. Bez sedla ga nikako ne možete jahati.

— Onda mu stavite vaše sedlo. U slučaju potrebe moći ćete dorata jahati neosedlanog.

— Do đavola! — Vajat udari kundakom puške o zemlju i gurnu šesir na potiljak.

— Udobili ste mi gadnu čorbu, mis Evelin. Sasvim neovisno od toga, šta će mi vaš ujak reći na tu ludost, kako ja sada izgledam?

Evelin gurnu ruke duboko u džepove. Znatno mirnije reče:

— Ali to nije trebalo da bude ludost.

Vajat zapali cigaru. — Mis Evelin, morate jahati nazad. I to odmah. Dugačak je to put. I dosta je gadno što morate ići sami...

— Neću jahati.

— Štaaa?

— Ići ću.

— Do viđenja, mister Erp. — Ona se okrete i pođe.

— Hej!

Već ni onda nije bilo ledi koja bi na „Hej” reagovala.

— Onda idi do đavola — brundao je čovek iz Misurija u sebi.

Obiđe kola, pope se na sedište i uze uzde u ruke. Ali posle pedesetak koraka zastade, izgovori neki kompliment od koga je lepa Evelin pocrvenela, pa odveza dorata od kola. Pope se u sedlo i odkasa za ženom.

Kada je stigao do nje siđe sa sedla i tutnu joj uzde u ruke.

— Evo, vi, tvrdoglavo stvorenje! Uzmite konja. Ali, jedno vam kažem: ako ne nađem konja čila i zdrava kada se vratim, odneće vas đavo.

Svojim lepim očima, Evelin ga je dugo gledala. Onda stade u uzengiju, pope se na konja i odjaha. Lagano se vratio kolima. Kada je hteo popustiti kočnicu, okrete se još jednom.

Iza okuke, žena je već bila nestala.

Čas za časom penjala su se oba konja uz brdo. Onda se teren spuštao prema dolini, da bi se posle par milja ponovo uzdizao. Put je postajao sve teži. Na kraju je Vajat morao sići s kola.

Kasno popodne zastade da se odmori. Bilo je mračno, kao da je već sumrak. Vajat skoči na noge, pa obiđe kola, kako je sve vreme činio. Pošto se uverio da je sve u redu, pope se opet u kola.

Iz minute u minutu postajalo je sve tamnije.

Gore, kroz sve tamnije sivilo, promaljalo se još jedna sunčeva zraka, obasjavši komad visoravni. Onda se i ovaj poslednji tračak izgubi za oblacima.

Maršal izvadi pelerinu i ogrnu je preko ramea. Posle pojedinačnih teških kapi, nastade prolom oblaka, ali prolom koji potraja duže. Još posle jednog sata ostalo je nebo olovno sivo i tmurno.

Zemlja je omekšala. Točkovi su duboko tonuli u zemlju. Žitko blato je špricalo pod konjskim kopitama. Vožnja je vidljivo usporena.

Kada je čovek iz Misurija stigao na visoravan, uputi se kroz šumu. Pod velikim granama jedne jele zastavi kola.

Vajat prebaci veliku ceradu preko konja, pa i sam čučnu pod kola.

Oko šest časova kiša popusti. Pošao je dalje.

Točkovi su tako duboko tonuli u omekšalu zemlju, da je Vajat morao opet sići sa kola i poći pešice kraj njih. Kada je uspon, konačno, bio savladan, morao je čovek iz Misurija pustiti konje da se odmore.

Onda je pošao dalje. Nebo se malo razvedrilo, iako je kiša još uvek padala u gustim kapljicama.

Noć je počela da se spušta.

Upravo su kola pošla niz brdo, kada oštro uho čoveka iz Misurija, začu zov jedne životinje. Bilo je to zavijanje vuka.

Vajat odmah zakoči kola, skoči sa puškom u ruci i progura se između konja.

Kola su se još neko vreme klizala niz brdo, a onda nastaviše put sa nešto otkočenom kočnicom.

Vajat zastade kod jedne grupe grmlja.

I tada ponovo začu promuklo zavijanje: Uuuuu!

Vajat skoči nazad, pa pritegnu kočnicu i oprezno se udalji od kola.

Vladala je tišina. Jedna noćna ptica uplašila maršala, kada je izletela iz granja jednog drveta. Onda se ponovo začu zavijanje vukova.

Oštro uho čoveka iz Misurija, koje je još od detinjstva učilo da razlikuje razne šumove prirode, odmah primeti da ono zavijanje nije dolazilo iz grla životinje.

Ono zavijanje poteklo je od čoveka.

Od čoveka koji se tim zavijanjem sporazumevao sa drugim.

Bila su dakle dvojica u blizini.

Uuuu!

Ovog puta dolazilo je sa leve strane.

Vajat se pribi uz zemlju. I pored romorenja kiše bilo je jezivo tiho.

Tišinu prekide rzanje jednog od teretnih konja.

Onda zagrme pucanj.

Vajat vide bljesak iz otvora cevi.

Strelac je stajao preko, na rubu šume. Metak udari u tvrdo drvo sa desne strane kola.

Tada, sa leve strane, zapuca pištolj.

Čovek je bio pod drvećem, udaljen pedesetak jardi od Vajata. Onda ponovo zavlada tišina.

Citav minut.

— Uuuu!

Posle tog zavijanja zapuca sa obe strane.

„Začu se topot kopita po mokroj zemlji.

Divlje pucajući nailazila su dva jahača.

Jurišali su ka kolima.

Čovek iz Misurija je ledenim mirom čekao dok nisu stigli do kola, skočili na njih i pregledali ih s kraja na kraj.

Trajalo je pola minute, a onda su se ponovo pojavili.

Čučeci na zemlji, Vajat je mogao lepo da vidi njihove siluete na tamnom nebu.

Osloni pušku o grm i izvadi svoj dugocevi „bantlajm“ iz leve futrole. Oroz škljocnu.

Banditi su čuli oštar metalni zvuk, te su se stresli od straha.

— Ruke u vis.

Ruke „vukova“ poleteše u vis.

— Bacite kaiševe sa oružjem!

Razbojnici pustiše kaiševe da padnu na zemlju.

Vajat oprezno izađe iz grmlja. Kada je došao do kola, sa strane zagrme pucanj.

Onda još jedan.

Prvi metak prolete pored Vajatove glave, omamivši ga.

Odmah se baci napred, ali istovremeno pripuca na onu dvojicu bandita koji su hteli da dohvate opasače.

Onda čovek iz Misurija instinktivno leže među konje. Dvojica bandita su mislili da je odabrao ovo mesto da bi našao zaklon. Divljim skokovima potrčaše ka svojim konjima. Preko iza grmlja, dojadi jedan jahač.

— Napred, momci. Znam da je pogođen. Izlazi od konja. — Čovek je u ruci držao pušku, spremnu za dejstvo.

Vajat je ležao na zemlji, boreći se protiv nesvestice. Činilo mu se da je kolt u njegovoj levoj ruci težak poput olova.

Jahač mu je prišao na šest jardi.

— Napred! Izađi!

Vajat podiže kolt. Teška cev se njihala amo-tamo. Vajat stisnu zube i cev se konačno smiri. Tada jahač podiže pušku.

Svetli trag pucnja se jasno video u sumraku koji je dolazio.

Bio je to revolverski pucanj. Pucanj iz maloga kolta, kalibra 22.

Maršal skoči, kao da je bio na opruzi.

— Baci pušku — zasikta čovek iz Misurija.

Jahač se njihao, držeći se grčevito za sedlo. Tada iznenada poskoči jedan od teglećih konja.

Vajat je bio odbačen unazad.

Jahač iskoristi šansu, okrete konja i pojuri. Kada se Vajat, konačno, teturajući, podiže, bandit je već bio nestao u mraku.

Maršal se lagano provlačio ispod konjskih tela, i kroz šipke točkova, opazi ispred drveća jednu ženu. Stajala je ukočeno buljeći u kola.

— Mister Erp.

Vajat skide šešir i opipa stražnji deo glave. Onda začu ženu kako tiho plače. Lagano stenjući, ispuza se ispod kola.

— Vajat.

— Da — odgovori on surovo.

— Tako me je strah.

Vajat pođe ka njoj i pogleda je.

Ne uspe da progovori ni reči.

— Tako me je strah — šaputala je ona i dalje.

Čovek se lagano nasmeja u sebi, skide prokisao šešir i opipa glavu. Onda se okrete i pođe po pušku. Evelin pođe lagano ka kolima.

Videla je čoveka kako stoji kod konja, milujući njihove glatke vratove.

— Vi niste pogođeni? — upita ona muklo.

Vajat skide šešir. — Ne. Ali malo me je okrnulo. I šešir je dobio jednu rupu.

— I...

Vajat joj pruži šešir. Ona opipa rupu i iza nje oseti jednu metalnu ploču.

— Zapravo ludorija. Taj komad metala obično držim u bisagama. Malo pre kada sam izvadio cigaru i njega sam izvadio. Vidite, isplatilo se. Uostalom, dobro pucate. Istina, čovek je bio dvadeset jardi udaljen od vas.

Drhteći, stajala je pored njega. Bila je potpuno mokra.

— Bila sam se strašno uplašila, kada sam videla da padate.

Vajat pogleda u njeno mokro lice koje se presijavalo.

— Zašto ste jahali za mnom?

— Ja... ne znam. Nikada se ne bih vratila u Jampu.

Čovek zaklima glavom. — Ne razumem vas. — Onda pokaza na kola. — Zavucite se napred pod ceradu. Tamo desno, nalazi se jedan sanduk sa novim košuljama, pantalonama i jakama. Te stvari vam neće odgovarati, ali su bar suve.

— A vi?

— Ja ću u međuvremenu voziti dalje. Već je vreme da se maknem oдавде. Mesto je veoma nepodesno za odbranu.

— Zar mislite da će se jahači vratiti?

— Ne znam. Mogućno je da je bar jednom od njih pun nos svega.

Evelin je unutra čučala na sanduku, gledajući u široka pokisla leđa čoveka.

Kada su opet stigli u jednu dolinu, Vajat je neko vreme vodio životinje, pa onda zastade.

— Jel' to pogodno mesto? — upita žena.

— Pogodno? — On strese glavom. — Pogodno nije bilo ni ono, ali svakako bolje nego padina oivičena gustom šumom. Samo ovde se svako mora približavati preko čistine. Mora računati s tim da ću ga spaziti.

Kiša je bila prestala. Evelin siđe sa kola. Kada je čovek presvukao odelo, nastavili su vožnju.

Čuteći, sedeo je čovek iz Misurija pored žene. S vremena na vreme, ona je bacala pogled na njegov lepo uobličen profil. Ali, ne reče ništa.

Kada je svanjivalo, poslao ju je u kola. — Među sanducima su ćebad. Lezite. Potreban vam je san.

— A vi?

— Ja ću spavati kasnije.

Ali, on ni kasnije nije spavao. Do u podne je vozio kroz vlažan planinski kraj.

Oko dvanaest časova, Vajat je stao.

Celo to vreme Evelin je spavala. Tada dođe napred i pogleda napolje. — Još uvek je oblačno.

— Da — odgovori čovek žvaćući ostatak svoje cigare.

— Hoćemo li ovde logorovati?

— Logorovati?

— Da. Ja bih mogla skuvati nešto za jelo na vašem gvozdenom tro-nošču.

Vajat lagano okrete glavu.

— Vi? — U njegovim očima se pojavi neverica.

— Mister Erp, ja znam da vi u meni gledate samo jednu tvrdoglavu i razmaženu devojčicu.

Čovek protrlja svoju čekinjastu bradu. — To nisam hteo reći, ali vi ste me doveli u ne baš mnogo prijatan položaj.

— Zar me smatrate tako neprijatnom?

Vajat je bio zbunjen. — Ne radi se o tome, mis. Trebalo je da ostanete kod kuće. Sada, ne samo da moram paziti na sebe i kola, već i na vas. Plašim se kako li će mister Haris gledati na sve to. Dobiće srčani napad, kada vidi da vas nema za doručkom.

— Sigurno me nije dugo tražio. Može misliti gde sam. Za svaki slučaj, ostavila sam jednu ceduljicu na krevetu.

Posle odmora su nastavili.

Srećom više nije padala kiša. Nebo je doduše bilo oblačno i tmurno, ali kiše nije bilo. Te večeri je maršal potražio mesto za logorovanje, koje se nalazilo u jednom udubljenju okruženom grmlju.

Dok je žena spavala, obilazio je oko logora.

Kada se Evelin probudila, reče:

— Mister Erp!

Vajat se okrete.

— Mogu li ja da stražarim par časova?

— Možete.

Bila je srećna dok je prikačinjala opasač sa pištoljem.

Pustila ga je da spava suviše dugo.

Na licu mu se videla ljutina kada se probudio i pogledao na sat. Bilo je skoro podne.

— Nisam mogla da vas probudim.

— Zašto niste?

— San vam je bio tako potreban.

Sedam časova su se kotrljala kola, klateći se, škripeći i puckajući preko brda, prema visoravni Vajt River. Kraj kroz koji su prolazili bio je ravan i stenovit. Ovog puta je Vajat zastao kasnije nego prethodne večeri. Već se smračilo kada je odvezao kola na jedan proplanak. Eve-

lini su se za vreme jela oči skoro same sklapale. Da bi šumovitu okolinu mogao obići, Vajat osedla konja i odjaše.

Jahao je kojih četvrt sata laganim kasom prema zapadu kada iznenada zaustavi konja.

Uvlačio je vazduh kroz nos, zatvorio oči, kontrolišući za trenutak vazduh.

Osećao je dim.

Negde u blizini je gorela vatra. Ali, nadaleko i naširoko nije ništa video. Mogućno je da je vatra gorela u nekoj skrivenoj dolini i da je vetar donosio ovamo dim.

Jahao je dalje. Posle deset minuta opet zastade, kontrolišući vazduh. Ovoga puta, miris je bio još jači.

— Miris dima — šaputao je noćni jahač.

Što je više jahao na zapad, utoliko je miris dima bivao jači. Kada se popeo na jednu stenovitu uzvišicu, video je nebo na zapadu koje je bilo purpurno crveno. Kao kod prerijskog požara.

Vajat lagano mamuznu dorata i požuri niz dolinu.

Desno od njega, možda jednu milju daleko, video je požar kako se uzdiže ka nebu.

Goreo je veliki logor.

— Logor Haris — promrsi Vajat. Drvena ograda je bila razorena i sve kolibe spaljene. Sa velikih balvana uzdizao se plamen, bacajući visoko čitavu kišu iskri u nebo. Užareni komadi drveta letele su okolo.

Stisnutih usana stajao je čovek iz Misurija na rubu šume, gledajući u požar. Odsjaj svetla je bacao senke na njegovo lice.

Najbolji logor Džona Harisa bio je u plamenu. Bio je uništen do temelja.

Vajatu se steže grlo, zateže uzde i pojuri oko logora drvoseča. Prilazio mu je u sve manjim krugovima. Niko nije pucao na njega.

Banditi su odavno nestali.

Vajat se približavao mestu požara sve dok ga jara nije primorala da stane. Zaprepašćeno je gledao u jezivu sliku.

Nije više bilo šta da se spasi. Pre svega, više nije bilo živog ljudskog stvora. Kola su još stajala u skrivenom proplanku.

Po jednoličnom disanju primeti da žena još spava.

Tek kada se sunce, blješteći, prolomilo kroz otvor cerade, Evelin se probudila. Mali proplanak se kupao u crvenkasto zlatnim sunčevim zracima. Preko puta od kola stajala su tri konja. Levo je još uvek stajao tronožac, samo je vatra bila rasplamsana, a voda u bakarnom kazančetu je lagano vrila. Nigde nije mogla da vidi čoveka. Devojka se očešlja, stavi crni kaubojski šešir na glavu i skoči na zemlju. Gde li je bio maršal?

Evelin je gledala oko sebe.

Nigde ga nije mogla videti. Tada potrča sa proplanak, kraćim prolazom kroz šumu i izađe na čistinu.

Videla ga je gde stoji i gleda prema zapadu, uspravan i ruku prekrštenih na grudima.

Žena je začuđeno gledala u njega, a onda ga pozva.

On se lagano okrete. Kada je videla njegovo lice, Evelin se preplaši.

Kako li je to izgledao? Između crnih obrva videla je okomitu boru. Usta su bila čvrsto stisnuta, a oči su je gledale zažarenim pogledom, tako da su je podilazili žmarci. Nije se usudila da bilo šta pita.

Vajat prođe pored nje i uputi se njihovom logoru. Žena mu donese kafu. Tada on gurnu šešir na potiljak.

— Dobro jutro. Oprostite bio sam zamišljen.

Kad ni posle dva sata nije preduzimao ništa da se pripreme za polazak, Evelin ga upita.

— Zar nećemo danas putovati dalje?

Tada čovek iz Misurija ustade.

— Vraćamo se nazad.

— Nazad? — Ona je preplašeno gledala u njega.

— Da. Nazad — reče on tvrdim glasom nego što je nameravao i pođe da upregne konje.

Kada su kola izašla na čistinu, Vajat je gledao prema stenovitim grebena prema zapadu.

Tada naglo zaustavi kola.

— A zašto se vozimo nazad? — upita žena tiho.

— Zato što više nema nikog kome bi trebalo ovo što nosimo.

Evelinine ruke su drhtale.

— Ne razumem vas.

Vajat okrete glavu. — Oni su mrtvi. Svi su mrtvi!

— Ne! — Njen vrisak se začu preko ravni.

— Da. Oni su mrtvi. Logor je spaljen.

Evelin pokri lice rukama.

— Pa, to je nemoguće — promuća ona uzbuđeno.

— „Vuci” su bili tamo — izgovori čovek iz Misurija gledajući prema zapadu.

Kola su se lagano kotrljala prema istoku. Najednom, čovek iz Misurija zaustavi kola, pritegnuvši uzde.

Konji stadoše. Žena ga je gledala puna iščekivanja.

— Neću nazad u Jampu.

— Šta nameravate da učinite?

— Bila bi ludost ponovo proći taj težak put. Ovoga puta, to bi bilo potpuno besmisleno.

— Šta, onda, nameravate?

Južno odavde nalazi se logor Fels. Haris ga je sagradio pre godinu dana. Trebalo je u njegovo podizanje uložiti veoma mnogo truda. Zatim, bilo je veoma teško pronaći ljude koji bi otišli tamo. Nalazi se daleko u brdima, na preko tri hiljade jardi

visine. Bio je na putu da postane najbolji logor. U ovim dolinama raste skupoceno drvo.

— Čula sam za njega. Ali, da li znate put?

— Put? — On se nekako prazno i gorko nasmeja. — Jesam li poznavao ovaj put? Ni tamo nema puta. Logor leži južno od visoravni Vajt Rivera, tamo, među brdima. Visoravan je ovde duga negde oko četrdeset milja. Prema jugu se pruža oko tridesetak milja.

— A gde se nalazi logor?

— Ne znam. Nikada nisam bio tamo. Ali, kod vašeg ujaka u kancelariji sam video jednu kartu. U njó me je, pre svega, zainteresovao položaj starog logora u kome sam i ja nekada radio. To je bio logor u koji sam sada želeo da odnesem sve ovo.

— Ako ne znate pravac i položaj logora, bilo bi pravo čudo kada bismo ga pronašli u planinama.

Čovek iz Misurija strese glavom. — Čudo ne bi bilo. Brda su nenaštanjena. Dakle, morao bih naići samo na jedan trag i njega slediti.

— Zar to nije suviše riskantno?

— Kako se uzme. Ako nekom ne preostaje ništa drugo, onda to nije riskantno. Onim momcima je i onako potrebna pošiljka sa puno zaliha. Vaš ujak ne može naći prevoznika od kada su se „vuci” pojavili.

*

Bilo je kasno popodne.

Već nekoliko milja stenovita visoravan, koja je do tada bila gola, postajala je obraslija zelenilom. Po njoj su se prostirali grmovi i mahovina u svim nijansama zelene boje.

Najednom, maršal primeti jednog jahača. Jahao je u brzom galopu sa Zapada.

— Ležite u kola! Uzmite jednu vinčesterku.

Evelin posluša i zavuče se poć ceradu.

— Držite pušku tako da odmah možete da pucate. Privucite sebi jedan mali sanduk sa municijom. Umete li vi uopšte da barataste sa vinčesterkom?

— Naravno.

Jahač se brzo približavao. Vajat je gledao u njega, ali je, po običaju, gledao i prema istoku. Tamo, u grmlju, vide još dva čoveka koji su jurili prema njima. Odmah omota uzde oko naslona za ruke, pa se kroz ceradu baci u kola, dohvati jednu vinčesterku i gurnu je levo kroz ceradu. Zapraštase puške. Meci su udarali u kamenje prema jahačima koji su se približavali.

— Ne pucajte u jahače — šapnu Vajat ženi.

Tada i sa druge strane kola zapraštase meci. Od pucnja, kundak udari Evelin u rame.

— Dalje — poviče Vajat poluglasno. — Samo pred konje!

Pucnjava natera napadače da se vrate. Vajat im je gađao skoro u pete. Kada su se ona dva jahača, sa Vajatove leve strane, udaljila na oko pola milje, Vajat se okrete ženi.

— Kako izgleda kod vas?

Evelin se ne pomače. Glavu je bela stavila na ruke u kojima je još uvek držala pušku.

— Mis!

Vajat se dovuče do nje, pa sa puščane cevi podiže ceradu. U daljini je jedan konj bez jahača jurio prema zapadu. Napred, na osam jardi od kola, ležao je na zemlji jedan čovek. Bio je okrenut licem ka zemlji.

Vajat skoči sa kola. Dok se približavao čoveku, držao je revolver u ispruženoj ruci. Oprezno ga okrenu na leđa. Pogledao je u lice mrtvaca.

Bio je to čovek tridesetih godina, sa licem punim ožiljaka i kosom plavom kao lan. Maršal lagano pođe ka kolima. Žena je još uvek nepomično ležala sa puškom u ruci.

— Mis Evelin!

Lagano je podigla glavu i okrenula mu lice. Bilo je pepeljasto. — Nikada nisam ubila...

Čovek je ćutao.

Tada se iznenada devojka ispravi.

— Nikada nisam ubijala, Vajate. Učinila sam to iz straha. Nisam htela. Nisam čak ni gađala u njega. Ja...

— Od straha i gađenja sva je drhtala. — Ubila sam čoveka!

Vajat je izvede iz kola i posadi je na kočijaško sedište.

— Ja sam ga ubila! — poviče ona najednom resko.

— Kako možete tako nešto reći? Ovi ljudi su banditi, ubice, oni su spalili onaj logor gore i poubijali ljude. To su razbojnici najgore vrste.

— Ali, ja još nikada nisam ubila čoveka. Ja... prošli put sam ranila jednog čoveka... i on je, možda, već mrtav...

— Bio je to isti čovek — odgovori Vajat mirno. — Prepoznao sam ga. Imao je zavoj na glavi.

— A sada?

— Sada je mrtav. Metak mu je prošao kroz srce.

Vožnja je nastavljena. Od tog momenta se u ovoj ženi nešto promenilo. Njeno biće, dotada puno životne radosti, postalo je mirnije, staloženije. Nije više pitala čoveka pored sebe za put, za cilj, za odluke koje je donosio. Čutke i povučena u sebe sedela je pored njega na kolima koja su lagano klizila drumom.

Vajatu, koji inače nije voleo brbljive ljude, nije prijala iznenadna čutljivost njegove saputnice. Osećao se delimično krivim za njenu nespretnost. Nije trebalo da je pozove da mu pomogne. Ali, s druge strane, u ovoj zemlji je bila dužnost svakog čoveka da brani sebe i svoju imovinu. Ona je pošla sa njim iz želje za avanturama, razmišljao je

Vajat, a nije ni slutio da je ona pošla jedino zbog njega. Sada je morala podneti sve ono što se događa.

Kada je počelo da se smrkava, poterao je Vajat konje brže. Pomisao da bi ga noć mogla zateći na otvorenoj ravnici ozbiljno ga je zabrinjavala.

Kolikogod je bilo korisno po danu biti na čistini, toliko je bilo opasno po noći. Po danu bi protivnicima bilo veoma teško da se približe kolima, po noći za takve stvari nisu postojale prepreke. Zato je Vajat razmišljao kako da za noćni logor pronađe neko skrovito mesto.

Već su se prve senke noći spuštale nad visoravan, kada je na jugoistoku čovek iz Misurija primetio jedan veliki grmovit pojas. Upravio je vozilo prema tom zelenilu. Usred visokog grmlja Vajat zastade pa sa konja skide remenje. Načini u zemlji malo udubljenje za vatru. Kada je kafa bila gotova zatrpa vatru. Bilo je veoma mračno i vatra je mogla da se primeti iz veoma velike udaljenosti.

— Zašto se uvek vraćaju?

Vajat se gotovo preplaši od ovih reči i uopšte od svega što je govorila ona žena.

— Ko? — upita, iako je znao na koga ona misli.

— „Vuci“.

— Zato što osećaju potrebu za tim. Zato što su vuci koji napadaju na sve što im donosi neku korist.

— To su sve ljudi van zakona.

— Sasvim sigurno. Još više od toga. To nisu samo ljudi van zakona, već ubice, zveri u ljudskom obliku.

— I oni će se opet vratiti.

Čovek podiže ramena. — Ne znam. Do sada smo imali posla samo sa manjim grupicama, od po tri jahača. Jednog čoveka su već izgubili. Možda će ih to prestrašiti, pa neće vršiti dalje napade. Ja, naravno, ne znam kako se u brdima banda po-

delila. Očigledno je da dejstvuju u grupama. Ali, sve što preduzimaju, bar što se tiče prepada na logore, ide po planu. Ja čak mislim da u Jampi imaju svoje ljude koji ih snabdevaju informacijama.

— Na osnovu čega to zaključujete?

Posle napada na veliki logor na visoravni vaš ujak je u gradu pričao o svom strahovanju da se ne dogode napadi i na druge logore. Naravno, čito se plašio za logor na jezeru Grinvoter. Ne znam sa kim je o tome govorio. Ali, isto tako kako je to meni ispričao, morao je i drugima govoriti. Cinjenica da je baš logor na Grinvoteru napadnut, govori o tome.

— Sa kim li je ujak Džon sve razgovarao?

— Ne znam. Nisam hteo o tome da ga pitam.

Postalo je hladnije. Vajat primeti da je žena pored njega drhtala od hladnoće.

— Idite u kola. Pokrijte se dobro. Noćas će biti hladno.

On sam uze pušku i pođe u obilazak.

*

Tek što je počelo da sviće, a već su dva smeđa konja vukla teška kola veoma strmim, neprolaznim klancom. U podne su stigli na vrh prolaza. Žena nije mogla da zadrži uzvik čuđenja.

Nebo, koje je od ranog jutra bilo svetlo plavo, nije im tako palo u oči u sumraku tesnaca. Sada se, međutim, to plavetnilo razlilo po vrhovima okolnih brda, koja su izgledala tako blizu, da bi ih čovek mogao dodirnuti.

Evelin se uhvati rukama za glavu. — Nebesa, kako je lepo!

Ova iznenadna lepota, kao da je vratila devojci nešto od njene ranije svežine. Ispruži ruku i pokaza na šume.

— Jel' tamo rastu one divovske jelke?

Vajat potvrdi.

— Onda mogu sve da razumem. Samo, kako ljudi donose drvo u dolinu?

— Uz pomoć konja vuku ih niz brdo. Najveći prevoz vrši se u mesecu pre snega.

— Hoće li sneg ovde biti visok?

Vajat se nasmeši: — Veoma visok. Onda je ovde još lepše i usamljenije.

— Kolorado je najlepša zemlja sveta — uzviknula je devojka.

— Svakako. U svakom slučaju, jedna od najlepših.

Kasno popodne našao je Vajat jedan kolski trag. Vodio je gore ka jednoj visoravni, odakle se spuštao u kotlinu. Kada su stigli na vrh brda, čovek iz Misurija siđe sa kola.

— Ja ću sada odjahati malo na jug, mis. Možda bismo mogli da skratimo put.

Ona se složi, iako joj nije bilo lako pri duši kada je videla kako se udaljava na svome doratu. U njegovoj blizini osećala je tako čudnovatu sigurnost. Kada je on otišao, ta sigurnost je nestala.

Laknulo joj je kada ga je kroz tri četvrt sata videla kako se vraća. Čim je ugledala njegove oči, znala je da donosi dobre vesti.

— Tu smo, mis Evelin. Logor leži uz brda, tamo preko, na jednom širokom proplanku. Tamo su tri velike drvene građevine, bez ograde, usred šume, ispred planina.

*

U sumrak su se kola približavala logoru. Ljudi su izlazili iz kuća sa puškama u rukama, gledajući ih začuđeno. Jedan od ljudi zinu, spusti pušku, kada je pored čoveka prepoznao ženu.

— Grom i pakao, ako ono nije mis Evelin, poješću smesta svoju pušku.

Vajat uputi kola prema prvoj kući, zastade i siđe.

Evelin pozdravi nadzornika i pokaza u čoveka iz Misurija. — To je Vajat Erp. On je...

— Vajat Erp? — jedan od ljudi se progura napred. Smračena pogleda odmeri maršala, pa otrča.

Malo kasnije izađe sa svojim konjem iza kuće pozadi i odjuri.

— Šta li je Džimu? — upita nadzornik zapanjeno.

Vajat podiže ramena. — Možda ima nečistu savest. Ima ljudi koji se uplaše kada vide čoveka sa zvezdom.

Drvoseča Džim Vajldes se više nije vratio.

Ljudi ga i onako nisu naročito voleli. On je bio podmukao, zlovoljan i ne baš mnogo prijatan momak.

Ljudi u logoru su se veoma veselili prispeloj pošiljci. Samo su vesti koje je doneo Vajat Erp pomutile to raspoloženje.

— Logor na visoravni su spalili? Niko to nije mogao da shvati.

— Morate sada postavljati pojačanu noćnu stražu — savetovao je Vajat nadzornika. — A preko dana bi trebalo raditi samo sa polovinom ljudstva.

— Mislite da bih polovinu svojih ljudi trebale da ostavljam ovde?

— Moraćete. U logoru Grinvoter postupaju isto tako.

— A koliko će to trajati?

— Dok ne prođe opasnost.

— Kada će to biti?

Maršal sleže ramenima. — To ne znam reći. Imamo posla sa prilično jakim bandom, sa hordom razbojnika, koji ne prezaju ni pred čim. Kako rađe, još nisam mogao ustanoviti. Možda su ona tri jahača na koja smo putem naišli, bili samo izvidnica, koja nije htela dopustiti da joj promakne mastan zalogaj.

— Ovi su bar slabo prošli — reče jedan stari, bradati radnik. — Neka samo dođu. Imam unutra sačmaricu sa kojom sam iskorenio pola jedne takve bande, tamo dole, na granici Arizone.

Drvoseče se glasno nasmejaše. — Pazi samo da ti se onaj stari top ne razleti oko ušiju, Klajd! — poviče jedan mladi momak sa velikim klem-pavim ušima.

Stari podiže svoje ogromne šake i besno zapreti onom mladiću:

— Bolje ti pripazi na svoje uši. Liče na jedra, pa te vetar može odneti do onih planina.

Te noći je Evelin na svom ležaju spavala tako duboko i čvrsto da se probudila tek ujutro na zvuk testere. Postelja joj je bila obložena krznima, meka i prijatna, pa je zaboravila na sve što je doživela.

Ujutro se oprala i obukla. Čim se pojavila na vratima, ugledala je neku posebnu živost u logoru. Ljudi su gradili novu ogradu. Evelin se osvrnula, posmatrajući okolinu. Nadzornik Bob Maksvel priđe devojci i pozdravi je.

— Gde je mister Erp?

Stari drvoseča protrlja bradu pa reče: — Još noćas je odjahao dalje.

Žena je imala okrugle, preplašene oči, kao dete. — Odjahao je dalje?

— Da, mis. On je morao dalje. Konačno, on pred sobom ima još dalek put.

— Kuda je odjahao?

— Za jezero Grinvoter.

Evelin klimnu glavom. Ne znajući šta da čini, ona obrisala ruke o pantalone, pa se naglo okrete.

Maksvel je izbegavao da joj pogleda u oči. Gledao je u njena leđa i video kako podrhtava. Odjednom je tog starog čoveka obuzelo sažaljenje. On oprezno stavi svoju ogromnu šaku na devojčino rame.

— Slušajte, mis Evelin. Mi... Mi vas ovide u kampu volimo. Momci su se juče gotovo potukli dok su

vam odabirali najbolja krzna za ležaj. Mister Erp je rekao da vas odvedemo nazad za Jampu. Za tri dana polaze Ember, Mek, Led, Džel i Bark.

Evelin je ćutala. Vratila se nazad u kolibu i skupila se na ležištu. Spuštene glave zagledala se u čist pod.

On je, dakle, otišao. Jednostavno je odjahao usred noći. S njom se nije ni pozdravio.

Kao da joj je oštar nož zaparao srce. Tog momenta, mlada Evelin Miden je shvatila da voli Vajata Erpa. Do tada je samo čeznula za njim, jer je, po njenom mišljenju, vodio fantastičan život, pun avantura, odlično je izgledao i zaista bio izvanredan i poznat čovek. Sada se drugačije osećala. Znala je tačno i nije bila srećna zbog tog otkrića.

Da li joj je on uzvraćao tu ljubav? U sećanju je preživljavala još jednom protekle dane i noći. Ne. On nju nije mogao voleti. A kako bi je i voleo kad se ona ponašala kao razmaženo dete?

Tada neko pokuca na vrata. Uđe nadzornik logora. Ono što je tada rekao bilo je tako dobro smišljeno, tako ljudski razumno i delovalo je smirujući na ovu devojkicu.

— Da, mis, setio sam se! Mister Erp je još nešto rekao...

Evelin podiže glavu. — A šta je to rekao? — upita ona pokazujući više nestrpljenja nego što je to želela.

Maksvel obrisala svoje velike brkove. — Hm, da, on je rekao: „Pripazite mi dobro na nju. Pripazite da joj se ništa ne dogodi. Inače ću se vratiti, pa ću vam svima odrezati uši”.

Ništa više nije rekao, sem ovih nekoliko beznačajnih reči, ali one su u srcu mlade Evelin izazvale požar. Njene usne su podrhtavale. Sada više nije mogla da obuzda suze.

Stari drvoseča je zaprepasčeno ugledao nećaku svoga šefa kako je poletela prema njemu i odjednom oseti njene meke ruke oko svoga vrata. Devojka je plakala na njegovim grudima, a on je već davno bio odviknut od takvih stvari.

I onda je pomislio da možda nije bilo u redu što je maršalovu opomenu tako iskitio pre nego što je preneo devojci.

Ali, za Evelin su to bile najlepše reči koje je čula u svome životu.

*

Jašući veoma brzo, čovek iz Misurija je za dva dana stigao na jezero Grinvoter.

Kasno popodne ugledao je zelenu vodu malog jezera, kroz ogoljena visoka stabla. Uputio je svog dorata niz jednu strminu. Odatle je u daljini ugledao logor.

Duboko je odahnuo. Još mu je pred očima bila grozna slika spaljenog logora na visoravni. U brzom kasu jahao je niz breg. Čim je prešao malu čistinu, pojurio je preko visoravni.

Leon Febr je kroz jednu puškaricu osmatrao okolinu. Upravo je osmotrio teren na severu, pa je kroz durbin pogledao prema jugu. Nije mogao da veruje. Skinuo je durbin sa očiju, obrisao maramicom stakla, pa ponovo pogleda.

— Hej... pa to je...

Febr napusti svoje mesto, pa potrča u dvorište.

— Šefe, on dolazi! On dolazi!

Iz kuće je izletelo tuce ljudi sa puškama. Čak i ćelavi Pet Norton iz najudaljenije barake.

— Šta je, ko dolazi?

— Vajat Erp!

— Štaaa?

— Da. On dolazi sa juga.

Ljudi otvoriše kapiju i pozdraviše maršala pravom dernjavom od veselja. Na neki način, osećali su se

kao opkoljeni, iako se u međuvremenu nije ništa desilo, a polovina od njih je svakog jutra odlazila na radilište.

Burno pozdravljeni jahač siđe sa sedla i pođe ukočenim nogama pored nadzornika logora, ka jednoj kući.

Vajat zahvali na ponuđenom alkoholu. Gadio se alkohola od onog dana kad je kod kuće u Monmoutu video jednog pripitog čoveka kako tuče svoju ženu, dok nije bila polumrtva. Od onda se to nije promenilo. Vajat se osloni o oguljen balvan, gledajući u čaj koji se pušio. Osluškiavao je prijatan šum prženja i miris mesa koje se pržilo na tiganju. Logorski kuvar pripremao je za njega jedan ogroman biftek.

— Tako — reče Norton, trljajući svoju čelu koja se presijavala kao ogledalo. — Haris, dakle, želi da onog momka dovedemo u grad?

Maršal je stvar i prikazao tako kao da je to naredio trgovac drvima. To je bilo najbolje, jer onda ljudi u logoru neće posumnjati u pravo stanje stvari i raspoloženje gazde.

— Da, tako je.

— A kako ćemo to izvesti?

— Ja ću ga odvesti u Jampu.

— To, valjda, ne mislite ozbiljno?

— Zašto ne? Njega moramo tamo odvesti i to ću učiniti.

Norton ponovo pređe rukom preko svoje ćelave glave.

— Gospodin Haris bi mi otkazao posao kada bih to dopustio.

— A zašto?

— Pa, ne mogu vas valjda poslati samog sa onim čovekom. Daću vam bār sedam ljudi za pratnju.

Vajat pripali šibicu, pa je prinese cigareti. Kroz oblak duvanskog dima mirno reče: — Polovina vaših ljudi može ići na posao, dok druga polovina mora da čuva logor. Ako mi date ljude...

Nešto posle ponoći, otvoriše se vrata u mračnoj prostoriji u kojoj je bio zarobljenik. Svetlo jedne velike lampe zabljesnu mu oči. Hauard Kolins prepozna lik čoveka koji ga je tamo napolju bio savladao.

— Ah, zar opet imam čast da tebe vidim, momče!

— Zaveži gubicu! — prodra se Vajat na njega. — Obuci svoj sako, uzmi šešir i spremi se za jahanje.

Bandit se sledi. — Šta si rekao?

— Da se spremiš. Jašemo za Jampu.

— Jampu — ponóvi on zamuckajući.

— Da, za Jampu.

Bandit je lagano, drhtećim rukama, navlačio svoje visoke čizme. Zatim uze jaku i iznošeni šešir sa hoklice.

— Napred! — naredi maršal sa vrata.

Kolins izađe na dvorište. Odmah primeti dva osedlana konja.

Preko, kod kuće i kod kapije, stajali su ljudi. Čutke su gledali u njega.

Preko drvene ograde je u dvorište duvao hladan vetar. Zločinac je mislio na Jampu, na šerifa, na sudiju, na vešala, na groblje...

— Pojaši konja! — naredi maršal.

Kolins se pokrete sasvim lagano. Priđe svom konju, dohvati levu uzengiju i pope se u sedlo.

Vajat pruži ruku Nortonu, pa se i sam pope na konja.

— Zar ga nećete vezati? — upita nadzornik.

Vajat strese glavom. — Do viđenja. — On podiže ruku u znak pozdrava. Otvoriše kapiju i dvojica jahača odjahaše u noć. Istočni vetar im je šibao u lice.

— Prokleta hladnoća! — brundao je bandit.

Vajat je ćutao. Jahao je desno pored bandita, pa, pošto su ostavili logor, upravi svog konja prema severozapadu.

Satima su ova dva tako različita čoveka jahala jedan pored drugoga.

Noćno zvezdano nebo nadvilo se nad bregovitim krajem. Samo zahvaljujući svetlosti zvezda zemlja se mogla nazirati. Kolins se čudio kako je čovek pored njega umeo da tako sigurno pronalazi put. Morao je ovaj put vrlo dobro poznavati iako su Grinvoter od Jampe razdvajale milje i milje. Put je bio toliko dug i zapleten da bi ga i Indijanac teško zapamtio.

Tako je razmišljao bandit Hauard Kolins.

Sigurnost sa kojom je Vajat Erp jahao kroz noć izazivala je strah u njemu. Ali, nadao se da će se nešto promeniti ujutro, po danu. Naći će se već neka mogućnost da pobegne. Sada, u mraku, rizik je bio prevelik. Izgledalo mu je da ovaj čovek, što kao Komanč jaše kraj njega, ima sovine oči. Po danu je Hauard mogao dobro da vidi, moći će da beži. Pre toga će onog drugog tako snažno gurnuti da će morati pasti sa konja.

Ako kraj bude za njega povoljan, imaće dobru šansu za bežanje. Možda će mu uspeti da u jednom povoljnom trenutku onom drugom izvuče jedan od njegovih revolvera iz futrole. Ako to uspe, on je pobedio.

Tako je razmišljao bandit. On nije znao da mu je sudbina dodelila najopasnijeg stražara koji se mogao naći na Zapadu.

Kada se sunce pojavilo nad vrhovima drveća, šireći svoje zlatno crvene niti, stigli su na rub ravnice. Na užas bandita Vajat se držao ruba šume. Nije ni pomišljao da jaše preko čistine.

— Do đavola! — prođe zločincu kroz mozak. — Taj momak je veoma lukav. — Uz rub šume se veoma jednostavno moglo stići na sever, te tako izbeći prelazak preko nizine. Gubitak vremena je skoro beznačajan.

Do večeri su jahali uz sam rub doline koja se sve više naginjala. Kada je na zapadu sunce zašlo, prešli su u nizinu. Put je i dalje vodio kroz strme šumske klance, prema severozapadu.

Mrak je već skoro sasvim pao kad je Vajat zaustavio svog konja. Pokretom ruke je naredio banditu da i on učini to isto. Vajat podiže glavu pa napregnuto oslušnu. Zatim poluglasno naredi banditu da sjaše. Bandit začuđen izvrši naređenje.

— Evo, uzmi uzde oba konja i pođi napred. — Zatim gurnu čoveka i ovaj pođe u šumu. — Brže!

Kolins oseti revolversku cev u leđima. Smrtno preplašen, on požuri.

Meka šumska zemlja upi topot konja i korake ljudi. Najednom se, iz dubine, začu promukli glas jedne životinje. Bilo je to zavijanje vuka. Korak bandita se začas uspori. Prepoznao je zavijanje i veoma dobro je znao da ne dolazi iz grla životinje.

Dakle, tamo dole, stajao je jedan od „vukova”, još neki se morao nalaziti u blizini.

Spas! bubnjalo je u ušima zločinca. Brzo, snažno udahne vazduh. No, pre nego što je uspeo da izvede vučji zov, desna ruka čoveka iz Misurija mu je stegla grlo.

— Samo jedan glas, momče, pa ćeš biti mrtav. — Gotovo nečujno je nategao oroz. Ali ipak ne tako tiho da to Kolins ne bi čuo. Naprotiv, osetio je to na svojim leđima. Hladan znoj je izbio po čelu bandita. Potocima mu se niz leđa slivala gola voda.

Misli su strelovito prolazile kroz mozak bandita. Do đavola! On ne sme pucati. Pucanj bi ga odao. Ako puca, imaće „vukove” za petama. Oni bi ga pratili bez predaha.

Moram vikati — razmišljao je bandit. Odmah, moram to učiniti. Čim mi malo popusti grlo. Ovako me neće naći. Moram se na neki način javiti. Nije sigurno da su nas primetili. Ovaj tip će me sigurno držati u grmlju sve dok vazduh ne bude čist. O tome je razmišljao Hauard Kolins. A kada mu je Vajat popustio grlo on muklo viknu. Ali, u istom trenutku na glavu mu se sruči revolver. Bandit je nesves-

no stezao uzde, pa bešumno pade. Vajat mu odmah strpa u usta jednu krpu, a ruke steže na leđima. Dobro ih je vezao. Zatim opet podiže glavu i napregnuto oslušnu. Promuklo je odjekivalo zavijanje vukova u dolini. Ovoga puta je to dolazilo iz veće udaljenosti.

Vajat je već bio odahnuo, ali već sledećeg trenutka je morao da shvati da se prevario što je pomislio da je opasnost otklonjena.

Zov, koji je sada odjekivao kroz dolinu, dolazio je iz takve blizine, da je čovek iz Misurija zabrinuto povukao životinje k sebi i rukom im stisnuo nozdrve. Onda začu topot konja.

Kroz nekoliko minuta čuo je kako nailazi nekoliko jahača. Topot njihovih konja se sve više približavao. Već su bili na mestu na kome je maršal sa banditom ušao u gustiš. Opet se začu topot konja. Dolazio je sa zapada. Bio je to samo jedan jahač. U dolini se zaustavio, da bi se još jednom oglasio vučjim zovom. Čovek koji je stajao napred pred grmljem, uzdržano odgovori na isti način.

Onda su oba jahača stala jedan uz drugog. Vajat je čuo kako tiho razgovaraju.

Dorat je stajao tiho kao da je izvajan od kamena. I banditov konj bio je miran.

Ma koliko se čovek iz Misurija naprezao, nije mogao ništa razumeti iz razgovora dvojice „vukova”. Tog trenutka se pomače bandit na zemlji. Na Vajatovom licu su izbile

hladne graške znoja. Vezani bandit je morao čuti razgovor one dvojice ljudi.

On malo podiže glavu i udahnu kroz nos, ali uzvik koji je pokušao izvesti i pored zapušenih usta, bio je ugušen. Maršal pritisnu banditovu glavu nogom.

Kolins podiže noge da bi vrhom čizama udario snažno u zemlju, ali ne uspe u tome. Njegovo lice je bilo tako snažno pritisnuto uz zemlju da je polako gubio svest.

Možda bi se sve dobro završilo da banditov konj nije podigao glavu i snažno zanjštao.

— Slušaj — poviče jedan od bandita. — Jesi li čuo konja? Odavde je dolazilo.

Začu se jedan pucanj. Metak se zabi u drvo na samo tri jarde od dorata. Sada maršal više nije imao nikakav izbor. Gurnu konje pa skoči napred. U istom trenutku zatreštaše njegova dva revolvera. Zatim se bacila u stranu, pa opet pripuca. Stalno je menjao mesto. Jedan vrisak bola odjeknuo je dolinom. Onda se čuo topot dva konja koja su se udaljavala u dolini.

Još neko vreme je čovek iz Misurija ostao da leži na mestu na kome se našao. Upravo kada je namerala da se podigne, začu stenjanje sa ruba šume. Poput Indijanaca, lagano se, oslanjajući se na noge i ruke, šunjao uz sam rub šume. Sad je već lakše napredovao.

Onda ugleda pred sobom čoveka kako kleči sav zgrčen, pritiskujući telo obema rukama. Vajat se i dalje

šunjao. Kada je stigao na pet jardi od njega on skoči.

— Ruke u vis!

Onaj na zemlji opsova, stenjući kroz stisnute zube. Onda se začu jeziv krik bola. Bez snage, otkotrlja se u stranu, i ostade tako da leži.

Vajat se nagnu nad njim i oslušnu njegovo disanje. Čovek je još živio. Vajat mu skine opasač, i odvuče ga u grmlje. U međuvremenu je Kolins opet došao k svesti. Pucnji i onaj strašni vrisak su ga probudili. Nije se usudio da se podigne. Vajat odvuče njega i onog ranjenog na jednu malu čistinu među grmljem. Sveza Kolinsu i noge, prebaci uzde konja oko jedne grane, pa se pozabavi ranjenikom.

Metak je bio prodro u telo bandita i izašao kroz desni kuk. Čovek iz Misurija pocepa košulju bandita, pa od nje načini zavoj. Onda iz bisiaga izvadi malu flašu viskija, koja je bila predviđena za ovakve slučajeve. Nekoliko gutljaja ulije čoveku u usta.

Oslonjen na jedno drvo, sedeo je na svome sedlu sa napunjenim „bantlajmom”, gledajući u noć.

Na jednom malom proplanku od jedva deset kvadratnih jardi, bila su ova tri tako različita čoveka. Časovi su prolazili veoma sporo. Vajat se probudi u samu zoru. Probudio se dovoljno rano da bi primetio nastojanje vezanog da se oslobodi.

— To je uzaludan trud — reče on poluglasno.

Kolins, koji nije primetio da se Vajat probudio, promuća:

— Prokleti tvore. Šta zapravo misliš? Koliko ću još ležati ovako vezan?

— Tako dugo dok to smatram za potrebno.

Kolins se nekako šuplje nasmeja. — Ti nećeš stići do Jampe, momče. U to budi uveren. Do sada si imao ludu sreću, ali sada je gotovo s njom. Moji prijatelji sada znaju da si ovde. Neće ti pružiti nikakvu šansu.

— Da. Oni znaju da sam ovde. Pretpostavljam da to nisu primetili na način koji je baš prijatan.

— Ha. Jednog od njih si uhvatio, a ostale naterao u bekstvo. Ali, to ništa ne znači. Oni će se vratiti, a onda si gotov.

— Može biti da će se vratiti, ali onda ću se boriti.

— Boriti? Protiv dva tuceta jahača?

Kolins zastade. Do đavola, šta mu je to promaklo? Drvoseče sada znaju koliko jahača ima u bandi. Do đavola, a ako to Čet sazna, onda njegov život više ne vredi ni centa.

— Zašto ne? Ako počnu brojati svoje protivnike, onda je sa mnom gotovo.

— Brojao ti, ne brojao — gotov si.

— Slušaj, momče, nisam mnogo razumeo razgovor one dvojice ljudi, ali sam saznao da se zoveš Kolins...

Zarobljenik podskoči. — Glupost, ja se zovem Smit.

— Naravno. Svaki bandit se najpre zove Smit. Ali, Kolinse, ja znam

i mnogo što-šta pride. Znam da si zapalio logor na visoravni i ubijao ljude koji su se hteli spasti bekstvom iz vatre.

— Lažeš — povika bandit.

— Ako progovoriš još samo jednu jedinu glasnu reč, onda ćeš čuti do kraja našeg putovanja.

— Ja to nisam uradio.

— To ćeš da ispričaš sudiji.

Znoj, izazvan strahom, pojavi se banditu na čelu. „Sudiji” — rekao je drvoseča. Bože, zar će zaista tako daleko stići? Nikada. Čet će ga sigurno spasti. Sigurno neće dopustiti da neko od njegovih ljudi dođe pred sudiju i izbrblja stvari koje se ne bi sviđale velikom Četu Nadžetu.

Od ove pomisli bandit opet postade miran i pređe na drugu temu.

— A šta je sa njim? — On pokaza bradom na nepomičnu figuru svoga druga.

— I njega ću povesti.

Vajat se nagnu nad nepomičnim čovekom, pa, kada se podiže, priđe Kolinsu i odveza ga.

Ovaj pogleda ne shvatajući.

Vajat skide kratku lopaticu sa sedla i dobaci je banditu.

— Šta ću s tim?

Vajat pokaza u nepomično telo čoveka na zemlji. — Iskopaj grob za svoga druga...

— Štaaa? — Kolins okřete glavu i pogleda prestrašenih očiju u mrtvaca. — On... zar je on mrtav?

— Inače mu ne bi bio potreban grob — odgovori čovek iz Misurija ledenom mirnoćom.

— Napred, moramo dalje!

Posle nekog vremena sedeli su opet u sedlima, kasali su u dolinu, u susret novom jutru, koje se rađalo sijajući nad šumovitim brdima.

Kolins je opet imao vezane ruke.

Pošto se do podne nije ništa dešavalo, a bandit je proračunao da će do grada stići još pre mraka, obuze ga ponovo strah.

Bilo je već podne kada se pred njima pojavi jedan jahač. Kada ga je Kolins spazio, pojavi se jarko crvenilo na njegovom od straha pobledelom licu.

Vajat, koji je video da ne može da izbegne jahača, potera konje pravo prema njemu.

Bio je to jedan stariji čovek, prefrigana izgleda lica, riđe brade i očiju koje su se sijale kao u divlje mačke. On ljubopitljivo osmotri ovu dvojicu, pitajući ih za put.

— Idemo za Jampu — odgovori brzo Kolins.

Tada je Vajat bio na čisto. Čovek je pripadao „vucima”. Ali pravio se tako miran, da Vajat odluči da ga ne zadržava.

— Do viđenja, mister.

— Zar nećemo zajedno nastaviti? Vidim da ste šerif.

— Ah.

— Vodite jednog zarobljenika. Šta je uradio?

— On je bandit, gospodine. Više-struki ubica. On je pomagao pri spaljivanju logora na visoravni. Pri tome je ubijao radnike koji su bežali...

— Kakvih li sve lopuža ima — pretvarao se stari, zabrinut, pa stavi ruku u duboki džep svoje jakne.

Kada je hteo da izvadi ruku iz džepa, ugleda pred sobom cev velikog maršalovog kolta.

— Dodi bliže, prijatelju.

— Ali...

— Napred — zagrme maršal.

Stari pritera svoga konja.

Vajat mu stavi ruku u džep i izvadi jedan prastari kolt kalibra 44.

Zakočivši oružje, Vajat ga stavi u džep.

— Lepo si se hteo našaliti, stari. Uživam u takvim šalama. Zato ih i skupljam. Tako, prijatelju. A sada sidi sa svoga konja.

Prestrašeni starac odmah poslušao.

Vajat uze konja i pogleda u starca.

— Sada ćeš morati da ideš komad puta peške. Kažu da je to jako zdravo. Budi tako dobar, pa pozdravi svoga šefa i sa moje strane.

Onda potera konje i produži put.

Starac povika promuklo neku nerazgovetnu psovku za njim.

Kolins se počeo tresti od straha i besa.

— Pokajaćeš se, momče. — Stalno se okretao i gledao za starcem, jer sa njim nestade i njegova poslednja nada. Od grada ih je delilo samo nekoliko milja i Kolins je izgubio hrabrost.

Kada su napustili šumu i otpočeli jahanje preko brežuljkastog pašnjaka, Kolins poslednji put pokuša.

— Ti, drvosečo, imam jedno pitanje.

Ne pogledavši ga, Vajat upita.

— Koje?

— Šta imaš od toga što me odvođiš na vešala?

— Ja ništa. Ali tako će na svetu biti jedan zločinac manje. A od momenta kada ti budeš iza rešetaka, sa vucima je svršeno.

— Svršeno? Pa ti si lud. U prvom redu ja još nisam kod šerifa, a do Jampe se može još mnogo toga dogoditi.

— Sigurno, a i zašto da ne? Putovanje bi inače bilo jednolično.

— „Vuci” još nisu gotovi, čoveče. To neka ti bude jasno. Ja neću stići ni bilo šta da pisnem, a oni će me smaći pred tobom kao zeca...

— Isto onako kao što su to uradili sa drvosečama.

— Da, da, da! — vikao je Kolins drhćući. — Baš tako. Ja sam mrtav pre nego što izađem pred sudiju.

— Sačekaj. Dobro poznajem tvog gazdu. Nije on baš tako brz.

— Čet? — izmakne Kolinsu. — Ti mora da si lud. On je najbrži...

Kolins zastade. „Prokletstvo! Odao je ime vođe.”

„Pa šta — pokušavao je da se teši. Mnogo ljudi je nosilo ime Čet. Otkuda ovaj drvoseča zna da je to baš Čet Nadžet?”

Pošto Kolins pomenu ovo ime u Vajatovoj glavi nešto sinu.

— Ni Čet Nadžet nije mnogo pametniji od tebe.

Hauard Kolins se izbezumio od užasa. Maršal je sve znao.

— Ja sam mu u Jampi probušio metkom desnu ruku. Ako ne požuri sa tvojim ubistvom, onda imaš dobru šansu da stigneš oran i čio na vešala.

Kolins obori glavu. — To si, dakle, blo ti? — upita on muklo.

— Da. To sam bio ja.

Kolins je sedeo, njišući se u sedlu. Posle nekog vremena okrete glavu.

— Kako se zoveš?

— Vajat Erp.

Kolinsova usta ostadoše otvorena. Oči su mu bile razrogačene: — Vajat Erp iz Dodž Sitija?

— Da. Ja tamo stanujem.

Kolins ponovo okrete glavu. Najednom je sve shvatio. Ovaj čovek pored njega je onaj opasni maršal iz Kanzasa. Sve je gotovo.

Od tog momenta Hauard Kolins napusti igru. Oborene glave sedeo je u sedlu. U glavi mu je tutnjalo tako da nije ništa oko sebe čuo. Već se spustilo veče kada se Vajat približio gradu.

Bledi zarobljenik se njihao amo-tamo. Najednom pade s konja i osta nepomičan. Vajat stade, sjaha sa konja i uspravi zatvorenika. Hauard Kolins ponovo pade. Vajat pritisnu glavu na zarobljenikove grudi i začuđeno se trže.

— Kolins! Hej, Kolins!

Zatim ga pusti.

Čovekovo telo je palo na zemlju.

Bandit Hauard Kolins bio je mrtav. Od straha mu je stalo srce.

Vajat je, ne shvatajući, gledao u njega. Onda ustade i pogleda prema gradu. Nebesa! Samo još tri milje...

*

Na grad se spuštalo veče, dok je Vajat Erp prolazio glavnom ulicom. Vodio je tri konja.

Na jednom konju je visio čovek čije se telo mlitavo klatilo.

Vajat zastade pred šerifovom kancelarijom, pa skide onoga sa konja.

Ljudi na ulici i trotoaru zastadoše.

Vrata šerifovog ureda se otvoriše i Berns izađe napolje. Stisnutih obrva pogleda u Vajata.

— Hej! Zar ste opet ovde? Šta li se sada desilo? Šta je sa tim čovekom? On je pijan?

— Brzo, pomozite mi šerife. Mora u zatvor.

Berns priđe, stavi desnu ruku mrtvog bandita preko ramena i zajedno sa Vajatom ga odvuče uz stepenice. Odjednom zastade, i promuća zaprepašćeno:

— Taj... taj je mrtav...

— Tišina — šapnu mu Vajat. — Napred u kancelariju.

— Ali...

— Napred. — Metalni maršalov glas zvučao je veoma ubedljivo.

Šerif posluša i odvuče čoveka u kuću.

Vajat zalupi vrata.

Berns spusti mrtvaca u jednu staru stolicu. — Šta to ima da znači? Jeste li poludeli, čoveče? Ja...

Erp izvadi svoju zvezdu iz džepa. — Ja sam Vajat Erp.

— Šta? — Berns skide svoj šešir sa glave i obrisa izborano čelo.

— Vi ste Vajat Erp?

— Slušajte sada dobro!

Vajat mu ispriča celu stvar i Berns odmah shvati.

— U redu. Možda je to luda ide-

ja, ali vi ćete to bolje znati, mister Erp.

Zatim odvuče mrtvog bandita u ćeliju i položi ga na zatvoreničku postelju.

Dev Keri je stajao na prozoru svoje banke i slučajno opazio jahača u crnom kožnom odelu.

Video je njega i Hauarda Kolinsa. Suženih očiju gledao je na ulicu. Ruka mu napipa kolt koji je imao u džepu jakne.

Ne, nije smeo da puca. Ne sada. Sem toga, imao je vremena.

Izgledalo je da je Kolins bio toliko pijan da sledeća tri sata neće biti u stanju da progovori ni reč. Onaj đavolski čovek u crnom odelu, opet je imao neki sukob sa njegovim ljudima.

Do đavola! Zar je to zaista bio samo slučaj?

Keriju najednom sinu čudnovata ideja. Haris je morao znati ko je taj čovek. On je stanovao kod njega, za njega je čak i one sanduke vozio za Sulfur.

Ovaj poslovni Kalifornijanac je, uostalom, bio naredio Četu Nadžetu da transport dočeka kad se bude vraćao iz Sulfura. To je bio razlog zašto je Vajat uspeo da stigne u brda.

Sukob sa malim patrolama bila je puka slučajnost. Ona tri bandita nisu ništa znali o tome da treba mirno da ga propuste.

Keri pođe ka Džonu Harisu.

U hodniku se susrete sa Evelin Midn. Keri skide svoj elegantan sivi

šešir i otmeno se pokloni. — Mis Midn, veseli me da vas opet vidim. Vi ste se veoma prolepšali.

Laskavac nije mogao, a da ne ide dalje. Devojka ga je vodila u salon.

— Gospodice Evelin, ako smem da kažem, hteo bih da iskoristim ovu priliku da vam poverim da sam celo vreme mislio na vas. Već sam pomišljao da potražim vašeg ujaka i zamolim ga za vašu adresu. Vi ste moja...

Vrata sporedne prostorije se otvoriše i na njima se ukaza figura Džona Harisa. On je čuo bankarove reči:

— Vidi, vidi, Keri, a ja sam mislio da je Neli Tarner vaša velika ljubav.

— Halo, mister Haris — načini se Keri iznenađenim. — Upravo sam pozdravio vašu lepu nećaku i rekao da je ona već odavno moja potajna simpatija.

Haris učuta i spusti se u stolicu. preseče, naglašujući posebno:

— Vaš ujak i ja smo prijatelji, poslovni prijatelji, takoreći. Mnogo toga nas vezuje. Je li tako, gospodine Haris? — On dobaci trgovcu značajan smešak.

Haris učuta ispusti se u stolicu.

— Došao sam, mis Midn, jer sam želeo da vas konačno upoznam...

— Pa, mi smo se već upoznali — odgovori Evelin hladno — kada sam donosila ujakov novac u banku.

— Da, da, draga moja. Ali, onda ste bili još napola dete.

— Pa ipak ste, u međuvremenu, sanjali o meni,

— Da. Možda vi to još ne razumete. Ali, to će već doći sa vremenom. Uostalom, čuo sam da ste sa onim čovekom, sa onim revolverašem, bili u brdima.

— Slušajte, gospodine Keri. On nije nikakav revolveraš. On je isto tako ugledan čovjek, kakav ste, tako se bar nadam, i vi. Vajat Erp je džentlmen. Da, pravi džentlmen.

Malo je falilo pa da Keri ne uspe da sakrije svoje zaprepašćenje.

— Vajat Erp!

On se tukao sa Četom, a upravo sada je doveo Kolinsa u zatvor. Keri, najednom, sve postade jasno. Odjednom mu se strašno žurilo. Uz elegantan naklon se pozdravi, ali ipak je morao uložiti dosta truda da ne otrči kući.

Evelin pogleda ujaka. Od svog povratka onog popodneva nije mnogo s njim razgovarala. Privolela je starog nadzornika logora da joj da konja. Obećala mu je da će prećutati da on išta zna o njenom putu.

Iste večeri je pošla. Uvek ka severu, prema zvezdama, onako kako je to bila naučila od maršala. Samo nekoliko puta je stala da se odmori. Od uzbuđenja nije uopšte osećala strah.

Ali, kada je bila na domaku grada, zamalo nije pala iz sedla od umora.

U krevetu je ležala svega nekoliko sati kada je stara domaćica uletela u sobu. — Mis Evi! Mis Evi!

Devojka je spavala tako čvrsto, da je Crnkinja morala da je dobro prodrma.

— On se vratio!

— Ko?

— Mister Erp.

Evelin se trže.

— On je preko, u šerifovoj kancelariji. Ako pođete na prozor moći ćete da vidite njegovog konja. Sa sobom je doveo još jednog čoveka. Ali taj je ili pijan ili bolestan.

Još sanjiva, Evelin usta, okupa se i obuče jednu lepu haljinu.

A kad začu korake na tremu i kucanje na vratima, poverova da to mora biti on.

Ali to je bio Dev Keri.

Vajat je sedeo raskrečenih nogu na stolici, gledajući u šerifa.

— Je li sve u redu?

— Da. Položio sam ga na postelju u srednju ćeliju.

— U redu. Nemojte praviti tako prestrašeno lice, Berns. Znam da to nije veselo. I meni se baš nije mnogo sviđalo da držim mrtvaca u sedlu uspravno. Ali, tako mora da bude. Samo tako imamo šanse protiv bande. Kad bi one lopuže znale da je čovek mrtav, sve bi bilo uzalud. No, sad je moguće da ih namamimo da dođu u grad. Ja sam namerno jahao glavnom ulicom, tako da bi čitav grad imao dovoljno vremena da vidi ovog čoveka.

Berns zabrinuto klimnu glavom. Njemu se ta stvar nije dopadala, ali autoritet njegovog velikog „kolege“ mu začepi usta. Laknu mu kada ču maršalove reči: — U ponoć ćemo ga odneti oдавде. Pre toga bi trebalo da ga pregledaju lekar i sudija. On da ga možemo sahraniti.

— A šta je sa raspravom? Zar će sve to pasti u vodu?

— Da niste mislili da vodimo raspravu i protiv mrtvaca?

Berns se kiselo nasmeja. — Ah, da.

— Tako daleko ne bismo mogli ići u toj stvari, Berns. A sada, recite gde mogu da odspavam par časova, jer sam strahovito umoran.

Berns ga odvede u jednu sporednu prostoriju u kojoj se nalazio krevet.

*

Keri je stajao nasred svog elegantnog salona koji je bio iza prostorije sa šalterima.

Šta da uradi? Imao je spremljene dve velike tašne sa papirnim novcem. Ali, u banci je bilo još novca. A sutra će doći još dva rančera i predati svoj novac, koji su dobili za prodata stabla, posećena ove jeseni.

Zar da to propusti? Samo zato što ga je najednom uhvatila panika?

Ne, to bi bila ludost. A i zlato iz Sulfura još nije stiglo. Ili ga je možda Čet već imao u rukama.

Čet! Njega je morao svakako obavestiti.

Brzim koracima napusti kuću kroz dvorište. Na kraju jedne sporedne ulice nestade opet u dvorištu neke male prljave brvnare. Jedan starac mu pođe u susret. Da ga je Vajat Erp video, sigurno bi bio veoma iznenađen. Veoma je ličio na onog starog čoveka koji ga je presreo na polju u savani. Bio je to Džozel Barnlejš, brat blizanac Ajka Barnlejša.

koji je sada išao po gradu namrgođena lica.

— Gde je Ajk? — upita Keri staroga.

— Sinoć su bili po njega. Napolju u brdima se nešto dešava. Ne znam šta. Morao je poći Lariju Houtu.

Lari Hout? Na njega je bio sa svim zaboravio. On je pravi čovek koji bi mogao ukloniti toga čoveka sa zvezdom.

— Slušaj, stari! Odmah ćeš pojahati svoju ragu i dovešćeš mi ovamo Larija. Četa i Larija.

— Ali...

— Nema nikakvo — ali! Napred! Strašno je hitno!

*

Noć iznad Jampe bila je mirna i zvezdana. Nigde nije bilo ni šušnja.

Maršal Erp je ležao u šerifovoj kancelariji, spavajući čvrstim snom.

Dok Kramer je bio došao sa gradonačelnikom i starim sudijom Jorakerom da bi pregledali mrtvaca.

— Srčani udar, kako je maršal rekao.

Bila je prava sreća za sve što ni lekar, ni gradonačelnik a ni sudija nisu spadali među članove bande.

I još pre nego što je svanulo Hauard Kolins je ležao u hladnoj zemlji.

Nije stigao na vešala, a ipak je poslužio kao mamac, koji će dovesti „vukove“ u grad. U to vreme, oni najopasniji su već bili na putu.

Čet Nadžet i bledoliki Lari Hout. Nisu stigli sami. Povelj su sobom najsposobnije momke: Džimi Plega, Fred Morisa, Majka Hemptna, Bra-

jen Dotera, Djuk Folinga i Net O'Konora.

Sa ovom četom će čitav grad dići naglavce. Bila je to horda razbojnika, kakvu je pre Četa uspeo da sakupi samo poznati bandit Mil Rajs u Dodžu.

Tvrdokorna izraza lica jahali su „vuci“ kroz sumrak prema severoistoku grada.

Oko sedam časova neko zakuca na šerifova vrata.

Berns uspravi pušku i zagleda se pospanim očima u mladu ženu, koja je stajala na vratima.

— Mis Midn?

— Gde je on?

— Ko?

— Vajat Erp.

— Pst. — Stari šerif stavi prst na usne. — Tamo je unutra. Spava. Ne smete tako glasno govoriti, jer ćete ga probuditi.

— To i želim.

Evelin kratko pokuca na vrata sporedne sobice i uđe unutra. Maršal je stajao pokraj prozora. Upravo je zakopčavao pojas sa oružjem. Čovek se lagano okrete.

— Helo! Dobro jutro. — On se prijateljski nasmeši.

Evelin reče, žmirkajući očima.

— Vajat... ja... vi ste me tamo gore ostavili samu.

— Samu? To neće biti tačno, mis Midn. Tamo je bilo bar dvadesetak ljudi koji su mogli paziti na vas.

— Ipak sam pobegla.

— Šta? — On gurnu šešir na potiljak. — Vi ste sami jahali?

— Da.

Maršal strese glavom. Ipak, to mu je imponovalo. Ali, to on ne bi nikada priznao. — To je bilo nepromišljeno. Ništa drugo. Mister Harris će za to pritegnuti nadzornika logora.

Erp htede da prođe pored nje i da uđe u šerifovu kancelariju.

— Htela sam da vam se izvinim.

Video je njeno blede lice.

— A zašto?

— Zato što sam vam bila na teretu. Zato što zbog mene niste imali sna...

— To nije ništa. — Vajat htede da produži dalje.

— Vajat, moram vam još nešto reći.

Čovek je pogleda ispitujući pogledom.

— Nešto sam čula, ali nisam sigurna da će vam to koristiti. Juče, kada ste stigli sa onim čovekom, imali smo posetu. Bio je gospodin Keri, iz banke preko puta. Načinio je neku aluziju u vezi mog puta sa vama u planine. Tada sam mu objasnila da je Vajat Erp džentlmen...

— I?

— Najednom se strašno žurio da ode. Poslala sam mis Saru za njim. Najpre je otišao u banku, ali je uskoro pošao da bi potražio dva čoveka koji stanuju na kraju ulice Valej, u jednoj maloj kući. To su ona dva Barnleja. Lenjivci i pijanice, koji su nekada, pedesetih godina, u Kaliforniji zaradili novac i već godinama žive ovde u ulici Valej.

— Pa?

— Onda je jedan od Barnlejevih

brzo odjahao, a mister Keri se vratio kući.

Vajat klimne glavom. — Mnogo vam hvala, mis.

— Možda to nije od nekog značaja...

— Ipak, mislim da jeste. Da li je vaš ujak već ustao?

— Da. On nas čeka.

Vajat se zahvali šerifu za saradnju i htjede poći sa devojkom.

Berns ga zadrža. — Šta će se sada desiti?

Vajat pogleda niz ulicu.

Sa juga su dolazila dva jahača, za kojima su, na odstojanju, dolazili i drugi.

— Šta će se desiti? — upita maršal muklo. — To vam mogu tačno reći. Eno ga dolazi Čet Nadžet sa svojom hordom. Sada će početi predstava.

Berns izađe na prozor. — Bože! Pa to je osam jahača!

— Tačno.

Evelin poblede kao kreda.

— Brzo! Morate poći preko!

Devojka ostade na mestu.

— Ne, ja ostajem.

— Ali, gospođice, ovde će sada započeti pucnjava — opomenu je šerif.

— Baš zato hoću da ostanem ovde.

— Morate preko svom ujaku, mis Midn — poviče šerif. — Ne mogu ovde preuzeti odgovornost za vas.

— To i ne morate.

— Ipak moram. To jest...

— Ne može više preko — odgovori Vajat. On je neprestano osmatrao ulicu kroz zavesu.

Onda se okrete šerifu.

— Keri je njihov jatak. Možda i više od toga.

— Kako to mislite?

— Možda je Čet Nadžet samo vođa na konju, a pravi vođa „vukova” je on.

Evelin je gledala kroz zavesu u susret jahačima.

— To su „vuci”, zar ne?

— Izgleda. U svakom slučaju, jedan deo njih. Najverovatnije njihova elita.

Vajat zažmuri. — Sada ih je devet — reče on mrko.

— Kako to? Ja vidim samo osmoricu.

— Preko, iza onog udubljenja u zidu, stoji još jedan čovek. Dev Keri. Pod svojim kaputom ima revolver.

Berns se uhvati za grlo. — Onda znate koliko je sati. Mislim, s obzirom da ste Vajat Erp. Šta to ima da znači, to vam je svakako jasno.

— Sasvim jasno. — Lice čoveka iz Misurija se ukočilo kao maska. Berns je prelazio sa noge na nogu.

— Vajat, ja sam star čovek, ja imam...

— Idite.

— Morate me pravilno razumeti. Ja...

— Treba da idete!

Berns se uplašeno okrete.

— I povedite ovu ženu. Kroz dvorišni izlaz možete stići u sporednu ulicu.

— Ja ostajem — odgovori devojka.

Berns odjuri napolje.

— Kukavica — sikne devojka za njim.

Vajat je pogleda. — Slušajte, Evelin, vi ćete sad odmah napolje.

— Ne. — Iz njenih očiju izbijao je prkos i gvozdena odlučnost.

— Ali, ovde će odmah početi pakao. U ovom gnezdu nema nikog ko bi stao uz mene.

— Imate li uopšte još neku šansu?

— Da. Imam je, ali ona je veća bez vas.

Evelin klimne i okrete se. Lagano napusti prostoriju kroz dvorišna vrata. Jahači su se zaustavili u visini šerifove kancelarije. Ispred i iza njih, ulica je bila prazna. Hladan jesenji vetar terao je pesak uz drvene kuće. Najednom se ču neko lupanje i kotrljanje i tvrdi konjski topot.

Poštanska kočija je ulazila u glavnu ulicu. Jahači su se uklonili tom vozilu što je jurilo. U oblaku prašine kočija zastade ispred pošte.

Vrata na suprotnoj strani se otvore. Videle su se noge jednog jedinog putnika koji je lagano izašao iz kočije i stao pod nastrešnicu poštanske stanice.

Čet Nadžet se uspravi i izdera na kočijaša. — Odlazi, ti, gutaču prašine!

Začudoeno je gledao stari kočijaš u četu jahača, čiji je ukočeni stav tek tada primetio.

Tada se pojavi revolver u rukama bledolikog Larija Houta.

Vozač dobi rupu u vrpici na šeširu. Odmah uze uzde i potera konje.

Čovek koji je izašao iz kočije bio je nestao.

Tada se izdere Čet Nadžet: — Izlazi, Erp!

Vajat sačeka. Bila bi sušta ludost izaći na ulicu. „Vuci” su sada znali da je on njihov smrtni neprijatelj i njemu ne bi bilo spasa.

— Erp, izlazi!

Vajat otvori prozor. Sam ostade u zaklonu.

— Šta hoćeš, Čet?

— Ti si, Vajat Erp? — upita Čet otegnuto i nekako iskrivljenim glasom.

— Do sada sam se tako zvao.

— A zašto si mi ti, prljavi pacove, onda pričao da se zoveš Beri Step, je li?

— I to je istina, Čet. Zovem se Vajat Beri Step Erp. Tako piše u mom krsnom listu. Ako ga želiš videti, moraš ući u šerifovu kancelariju.

— Slušaj, Erp, ti si veliki brbljivac i nemaš ni najmanje šansi.

— To ti se samo tako čini.

— Zašto držiš Hauarda Kolinsa zatvorenog?

Keri bi najradije zadavio Teksašanina zbog te gluposti. Bilo je sada potpuno nepotrebno govoriti o zarobljeniku. Sada se radilo samo o maršalu.

Keri je rekao Nadžetu. — Pred građanima ćemo se praviti pošten. Ako ljudi primete da to nismo, imaćemo ih sve protiv nas. Ako ne odmah, a ono od tog trenutka, pa nadalje.

Čet Nadžet je bio borac i njegova mržnja prema čoveku iz Misurija

zbog toga što ga je vukao za nos i smrvio mu desnu ruku, oduze mu moć rasuđivanja.

— Kolins će danas doći pred sudiju — odgovori Vajat.

— Mora da si poludeo, čoveče! — drao se Teksašanin iz sveg glasa. A onda se desi ono čega se Keri plašio.

Vajat viknu glasno. — Kolins je bandit iz brda! Jedan od Kerijevih i tvojih ljudi. On će ići pred sudiju.

Keri posta pepeljasto siv od straha. Tako dakle stoje stvari. Jednim skokom se nađe na ulici. Nije smeo pustiti čoveka da govori dalje.

— Čet, izvedite ga napolje.

— Ah, vidi, i prijatelj Keri je ovde! Za građane Jampe biće posebno zadovoljstvo da u svom časnom bankaru prepoznaju šefa bande.

— Čet — naredi Keri — razorite mu radnju.

Vajat otvori vrata kancelarije. Visok, krupan, širokih ramena stajao je u vratima. Ruke su mu visile ukrućeno na drškama revolvera.

Čet zastade zaprepašćeno kada je video tvrde oči tog čoveka, na čijim grudima se sijala maršalska zvezda.

— Lari Hout, kakvo li ponovno viđenje!

— Rasporite ga vrelim olovom — poviče Keri.

Banditi su stajali gotovo jedan uz drugog.

Lari Houtova desna ruka polete ka koltu.

— Stoj! — začu se rezak glas sa druge strane ulice.

„Vuci!” se okretoše.

Gore na verandi pošte, stajao je jedan čovek. Visok i mršav. Lice mu je bilo bledo, a oči svetlo plave i oštre. Na sebi je imao sivo odelo. Njegova mašna crvene boje visila je preko bele košulje, a u svakoj ruci držao je po veliki revolver.

Nadžet frknu:

— Je li, momče, a šta ti hoćeš? Skloni te pucaljke, inače ću te oduvati.

— Zaklopi svoju prljavu gubicu, Teksašanine — odgovori stranac. — Malopre si se interesovao za rodni list maršalov. Moglo bi se desiti da danas tebi zatreba i smrtovnica.

Videći stranca, podigao je Vajat ruke i skrstio ih na grudima. Zakli-ma glavom, a u uglovima usana pojavu mu se jedva vidljivi smešak.

— Ko si ti, zapravo — frktao je Lari Hout.

— Reći ću ti to, burazeru. Zovem se Džon H. Holidej. Da li ti to što kazuje? Ne? Onda... — revolver u njegovoj levoj ruci zagrmje. Sve do krova trema podiže se narandžasto crveni plamen iz cevi.

Džimi Pleg zavrišta od bola. Holidejev metak mu je izbio kolt iz ruke.

— Ako ti to ništa ne kazuje, Lari, pomoći ću tvom staračkom mozgu.

— Dok Holidej — reče Dev Keri, škrgućući zubima. — Do đavola, kako li je ovamo stigao taj pas?

— To ću ti reći, prijatelju — nastavi kockar oštro. — Poštanskom kočijom.

Onda se začuše oštre reči sa njegovih usana:

— Ruke u vis, gospodo. Ova šala već predugo traje, a ja još ništa nisam jeo.

Lagano su se dizale ruke planinskih vukova.

— I ti, Čet!

Teksašanin se najednom baci i u padu povuče kolt. Holidejeva kugla ga okrete.

Sada mu je i leva ruka bila smrskana.

Tada istrča šerif na ulicu. Pogleda Holideja i maršala, koji je još uvek stajao skrštenih ruku na vratima kancelarije.

— Da li da skupim ove tvorove, gospodine Erp?

Vajat klimne glavom. — Svakako, šerife.

Dev Keri je sa svojom bandom bio razoružan za tren oka.

— A sada u zatvor — komandovao je Berns. Banditi se pokrenuše, premišljajući.

Kada su dva Holidejeva metka zapraštala iza Larijevih peta, išlo je odmah brže.

Vajat se okrete. Iza njega je stajala Evelin. U ruci je držala svoj mali revolver.

„Vuci” su već ulazili.

Napred je išao Čet, lica iskrivljena od bola. Za njim ostali. Poslednji je bio Lari Hout. Kad stiže do vrata, naglo se okrete i pripuca.

Opet je Holidejev metak bio brži. Oborio ga je s nogu kad se Vajat pojavio na vratima. Berns odguraljude u čelije i zatvori ih.

— Gde je Kolins? — mrmljao je Keri.

— On je išao pred vama. Na groblju je.

Dok Holidej je stajao preko, pod tremom. Revolver je bio već odavno napunjen i nalazio se u futrolji. Smešio se preko ulice maršalu.

— Helo, Vajat!

— Helo, Džon!

Evelin je izašla iz kancelarije i ugledala kockara. — Je li to Dok Holidej? — upita ona tiho.

Vajat potvrdi. — Jel' vam se dopada?

— Zamišljala sam ga sasvim drugačije.

— Recite mu to samo.

— Zašto? Ja sam mislila da je on manji, ružniji i divljiji...

Vajat se nasmeja i pođe ka Holideju. — Recite mi samo, Dok, kako to, da ste došli ovamo i to baš ovog trenutka?

Na licu kockara pojavi se osmeh.

— Da, uvek dolazim u pravi momenat, to već znate. A zašto sam upravo u Jampu došao... — Holidej se okrete.

Preko ispred svoje kuće stajao je Džon Haris, pa im priđe i stade ispred Holideja.

— Vi ste, Dok Holidej, gospodine?

— A vi ste Haris?

— Da.

Holidej pogleda u maršala.

— On mi je poslao jedan telegram u Dodž. Sreća što sam upravo sedeo pri jednoj dobroj partiji u Long Brenč salunu i da sam imao novca za ekspresnu kočiju...

U tom času izlete Berns na ulicu.

— Maršale, halo maršale!

Vajat se okrete.

Berns stiže dahćući.

— Mislim da još mora biti tog ološa.

— Sigurno. Neće vam biti teško da od zarobljenika izvučete gde se nalazi njihovo skrovište.

— A ako to njemu ne uspe, onda će uspeti sudiji — dodade trgovac drvima.

Holidej pogleda mladu ženu.

— Lepo je ovde — reče on, dok se osvrtao po ulici. — Šteta. Jedva što sam stigao, pa već moram dalje. Kada polazi sledeća kočija za Kansas?

— Zašto? — upita Evelin.

— Ovde nema kockarnice, to nije za mene. Nema ni bandita, a to, pogotovu, nije za mene.

Kraj

ČETVRTKOM
U PRODAJI

PANDRAMA

**NAJLEPŠI IZBOR STRIPOVANIH ROMANA: VIKING,
DŽERI SPRING, LIK ORIENT, TALIČNI TOM, DŽONI
PANTER, DALEKA PLANETA, PAUK PROTIV DŽELATA,
VITEZ NAJAMNIK, DETEKTIV FRKA, MUZEJ VOŠTA-
NIH FIGURA, ASOVI SVEMIRA, UMPAH-PAH I DRUGI
SAMO ZA 1 DINAR**

ČITAJTE SLEDEĆI ROMAN

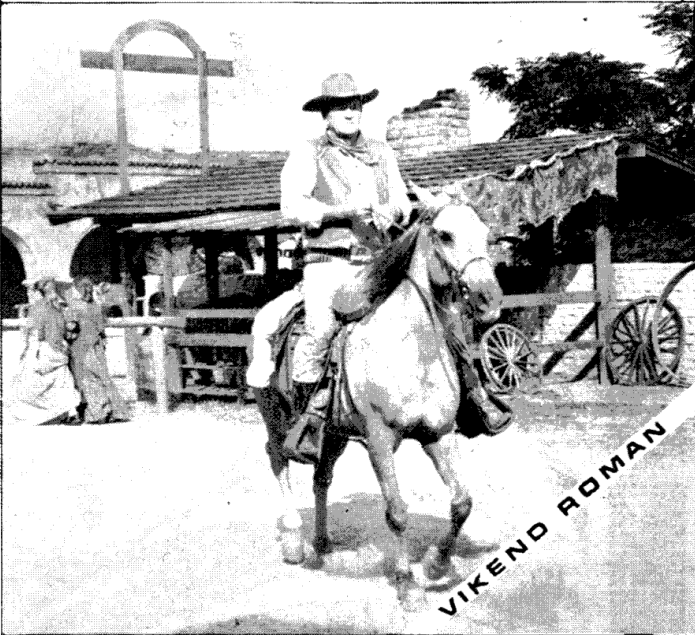

WILLIAM
MARK

VAJAT ERP

BROJ: 19

DOK HOLIDEJ

VIKEND ROMAN

STARI GONIČ

IZDAJE I STAMPA NIP FORUM, NOVI SAD, VOJVODE MIŠIĆA 1.

ODGOVORNI UREDNIK: TOMISLAV KETIG

NOVEMBAR 1968.